

Đón xuân an vui

ĐIỂM SÁNG CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH CỦA QUẬN TÂY HỒ, HÀ NỘI:

Sáng kiến hay trong lĩnh vực tư pháp - hộ tịch

● Bộ phận một cửa của UBND quận Tây Hồ. (Nguồn: Cổng TTĐT quận Hoàn Kiếm)

● Công chức bộ phận một cửa của quận Tây Hồ hướng dẫn người dân đến tra cứu thủ tục CCHC. (Nguồn: Cổng TTĐT quận Tây Hồ)

Tại quận Tây Hồ, công tác cải cách hành chính đang từng bước nâng cao chất lượng để đáp ứng việc xây dựng chính quyền số của TP Hà Nội.

Người nước ngoài không còn ngại thủ tục hành chính

Trên địa bàn quận Tây Hồ có nhiều công dân nước ngoài sinh sống, làm việc và du lịch. Do vậy, các hồ sơ có yếu tố nước ngoài phát sinh tương đối nhiều. Để nâng cao chất lượng cải cách hành chính, mang lại hiệu quả trong công việc, sự hài lòng cho công dân, thời gian qua, quận Tây Hồ triển khai mô hình “Song ngữ hóa tài liệu trong giải quyết thủ tục hành chính lĩnh vực tư pháp - hộ tịch”.

Hiện nay, đã có ba biểu mẫu tài liệu được song ngữ hóa (tiếng Việt - tiếng Anh) là: tờ đăng ký khai sinh có yếu tố nước ngoài; tờ đăng ký kết hôn có yếu tố nước ngoài; tờ khai đăng ký khai tử có yếu tố nước ngoài. Ba tài liệu biểu mẫu bằng song ngữ Việt - Anh hướng đến ba nội dung: Thứ nhất là, thành phần hồ sơ phải nộp theo quy định của pháp luật; thứ hai là, những lưu ý về giấy tờ liên quan hồ sơ; thứ ba là, chỉ dẫn cho công dân những địa chỉ cần đến để hoàn thiện giấy tờ. Đến nay, ba biểu mẫu này đã được áp dụng phổ biến tại Bộ phận Tiếp nhận và Trả kết quả giải quyết thủ tục hành chính của quận Tây Hồ.

Giải pháp song ngữ hóa tài liệu đã giúp số lượt công dân nước ngoài được bộ phận một cửa tiếp tăng lên gấp đôi, thậm chí là gấp 3 so với trước đây. Hiện quận

● Các đại biểu Lớp bồi dưỡng công tác CCHC thành phố Hà Nội năm 2024 tham quan bộ phận một cửa UBND Quận Tây Hồ. (Nguồn: Sở Nội vụ HN)

Đã cấp 115.891 chữ ký số cá nhân cho công dân
Hướng tới mục tiêu xây dựng và phát triển chính quyền điện tử, chính quyền số - UBND quận đã hoàn thành 90/90 nhiệm vụ chuyển đổi số, xây dựng quận Tây Hồ thông minh năm 2024; cấp 115.891 chữ ký số cá nhân cho công dân; hoàn thành Dự án “Số hóa kết quả thủ tục hành chính quận Tây Hồ”; hoàn thành phê duyệt cấp độ an toàn cho 18 hệ thống thông tin của quận và phường; duy trì và đẩy mạnh việc họp trực tuyến; thực hiện kết nối, liên thông Hệ thống quản lý văn bản điều hành của 82/82 đơn vị (đạt 100%); triển khai thực hiện thanh toán không dùng tiền mặt qua mã “QR động” tại bộ phận một cửa quận và phường, đạt 100%; hoàn thành Dự án số hóa dữ liệu hộ tịch đối với 157.727 trường hợp (đạt 100%)...

Tây Hồ đang tiếp tục có kế hoạch nhân rộng mô hình, đưa các tờ khai song ngữ lên hệ thống để người dân có thể dễ dàng tra cứu trên Cổng thông tin điện tử của quận, đây cũng là xu hướng tất yếu của chính quyền điện tử, chính quyền số.

Mô hình “Song ngữ hóa tài liệu trong giải quyết thủ tục hành chính lĩnh vực tư pháp - hộ tịch” của quận Tây Hồ là mô hình hay, mang tính thiết thực cao đã được TP Hà Nội ghi nhận và đánh giá tốt, bên cạnh các mô hình khác như: trông giữ xe không dùng tiền mặt tại Phủ Tây Hồ, lớp học thông minh, tổng đài hỗ trợ thực hiện Dịch vụ công trực tuyến 24/7, giải quyết thủ tục hành chính (TTHC) lưu động với người khuyết tật và người cao tuổi hưởng chế độ bảo trợ xã hội ...

Tại Hội nghị đối thoại về TTHC và giải quyết TTHC năm 2024 ngày 29/11/2024, Phó Chủ tịch UBND quận Tây Hồ Bùi Thị Lan Phương cho biết, năm 2024 là năm mà

toàn TP Hà Nội nói chung cũng như Tây Hồ nói riêng tập trung quyết liệt trong công tác cải cách hành chính (CCHC), cải cách TTHC, nhằm hướng đến chính quyền số, chính quyền điện tử, chính quyền phục vụ. Các giải pháp dễ người dân, doanh nghiệp được thực hiện thuận lợi nhất khi giao dịch TTHC đã được thực hiện hiệu quả.

Năm 2024 cũng là năm đầu tiên UBND TP Hà Nội công khai kết quả Bộ chỉ số phục vụ người dân, doanh nghiệp. Theo đó, tính đến hết tháng 9, UBND quận Tây Hồ được xếp thứ 5/30 quận, huyện, thị xã. Đến hết tháng 11/2024, UBND quận Tây Hồ vươn lên vị trí thứ 3 trong bảng xếp hạng. Đặc biệt, số lượng hồ sơ quá hạn trên phần mềm dịch vụ công Quốc gia của quận Tây Hồ đang ở mức thấp nhất toàn thành phố (khoảng 5 hồ sơ do lỗi phần mềm). Đây là một thành tích nổi bật trong công tác kiểm soát TTHC năm 2024 của quận và đã được UBND thành phố ghi nhận.

Năm 2025 tiếp tục thực hiện tốt công tác cải cách hành chính

Từ thành công này của quận Tây Hồ, năm 2024, Sở Nội vụ Hà Nội tổ chức chương trình khảo sát, trao đổi kinh nghiệm thực tế tại quận Tây Hồ cho các đại biểu Lớp bồi dưỡng công tác CCHC TP Hà Nội năm 2024. Tham gia khảo sát thực tế có khoảng 90 đại biểu là lãnh đạo UBND phụ trách CCHC và cán bộ, công chức trực tiếp thực hiện CCHC tại các quận, huyện là Đống Đa, Nam Từ Liêm, Hai Bà Trưng, Bắc Từ Liêm, Cầu Giấy, Ba Đình, Tây Hồ, Hoàn Kiếm.

Tại trụ sở UBND quận Tây Hồ, lãnh đạo UBND quận và cán bộ phụ trách lĩnh vực CCHC của quận đã giới thiệu với các đại biểu về những kết quả nổi bật trong thực hiện công tác CCHC và một số mô hình CCHC tiêu biểu của quận, như: “Thu phí trông giữ xe không dùng tiền mặt tại Phủ Tây Hồ”, “Song ngữ hóa tài liệu trong giải quyết TTHC lĩnh vực tư pháp - hộ tịch”, thực hiện dịch vụ bưu chính công ích trả kết quả giải quyết một số TTHC tại Bộ phận một cửa quận, thực hiện 100% TTHC được thanh toán không dùng tiền mặt... Các mô hình CCHC của quận Tây Hồ đã nhận được sự quan tâm, đánh giá cao của đại diện Sở Nội vụ Hà Nội và các đại biểu tham gia khảo sát thực tế.

Bên cạnh những thành công, Báo cáo Kết quả thực hiện công tác CCHC năm 2024 của quận cũng chỉ ra những hạn chế như: độ ổn định và tốc độ của các phần mềm còn chưa đảm bảo, thường xuyên bị lỗi do các phần mềm còn chưa đồng bộ; vẫn còn hồ sơ quá hạn trên Hệ thống Dịch vụ công quốc gia; công tác phối hợp của một số đơn vị đôi khi còn chưa kịp thời.

Theo bà Bùi Thị Lan Phương, trong năm 2025, quận tiếp tục thực hiện tốt công tác tuyên truyền về công tác CCHC mà trọng tâm là cải cách TTHC, xây dựng chính quyền điện tử, chính quyền số đến toàn thể cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân trên địa bàn quận. Hoàn thành việc xác định Chỉ số CCHC năm 2024 của UBND quận theo hướng dẫn của thành phố. Xây dựng và triển khai các kế hoạch trong công tác CCHC năm 2025 theo chỉ đạo của UBND thành phố. Tiếp tục đẩy mạnh tỷ lệ hồ sơ toàn trình và thanh toán trực tuyến trên Cổng dịch vụ công quốc gia. Phấn đấu tỷ lệ số hóa hồ sơ hành chính, thời hạn giải quyết hồ sơ hành chính đúng hạn đạt 100%. Nghiêm túc thực hiện tốt việc tiếp nhận và trả lời phản ánh, kiến nghị của công dân về TTHC...

“Nhằm nâng cao chất lượng CCHC, giải quyết TTHC, trong thời gian tới, UBND quận sẽ chỉ đạo các đơn vị có liên quan triển khai các biện pháp mạnh mẽ, quyết liệt nhằm thực hiện tất cả nhiệm vụ đúng tiến độ, đúng nội dung và có chất lượng để hoàn thành các chỉ tiêu, chỉ số CCHC. Đồng thời, tiếp tục chỉ đạo việc đơn giản hoá các TTHC với số lượng TTHC nhiều hơn, đạt tỷ lệ % năm sau cao hơn năm trước và hiệu quả hơn đối với các TTHC trọng tâm liên quan đến đất đai, đầu tư, xây dựng, tư pháp... đảm bảo hoàn thành số hoá kết quả giải quyết TTHC theo tiến độ đề ra”, bà Bùi Thị Lan Phương nhấn mạnh.

Cũng theo bà Bùi Thị Lan Phương, để hoàn thành các nhiệm vụ đề ra, quận sẽ thành lập đoàn kiểm tra thường xuyên và đột xuất nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ thực hiện nhiệm vụ tại Bộ phận một cửa, nâng cao chất lượng giải quyết TTHC, nâng cao chỉ số đánh giá sự hài lòng của người dân. **HỒNG MINH**

CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN ĐẾN 2045:

Đẩy mạnh hoàn thiện thể chế về giáo dục

Phát triển giáo dục Việt Nam hiện đại, kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu văn minh nhân loại, phát triển toàn diện con người Việt Nam, đáp ứng những yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong kỷ nguyên mới... Chú trọng giáo dục đạo đức, nhân cách, phát huy tối đa tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân, tạo nền tảng cho việc thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, đất nước phồn vinh và hạnh phúc...

● Thủ tướng Phạm Minh Chính vui mừng chào đón các nhà giáo tiêu biểu năm 2024 tại trụ sở Chính phủ. (Ảnh: MOET)

Năm quan điểm về giáo dục

Chiến lược phát triển giáo dục đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 tiếp tục quán triệt các quan điểm, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước về phát triển giáo dục theo tinh thần Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 của Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021 - 2030 và Kết luận số 91-KL/TW ngày 12 tháng 8 năm 2024 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 29-NQ/TW. Trong đó, nhấn mạnh, tập trung các quan điểm chỉ đạo.

Cụ thể, phát triển giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, đóng vai trò động lực then chốt để phát triển đất nước. Đầu tư cho giáo dục và đào tạo là đầu tư cho phát triển, cần được ưu tiên đi trước trong các chương trình, kế hoạch đầu tư phát triển kinh tế - xã hội. Nhà nước ưu tiên đầu tư và thu hút các nguồn lực khác, tạo điều kiện để toàn xã hội tham gia, đóng góp cho phát triển giáo dục.

Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ căn bản và toàn diện giáo dục và đào tạo. Tiếp tục chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực, phẩm chất, đặc biệt là năng lực đổi mới và sáng tạo của người học. Thực hiện tốt nguyên lý học đi đôi với hành, lý luận gắn liền với thực tiễn, giáo dục nhà trường kết hợp với giáo dục gia đình và xã hội.

Giáo dục và đào tạo là vì con người và hạnh phúc của con người, phát huy tối đa nhân tố con người, lấy con người làm trung tâm, chủ thể, mục tiêu, động lực

10 nhiệm vụ, giải pháp

10 nhiệm vụ, giải pháp được đề cập trong Chiến lược phát triển giáo dục đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 gồm: Hoàn thiện thể chế; Đổi mới quản lý giáo dục và quản trị nhà trường; Thực hiện công bằng trong tiếp cận giáo dục; Phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục đáp ứng nhu cầu học tập của

người dân; Đổi mới nội dung, phương pháp dạy học, kiểm tra và đánh giá chất lượng giáo dục; Phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục; Bảo đảm nguồn lực tài chính và cơ sở vật chất cho phát triển giáo dục; Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ và tăng cường chuyển đổi số trong giáo dục; Đẩy mạnh nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo trong các cơ sở giáo dục đại học; Tăng cường hội nhập quốc tế.

và nguồn lực của sự phát triển, tạo nền tảng cho việc thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, đất nước phồn vinh và hạnh phúc.

Đẩy mạnh xây dựng xã hội học tập tạo điều kiện cho mọi người dân được học tập và học thường xuyên, học suốt đời. Phát triển giáo dục bảo đảm cân đối về số lượng, chất lượng; hợp lý về cơ cấu trình độ, ngành nghề.

Chủ động hội nhập quốc tế và tiếp thu, ứng dụng các thành tựu khoa học và công nghệ tiên tiến trên thế giới, đặc biệt là những thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, công nghệ số, trí tuệ nhân tạo để hiện đại hóa giáo dục. Đến năm 2030, giáo dục Việt Nam đạt trình độ tiên tiến của khu vực châu Á.

Mục tiêu tổng quát của chiến lược là: Phát triển giáo dục Việt Nam hiện đại, kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu văn minh nhân loại, phát triển toàn diện con người Việt Nam, đáp ứng những yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong kỷ nguyên mới, chủ động tham gia và thích ứng với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và các tiến bộ mới nhất của khoa học và công nghệ; chú trọng giáo dục đạo đức, nhân cách, phát huy tối đa tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân, tạo nền tảng cho việc thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, đất nước phồn vinh và hạnh phúc. Phát triển hệ thống giáo dục mở, đảm bảo công bằng và bình

đẳng trong tiếp cận giáo dục, phục vụ học tập suốt đời, theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, dân chủ hóa, xã hội hóa, hội nhập quốc tế. Đến năm 2030, giáo dục Việt Nam đạt trình độ tiên tiến của khu vực châu Á và đến năm 2045 đạt trình độ tiên tiến của thế giới.

Hoàn thành phổ cập cho trẻ mầm non

Mục tiêu cụ thể đến năm 2030 với giáo dục mầm non là tiếp tục duy trì, củng cố và nâng cao chất lượng phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi; phấn đấu hoàn thành phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo. Tỷ lệ huy động trẻ đến trường đạt 38% trẻ em trong độ tuổi nhà trẻ và 97% trẻ em trong độ tuổi mẫu giáo.

Phấn đấu có 99,5% trẻ em mầm non đến trường được học 2 buổi/ngày. Chất lượng nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục được nâng cao, đảm bảo trẻ em được phát triển toàn diện về thể chất, tinh cảm, trí tuệ, thẩm mỹ, hình thành yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị vào học lớp 1.

Phấn đấu tỷ lệ trường mầm non dân lập, tư thục đạt 30%, số trẻ em theo học tại các cơ sở giáo dục mầm non dân lập, tư thục đạt 35%. Phấn đấu tỷ lệ phòng học kiên cố đạt 100%; có trên 65% trường mầm non đạt chuẩn quốc gia.

90% các tỉnh đạt chuẩn xóa mù chữ mức độ 2

Giáo dục phổ thông duy trì vững chắc kết quả phổ cập giáo dục tiểu học và trung học cơ sở;

75% các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học mức độ 3; 40% các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đạt chuẩn phổ cập giáo dục trung học cơ sở mức độ 3; 60% các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đạt chuẩn phổ cập giáo dục trung học cơ sở mức độ 2.

Tỷ lệ đi học đúng độ tuổi cấp tiểu học đạt 99,5%, cấp trung học cơ sở đạt 97%; tỷ lệ hoàn thành cấp tiểu học đạt 99,7%, trung học cơ sở đạt 99% và hoàn thành cấp trung học phổ thông đạt 95%; tỷ lệ chuyển cấp từ tiểu học lên trung học cơ sở đạt 99,5%, từ trung học cơ sở lên trung học phổ thông và các trình độ khác đạt 95%; 100% học sinh tiểu học được học 2 buổi/ngày.

Phấn đấu số cơ sở giáo dục phổ thông tư thục đạt 5% và số học sinh theo học tại các cơ sở giáo dục phổ thông tư thục đạt 5,5%.

Phấn đấu tỷ lệ phòng học kiên cố cấp tiểu học, cấp trung học cơ sở, cấp trung học phổ thông đạt 100%; có 70% trường tiểu học, 75% trường trung học cơ sở và 55% trường trung học phổ thông đạt chuẩn quốc gia.

Giáo dục đại học, số sinh viên đại học/vạn dân đạt ít nhất là 260, tỷ lệ sinh viên đại học trong nhóm độ tuổi 18 - 22 đạt ít nhất 33%, tỷ lệ sinh viên quốc tế theo học các chương trình giáo dục đại học tại Việt Nam đạt 1,5%; tỷ lệ giảng viên có trình độ tiến sĩ đạt ít nhất 40%. Dịch chuyển cơ cấu trình độ và ngành đào tạo

phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế tri thức và hội nhập sâu rộng vào nền kinh tế toàn cầu; tỷ trọng quy mô đào tạo các ngành khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán (STEM) đạt 35%.

Mở rộng không gian phát triển và nâng cao năng lực cho các cơ sở giáo dục đại học, bảo đảm 100% cơ sở giáo dục đại học đạt chuẩn. Phấn đấu 100% cơ sở đào tạo đạt tiêu chuẩn chất lượng theo các chu kỳ kiểm định phù hợp.

Số lượng công bố khoa học và công trình ứng dụng khoa học công nghệ tính bình quân trên 01 giảng viên toàn thời gian đạt 0,6 công trình/năm. Có ít nhất 05 cơ sở giáo dục đại học được xếp hạng trong số 500 trường đại học tốt nhất thế giới, 05 cơ sở giáo dục đại học vào nhóm 200 trường đại học hàng đầu châu Á; Việt Nam nằm trong 4 quốc gia có hệ thống giáo dục đại học tốt nhất khu vực Đông Nam Á và trong 10 quốc gia có hệ thống giáo dục đại học tốt nhất châu Á.

Đối với giáo dục thường xuyên, phấn đấu tỷ lệ người biết chữ mức độ 1 trong độ tuổi từ 15 - 60 đạt 99,15%; trong đó tỷ lệ người biết chữ mức độ 1 trong độ tuổi từ 15 - 60 ở vùng đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số đạt 98,85%. Có 90% các tỉnh đạt chuẩn xóa mù chữ mức độ 2.

Triển khai mô hình thành phố học tập trên toàn quốc; có ít nhất 50% huyện/quận/thị xã/thành phố trực thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương được công nhận danh hiệu huyện/thành phố học tập và 35% các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương được công nhận danh hiệu tỉnh, thành phố học tập. Phấn đấu có 10 đơn vị hành chính tham gia vào Mạng lưới thành phố học tập toàn cầu của UNESCO vào năm 2030...

Bộ Giáo dục và Đào tạo được Thủ tướng Chính phủ giao chủ trì triển khai thực hiện Chiến lược phát triển giáo dục đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; phối hợp với các Bộ, ngành, cơ quan có liên quan, các địa phương cụ thể hóa thành các chương trình, kế hoạch, đề án, dự án, nhiệm vụ 5 năm, hằng năm; xây dựng các cơ chế, chính sách, chương trình, đề án, dự án về phát triển giáo dục theo phân cấp, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt và tổ chức thực hiện.

Hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc, giám sát, đánh giá việc triển khai Chiến lược. Chủ trì phối hợp với các cơ quan liên quan tổng kết 10 năm về tình hình thực hiện Chiến lược, báo cáo Thủ tướng Chính phủ. Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan xây dựng cơ chế liên thông giữa giáo dục nghề nghiệp với các cấp học khác trong hệ thống giáo dục quốc dân; triển khai các quy định của Khung trình độ quốc gia Việt Nam đối với các trình độ thuộc giáo dục đại học; tổ chức thực hiện tham chiếu các trình độ giáo dục đại học trong Khung trình độ quốc gia Việt Nam với Khung tham chiếu trình độ ASEAN (AQRF) và các khung trình độ quốc gia khác.

PHƯƠNG UYÊN

ĐÓN XUÂN AN VUI

Nỗ lực để mọi miền, mọi nhà đón Tết vui

● Chuẩn bị tốt các điều kiện phục vụ Nhân dân đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm. (Nguồn: VGP)

Đất nước ta đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ năm 2025 cùng dịp kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đảng, cả nước đang tập trung tăng tốc, bứt phá thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII và nghị quyết Đại hội Đảng bộ các cấp, đồng thời chuẩn bị tổ chức đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030 tiến tới Đại hội XIV của Đảng, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới.

Tăng cường công tác phòng, chống lãng phí, tiêu cực trong việc tổ chức Tết

Ngày 11/12/2024, thay mặt Ban Bí thư, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Trần Cẩm Tú đã ký ban hành Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư về việc tổ chức Tết Ất Tỵ năm 2025.

Theo đó, để chuẩn bị tốt nhất các điều kiện phục vụ Nhân dân vui Xuân, đón mừng năm mới an toàn, lành mạnh, tiết kiệm, tạo khí thế và động lực mới, thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ công tác năm 2025 ngay từ những tháng đầu năm, Ban Bí thư yêu cầu cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện tốt nhiệm vụ tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng, đại đoàn kết toàn dân tộc, phát huy truyền thống "tương thân, tương ái", đẩy mạnh thực hiện các chương trình giảm nghèo, xoá nhà tạm, nhà dột nát; thực hiện tốt các chính sách an sinh, phúc lợi xã hội, chăm lo chu đáo đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân, nhất là người có hoàn cảnh khó khăn, hộ nghèo, đồng bào các địa phương bị ảnh hưởng do thiên tai, dịch bệnh, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng dân tộc thiểu số, công nhân, người lao động, người bị mất việc làm... bảo đảm mọi nhà, mọi người đều có điều kiện vui Xuân, đón Tết.

Tổ chức tốt việc thăm hỏi, động viên, chúc Tết cán bộ lão thành cách mạng, Bà mẹ Việt Nam Anh hùng, thương binh, bệnh binh, gia

● Ảnh minh họa. (Nguồn: GEARVN)

đình liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng, gia đình chính sách, nhân sĩ, trí thức, văn nghệ sĩ, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số, chức sắc tôn giáo tiêu biểu, các đơn vị lực lượng vũ trang, lực lượng thường trực làm nhiệm vụ trong những ngày Tết, ở biên giới, hải đảo, vùng khó khăn, địa bàn phức tạp về an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

Thực hiện nghiêm công tác quản lý và tổ chức lễ hội theo quy định, bảo đảm các hoạt động vui Xuân, kỷ niệm ngày truyền thống, tổng kết năm, gặp mặt đầu năm, Tết trồng cây... thiết thực, an toàn, tiết kiệm, tránh phô trương, hình thức, lãng phí, phù hợp với nếp sống văn hoá, truyền thống, phong tục, tập quán tốt đẹp của dân tộc. Các địa phương căn cứ vào khả năng, điều kiện, tình hình thực tiễn để quyết định việc tổ chức bắn pháo hoa chào mừng năm mới, bảo đảm an toàn, tiết kiệm, tạo không khí vui tươi, phấn khởi trong Nhân dân.

Đặc biệt, Chỉ thị số 40-CT/TW yêu cầu tăng cường công tác phòng, chống lãng phí, tiêu cực; không tổ chức thăm, chúc Tết cấp trên và lãnh đạo các cấp; không tổ chức đoàn của Trung ương thăm, chúc Tết cấp ủy, chính quyền các địa phương; nghiêm cấm việc

biếu, tặng quà Tết cho lãnh đạo các cấp dưới mọi hình thức; không tham gia các hoạt động mê tín; cán bộ lãnh đạo các cấp chỉ được dự lễ chùa, lễ hội khi được phân công (trừ việc tham gia với danh nghĩa cá nhân); không sử dụng ngân sách nhà nước, phương tiện, tài sản công trái quy định cho hoạt động lễ hội, vui chơi... Thực hiện nghiêm quy định về chuẩn mực đạo đức cách mạng; trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên và những điều đảng viên không được làm, nhất là quy định về không điều khiển phương tiện giao thông khi đã sử dụng rượu, bia...

Chuẩn bị tốt nhất các điều kiện phục vụ Nhân dân đón Tết

Triển khai Chỉ thị số 40-CT/TW, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã ký ban hành Chỉ thị về việc tăng cường các biện pháp bảo đảm đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ năm 2025 vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm.

Để chuẩn bị tốt nhất các điều kiện phục vụ Nhân dân đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm; thúc đẩy phục hồi và phát triển sản xuất, kinh doanh trên các lĩnh vực vào cuối năm 2024 và dịp

Tết Nguyên đán; Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương theo dõi sát tình hình thị trường, chủ động chỉ đạo các địa phương có phương án chuẩn bị nguồn cung các mặt hàng thiết yếu, các mặt hàng có nhu cầu tiêu dùng cao, bảo đảm chất lượng, đáp ứng đầy đủ, kịp thời nhu cầu của người dân, không để xảy ra tình trạng thiếu hàng, gián đoạn nguồn hàng gây tăng giá bất hợp lý; phối hợp, chỉ đạo các địa phương triển khai các Chương trình bình ổn thị trường, các hoạt động kết nối cung - cầu, chương trình đưa hàng Việt về nông thôn, về khu công nghiệp, vùng sâu, vùng xa; chỉ đạo các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh các mặt hàng thiết yếu, các mặt hàng có nhu cầu cao trong dịp Tết Nguyên đán có kế hoạch bảo đảm nguồn hàng, cung ứng liên tục, đầy đủ cho thị trường với giá hợp lý; chỉ đạo các đơn vị, doanh nghiệp bảo đảm nguồn cung xăng dầu cho thị trường dịp cuối năm và Tết Nguyên đán.

Thủ tướng giao Bộ Tài chính theo dõi sát diễn biến giá cả, thị trường nhất là những hàng hóa, dịch vụ tiêu dùng thiết yếu, mặt hàng thuộc diện bình ổn giá, kịp thời chỉ đạo và có biện pháp xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật về giá theo thẩm quyền. Phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chức năng tăng cường kiểm tra, kiểm soát phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại, buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng không rõ nguồn gốc, nhất là dịp cuối năm và Tết Nguyên đán; tập trung kiểm tra, tuần tra chặt chẽ tại các tuyến và địa bàn trọng điểm, các mặt hàng nhập lậu, hàng giả thường có xu hướng gia tăng trong dịp cuối năm và Tết (như chất nổ, pháo, vũ khí; hàng hóa vi phạm môi trường; các mặt hàng phục vụ nhu cầu tăng cao trong dịp Tết như thuốc lá, rượu bia, gia cầm, gạo, thực phẩm...).

Thủ tướng giao Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương tập trung rà soát, nắm tình hình đời sống của các đối tượng chính sách, người có hoàn cảnh khó khăn (hộ nghèo, hộ cận nghèo, đồng bào các địa phương bị thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng dân tộc thiểu số, công nhân, người lao động, người bị mất việc làm...) để quan tâm, chăm lo, kịp thời có chính sách hỗ trợ phù hợp. Tổ chức thăm hỏi, tặng quà đúng đối tượng, đúng chế độ, công khai, minh bạch, tránh trùng lặp, chồng chéo, không để lợi dụng, trục lợi chính sách, bảo đảm tất cả các đối tượng chính sách đều có quà và được nhận quà trước Tết. Bên cạnh đó, theo dõi, nắm bắt tình hình lao động tại các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu kinh tế, đặc biệt là những địa phương tập trung nhiều lao động, tạo thuận lợi cho người lao động nghỉ Tết và trở lại làm việc sau Tết; quan tâm hỗ trợ người lao động bị giảm sâu thu nhập, mất, thiếu việc làm do ảnh hưởng của thiên tai, dịch bệnh, doanh nghiệp thu hẹp sản xuất, kinh doanh. Tăng cường kiểm tra và thực hiện các biện pháp bảo đảm an toàn, vệ sinh lao động, bảo đảm công chức, viên chức, người lao động được chi trả đầy đủ lương, tiền thưởng và bố trí nghỉ Tết đúng chế độ theo quy định...

Đặc biệt, Thủ tướng yêu cầu không sử dụng ngân sách nhà nước, phương tiện, tài sản công trái quy định cho hoạt động lễ hội, vui chơi; tăng cường quản trị, chỉ đạo, phát hiện, ngăn chặn, xử lý nghiêm các hành vi gây những nhiễu, phiền hà cho doanh nghiệp, người dân trong giải quyết công việc, tăng cường các biện pháp phòng ngừa tiêu cực, tham nhũng trong hoạt động công vụ. Tạo điều kiện cho doanh nghiệp ổn định và duy trì hoạt động sản xuất kinh doanh, phấn đấu đạt mức cao nhất các mục tiêu, chỉ tiêu đã đề ra. **HỒNG MINH**

Để tránh tình trạng vui Tết kéo dài, Thủ tướng yêu cầu ngay sau kỳ nghỉ Tết, các cơ quan, tổ chức, đơn vị khẩn trương tập trung vào công việc, không để chậm trễ ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh, phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ ngay từ tháng đầu năm nhất là thực hiện đúng tiến độ việc tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW, tinh gọn tổ chức bộ máy hệ thống chính trị hoạt động hiệu lực, hiệu quả; tăng tốc, bứt phá thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2025.

ĐÓN XUÂN AN VUI

Những thành tựu và hành trang để vươn mình

Nhìn lại những năm qua, Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn, đặc biệt trong các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, giáo dục và đối ngoại. Vị thế quốc tế của Việt Nam ngày càng được khẳng định, khi chúng ta không chỉ là thành viên tích cực trong các tổ chức khu vực và quốc tế mà còn là một đối tác tin cậy của nhiều quốc gia.

Những chính sách đổi mới kinh tế, phát triển bền vững và hội nhập toàn diện đã tạo nền tảng vững chắc để đất nước sẵn sàng đối mặt với những thử thách trong thời kỳ mới. Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư diễn ra mạnh mẽ, Việt Nam đã và đang đầu tư mạnh vào khoa học, công nghệ và chuyên đổi số, tạo động lực để vươn lên trong chuỗi giá trị toàn cầu.

Riêng năm 2024, đối với Việt Nam, đây là thời điểm quan trọng trong hành trình về đích thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII. Trong bối cảnh đầy thách thức đó, công tác đối ngoại của đất nước đã được triển khai một cách đồng bộ và hiệu quả, mang lại nhiều kết quả tích cực. Dù môi trường quốc tế biến động không ngừng, Việt Nam vẫn khẳng định vị thế của mình như một "điểm sáng" về hòa bình, ổn định và phát triển tại khu vực. Những thành tựu đối ngoại đạt được từ đầu nhiệm kỳ không chỉ mang ý nghĩa lịch sử mà còn tạo nền tảng vững chắc, đóng góp to lớn vào thành tựu chung của quốc gia.

Tại họp báo công bố số liệu thống kê kinh tế - xã hội quý IV và năm 2024, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê Nguyễn Thị Hương thông tin, tổng sản phẩm trong nước (GDP) quý IV/2024 ước tính tăng 7,55% so với cùng kỳ năm trước, duy trì xu hướng quý sau cao hơn quý trước (quý I tăng 5,98%, quý II tăng 7,25%, quý III tăng 7,43%).

Tiến tới năm 2025, trong bối cảnh thế giới chuyển động không ngừng, hơn bao giờ hết, Việt Nam đang đứng trước cơ hội để hiện thực hóa khát vọng trở thành một quốc gia phát triển, thịnh vượng, hùng cường. Tinh thần đại đoàn kết dân tộc, ý chí vượt khó và khát vọng đổi mới chính là nguồn

NĂM 2025:

Kỳ vọng đất nước vươn mình trong kỷ nguyên mới

● Các chuyên gia quốc tế đã có nhiều dự báo tươi sáng về tình hình phát triển kinh tế - xã hội Việt Nam năm 2025. (Nguồn: QT)

Năm 2025 đánh dấu một cột mốc đặc biệt trong lịch sử dân tộc Việt Nam. Đó không chỉ là năm kỷ niệm 80 năm thành lập nước và 50 năm ngày thống nhất đất nước, mà còn là thời điểm bản lề để cả nước nhìn lại hành trình xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, đồng thời định hướng cho một tương lai đầy khát vọng.

sức mạnh to lớn để Việt Nam tự tin bước vào kỷ nguyên mới.

Các chuyên gia quốc tế đã có nhiều dự báo rất tươi sáng về tình hình phát triển kinh tế - xã hội Việt Nam năm 2025. Theo Trung tâm dự báo, phân tích kinh tế độc lập CEBR (Anh), năm 2025, GDP bình quân đầu người của Việt Nam sẽ đạt 4.783 USD, đưa Việt Nam tiến gần hơn tới mục tiêu thu nhập trung bình cao. Dự kiến, Việt Nam sẽ xếp thứ 124 thế giới về thu nhập bình quân đầu người, đánh dấu bước tiến trong cải thiện đời sống người dân.

Ngân hàng Thế giới (WB) và Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) đều dự báo triển vọng

● Việt Nam sở hữu lực lượng lao động trẻ, có trình độ học vấn ngày càng cao, sẵn sàng đáp ứng các yêu cầu của nền kinh tế số. (Nguồn: Báo CP)

tăng trưởng tích cực cho Việt Nam. Theo ADB, tăng trưởng GDP của Việt Nam năm 2025 có thể đạt 6,6%, nhờ sự phục hồi mạnh mẽ trong sản xuất, thương mại và các biện pháp tài khóa hỗ trợ. Tương tự, WB nâng dự báo tăng trưởng kinh tế Việt Nam lên 6,5% trong năm 2025.

Tại báo cáo chiến lược năm 2025 của Công ty Chứng khoán MB (MBS) đã chỉ ra 6 yếu tố chính định hình triển vọng kinh tế vĩ mô của Việt Nam trong năm nay, gồm: Sản xuất tăng tốc và xuất khẩu phát triển; giải ngân vốn đầu tư công; lạm phát vẫn dưới mức mục tiêu (4,5%); triển vọng phục hồi của Trung Quốc; cân bằng chính sách tiền tệ...

Khát vọng vươn mình và niềm tin vào tương lai

Năm 2025 không chỉ đơn thuần là một mốc thời gian, mà còn là dấu mốc lịch sử quan trọng của dân tộc Việt Nam. Đây là năm cả nước hân hoan kỷ niệm 80 năm thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (nay là Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam) và 50 năm thống nhất đất nước, đồng thời cũng là năm cuối cùng để thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII.

Không chỉ dừng lại ở các mốc lịch sử, năm 2025 còn mang trọng trách mở ra một kỷ nguyên phát triển mới, đưa đất nước bước lên tầm cao mới trong bối cảnh quốc tế đầy biến động và cạnh

tranh khốc liệt. Đất nước đang đứng trước khởi điểm lịch sử mới với nhiều cơ hội và thách thức đan xen, đòi hỏi những quyết sách đột phá, bản lĩnh kiên định và nỗ lực bền bỉ của cả hệ thống chính trị lẫn toàn thể Nhân dân.

Theo đánh giá của các chuyên gia, Việt Nam có nhiều ưu điểm, lợi thế và tiềm năng đáng kể trên nhiều phương diện. Đầu tiên, Việt Nam được quốc tế đánh giá cao nhờ có nền kinh tế ổn định và hội nhập sâu rộng, duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế ấn tượng trong khu vực, nhờ vào nền tảng vững chắc và sự ổn định vĩ mô. Với vị trí là một trung tâm sản xuất quan trọng trong chuỗi cung ứng toàn cầu, Việt Nam tiếp tục thu hút dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) nhờ chính sách mở cửa, các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới. Cạnh đó, Việt Nam sở hữu lực lượng lao động trẻ, có trình độ học vấn ngày càng cao, sẵn sàng đáp ứng các yêu cầu của nền kinh tế số. Chính phủ Việt Nam cũng đang đầu tư mạnh mẽ vào cơ sở hạ tầng, bao gồm các dự án giao thông, năng lượng và đô thị thông minh. Cùng với đó, tiến trình chuyển đổi số đang được đẩy nhanh, từ chính phủ điện tử đến các lĩnh vực kinh tế như tài chính, y tế, giáo dục và thương mại điện tử.

Đồng thời, Việt Nam được thế giới đánh giá cao về sự ổn định chính trị, môi trường an ninh an toàn và thái độ cởi mở trong hợp tác quốc tế. Vai trò tích cực của Việt Nam trong ASEAN, Liên hợp quốc và các diễn đàn quốc tế đã giúp nâng cao uy tín, mở ra cơ hội thiết lập thêm các mối quan hệ chiến lược và kinh tế với các đối tác toàn cầu.

Quan trọng là, người dân Việt Nam nổi bật với ý chí vượt khó, tinh thần đoàn kết và khát vọng xây dựng một đất nước phồn vinh. Tinh thần này chính là động lực nội tại để hiện thực hóa những mục tiêu phát triển, góp phần đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới với sự tự tin và sức bật mạnh mẽ.

Tất nhiên, để biến khát vọng thành hiện thực, cần sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị, sự tham gia tích cực của mỗi người dân và đặc biệt là sự đổi mới mạnh mẽ trong tư duy lãnh đạo, điều hành. Từ việc xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, đẩy mạnh cải cách hành chính, đến việc triển khai các chiến lược phát triển bền vững, tất cả đều phải được thực hiện một cách quyết liệt, hiệu quả và minh bạch.

Năm 2025, chúng ta không chỉ tự hào nhìn lại chặng đường về vang đã qua, mà còn hướng tới một tương lai đầy hy vọng và quyết tâm. Dưới ánh sáng của Nghị quyết Đại hội Đảng XIII và khát vọng vươn mình, Việt Nam chắc chắn sẽ ghi dấu ấn mới trên bản đồ thế giới, khẳng định vị thế của một dân tộc kiên cường, sáng tạo và luôn sẵn sàng chinh phục những đỉnh cao mới. **NGỌC MAI**

Trong bài viết "Đổi mới, sáng tạo, tăng tốc, bứt phá, đưa đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên vươn mình, phát triển giàu mạnh, văn minh, thịnh vượng của dân tộc", Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã nhấn mạnh: Năm 2025 có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, là năm tăng tốc, bứt phá để về đích để thực hiện thắng lợi Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021 - 2025, mở ra kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình, phát triển giàu mạnh, văn minh, thịnh vượng của dân tộc, như đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm đã định hướng.

Thủ tướng cho biết: Nghị quyết Đại hội Đảng XIII, các Nghị quyết, Kết luận của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Quốc hội, Chính phủ, chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ đã thể hiện rõ các nhiệm vụ, giải pháp trên tất cả các lĩnh vực và cần được các cấp, các ngành, các địa phương triển khai đồng bộ, toàn diện, hiệu quả, tập trung vào một số nhiệm vụ trọng tâm như: Tiếp tục tập trung hoàn thiện thể chế, pháp luật để thực sự là "đột phá của đột phá", tạo động lực phát triển đất nước với tinh thần "chính sách thông thoáng, hạ tầng thông

suốt, quản trị thông minh"; Tiếp tục ưu tiên thúc đẩy mạnh mẽ tăng trưởng kinh tế gắn với ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế; Tập trung phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng chiến lược đồng bộ, hiện đại; đẩy nhanh các dự án trọng điểm; Đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, cơ cấu lại nền kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng theo hướng tăng cường ứng dụng khoa học công nghệ, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, sức cạnh tranh; Xác định rõ và có cơ chế, chính sách, giải pháp đột phá cả ở tầm chiến lược và sách lược để nguồn nhân lực chất lượng cao, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số thực sự là quốc sách hàng đầu theo tinh thần Nghị quyết số 57-NQ/TW; Chú trọng phát triển văn hóa hài hòa với kinh tế, xã hội; Đẩy mạnh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; Tiếp tục củng cố, tăng cường quốc phòng, an ninh; Giữ vững độc lập, chủ quyền, lợi ích quốc gia; Nâng cao hiệu quả công tác đối ngoại, hội nhập quốc tế; Đẩy mạnh công tác thông tin truyền thông, nhất là truyền thông chính sách.

ĐÓN XUÂN AN VUI

Bước chân mùa xuân trên khắp Việt Nam

● Chợ Tết lúc nào cũng đông vui, nhộn nhịp. (Ảnh trong bài: PV)

● Tết Nguyên đán ở thành thị hay thôn quê cũng đã và đang gìn giữ những nét đẹp văn hóa.

Khi những tia nắng ấm áp của mùa xuân bắt đầu chiếu rọi qua những đám mây màu xám bạc còn sót lại của đông chí, khắp phố phường ở mọi tỉnh, thành tại Việt Nam lại bùng lên sức sống của một năm mới. Dù có những khác biệt về không khí đón Tết Nguyên đán ở làng quê và thành phố. Nhưng tựu trung lại, Tết cổ truyền vẫn là thời gian sum họp gia đình, tưởng nhớ ông bà, tổ tiên.

● Gắn Tết Nguyên đán, phố phường Hà Nội tràn ngập sắc đỏ rực rỡ.

Sôi động không khí Tết phố, Tết phường

Vài năm trở lại đây, người dân ở lại ăn Tết Nguyên đán tại thành phố ngày một nhiều hơn. Không khí đón Tết ở Hà Nội, TP HCM, Đà Nẵng, Huế,... vô cùng vui vẻ, nhộn nhịp. Theo thường lệ, người ở thành phố thường là công nhân viên chức, được nghỉ từ khoảng 26, 27 (âm lịch). Sau khi được nghỉ Tết, người người, nhà nhà sẽ nô nức đi sắm sửa chuẩn bị đón năm mới.

Do phần lớn người thành thị đều sống trong ngôi nhà chung cư hoặc nhà mặt đất có diện tích vừa phải, nên phong tục đun củi, nấu bánh chưng thường ít khi được diễn ra. Đa phần mọi người sẽ đặt bánh chưng, mua món ăn vặt ngày Tết theo sở thích cá nhân. Có những người thích món ăn truyền thống vẫn chọn loại bánh mứt cổ truyền như mứt bí, mứt dừa, mứt quýt, hạt hướng dương, hạt bí,... để nhâm nhi ngày Tết. Tuy nhiên, có những người sẽ lại lựa chọn món ăn độc đáo, mới mẻ hơn.

Hiện nay, thị trường bánh, mứt lành mạnh, ít ngọt đang được ưa chuộng. Nhiều gia đình trẻ sẽ đặt loại bánh trái này để đảm bảo mùa Tết không tăng cân, giữ vóc dáng thon thả. Ngay cả đồ trang trí trong nhà cũng được gia đình trang trí theo xu hướng "tối giản". Với không gian hẹp, diện tích sống vừa phải, người thành phố chỉ mua một cành đào xinh xắn, vừa phải, gọn gàng phù hợp với phòng khách gia đình.

Nguyễn Trần Hà Ly (26 tuổi, Long Biên, Hà Nội) cho biết, gia đình cô mỗi năm chỉ mua một cành đào bích đủ cắm trong chiếc bình nhỏ của gia đình, cùng

một chậu quất bé và đôi ba nhánh lan điểm tuyết không khí Tết. Cô chia sẻ: "Bố mẹ tôi là công nhân viên chức nhà nước về hưu, sau khi nghỉ, các cụ không có nhiều thời gian vận động. Vì vậy, Tết Nguyên đán đến, đồ ăn trong nhà được mua sắm thật gọn nhẹ, lành mạnh để đảm bảo các chỉ số đường huyết, mỡ máu cho bố mẹ tôi".

Một điểm đặc biệt của những ngày cận Tết ở thành phố, có thể thấy mỗi gia đình đều có một dự định riêng. Có những nhà vẫn tất bật chuẩn bị cho một cái Tết sum vầy, ấm no, đoàn viên. Ngược lại, có nhiều gia đình đã thu dọn hành lý chuẩn bị cho một chuyến du lịch nước ngoài hoặc các tuyến nội địa hấp dẫn.

Lê Phương Quỳnh (25 tuổi, sinh sống ở quận 1, TP HCM) cho biết, năm nay, cả gia đình cô sẽ đón Tết Nguyên đán bằng một tour đi du lịch nước ngoài 6 ngày, 5 đêm. Cô chia sẻ: "Mặc dù xác định du lịch nước ngoài xuyên Tết, nhưng gia đình tôi vẫn háo hức không khí Tết. Chúng tôi mang theo một chiếc bánh tét, ít mứt kẹo để xen kẽ hương vị truyền thống Việt Nam với sở thích cá nhân của gia đình. Hy vọng Tết năm nay sẽ là một trải nghiệm đáng nhớ với gia đình tôi".

Tết ở thành phố không chỉ có "mỗi cây mỗi hoa, mỗi nhà mỗi cảnh", mà còn có không khí sôi động, nhộn nhịp với nhiều hoạt động vui chơi, giải trí. Những hoạt động này là các hội chợ, chương trình văn hóa, nghệ thuật thu hút nhiều người đến tham dự. Nguyễn Thị Lan Anh (24 tuổi, sinh sống ở Cầu Giấy, Hà

Nội) chia sẻ, sau khi ông bà nội, ngoại mất, gia đình cô ăn Tết cổ truyền tại Hà Nội. Đối với Lan Anh, Tết ở Hà Nội có một dư vị rất độc đáo, vui vẻ, náo nhiệt, nhiều hoạt động hấp dẫn nhưng vẫn đậm đà bản sắc văn hóa truyền thống.

Lan Anh cho biết, sau ngày rằm cuối cùng của tháng chạp (tháng 12 Âm lịch), gia đình cô bắt đầu chuẩn bị đồ ông bà, tổ tiên vào khoảng ngày 22, 23 tháng chạp. Đến 24, 25 tháng chạp gia đình cùng nhau đi các chợ hoa Tết ở Hà Nội, như chợ hoa Đường Lạc Long Quân, chợ hoa Quảng Bá, chợ hoa trên đường Hoàng Hoa Thám. Sau khi sắm sửa, dọn dẹp nhà cửa, cô cùng bạn bè đến những điểm "check in" như phố Phùng Hưng, hồ Tây, phố cổ để chụp ảnh, thăm thú khung cảnh đường phố ngày giáp Tết.

Lan Anh cho biết: "Hơn mười năm ăn Tết ở Hà Nội, giáp Tết là dịp tôi thấy đông đúc, nhộn nhịp nhất. Nơi nào cũng chẳng cờ đỏ, đèn hoa, tươi rói. Người người tấp nập chuẩn bị cái Tết Nguyên đán no ấm. Chỉ đến đêm 30, dòng người ở Hà Nội mới vãn bót và tập trung về các điểm bán pháo hoa sau khi xem Táo quân".

Làng quê ấm áp cái Tết Nguyên đán nghĩa tình

Tết Nguyên đán gắn liền với truyền thống văn hóa tốt đẹp của người Việt Nam. Đó là khoảng thời gian sum vầy gia đình. Để những đứa con xa quê trở về trong vòng tay ấm áp của cha mẹ. Để người họ hàng, làng xóm cùng nhau sẽ chia nôi bánh chưng, chút hoa quả ngày Tết ngọt bùi.

Tết ở làng quê Việt Nam vẫn còn giữ hương vị rất riêng. Anh Nguyễn Văn Anh (45 tuổi, Sóc Sơn, Hà Nội) cho biết, Tết ở làng quê được chuẩn bị từ rất sớm. Sau ngày 15 tháng chạp, bà con đã bắt đầu giảm dần khối lượng công việc đồng áng, trông trọt để sắm sửa đồ đạc đón Tết cổ truyền. Anh chia sẻ: "Từ tháng 12 Dương lịch, các cụ ông, cụ bà trong nhà đã gọi điện cho con cháu đi làm trên thành phố, đi làm xa nhà "rủ rê" về quê ăn Tết. Năm nào có đầy đủ con cháu, các cụ rất vui, từ đầu tháng chạp (tháng 12 Âm lịch) đã tất bật chuẩn bị đồ đón Tết Nguyên đán".

Anh Văn Anh cho biết, Tết ở vùng quê, đồ Tết thường là "cây nhà, lá vườn". Mỗi hộ gia đình đều nuôi gia súc, gia cầm. Rau củ được gieo hạt, ươm mầm từ mùa thu - đông, đợi đến Tết Nguyên đán sẽ có luống rau xanh tươi, thơm ngon để làm mâm cơm Tết. Nhiều nhà khéo tay, có nghề còn tự trồng những cây đào, cây quất, không mất tiền ra ngoài mua.

Mặc dù đồ đạc trong nhà sẵn có, nhưng Tết đối với những người dân ở vùng nông thôn lại có vị trí rất quan trọng. Đây là tháng khởi đầu, mang đến hy vọng vào một năm mưa thuận, gió hòa, con cháu làm ăn trên thành phố thuận lợi, người làm nông dưới quê có một năm bội thu, không mất mùa. Vì vậy, họ chuẩn bị rất kỹ càng mọi thứ.

Ngoài ra, Tết cổ truyền ở các làng quê còn gắn liền với những phiên chợ Tết. Theo truyền thống ở một số tỉnh, thành phố sẽ có những ngày họp chợ (tính theo lịch âm). Đây là thời điểm chợ có nhiều mặt hàng tươi ngon do các gia đình, người buôn từ nhiều nơi mang đến. Nhưng phiên chợ Tết là phiên chợ lớn nhất, nhiều sản phẩm độc đáo, hấp dẫn. Trần Ánh Dương (28 tuổi, Thanh Liêm, Hà Nam) cho biết, chợ Tết ngoài bán rau củ, quả, hoa đào, mai, còn thêm nhiều món độc đáo như bánh kẹo, mứt dừa, mứt bí, mứt táo, chè lam,... do những người bán hàng tự tay làm.

Cô chia sẻ: "Phiên chợ Tết ở làng quê của tôi diễn ra vào khoảng ngày 25 - 26 Tết (tính theo Âm lịch). Gia đình tôi đến chợ mua lá dong, dây lạt về để gói bánh chưng. Ngoài ra, các hàng bánh kẹo là điểm đến ưa thích của tôi. Tôi thích nhất hàng chè lam, một khuôn chè được người làm tự chế biến với màu sắc, mùi vị khác nhau. Ăn bao nhiêu, họ sẽ trực tiếp cắt bấy nhiêu, đôi lúc tôi còn xin phép chủ quán tự cắt. Ngoài ra, chợ phiên Tết bán rất nhiều chó, mèo. Một số gia đình quan niệm, nhận nuôi một chú chó, chú mèo vào dịp cuối năm sẽ đem lại một năm mới nhộn nhịp, vui vẻ".

Ngoài sự đặc sắc của chợ phiên Tết, khung cảnh ấm áp tình bà con làng xóm ở thôn quê là một nét đẹp không bao giờ xóa nhòa. Khác với cuộc sống bận rộn, xã giao giữa người với người ở thành phố. Tại làng quê các hộ gia đình quen nhau từ hàng chục năm nay. Có người còn làm bạn với nhau từ thuở còn quần tã. Vì vậy, mối gắn kết làng xóm rất khăng khít. Tết đến, Xuân về, có nhiều làng, xóm tổ chức gặt gạo, gặt thặng, góp sức nấu nồi bánh chưng cùng nhau đón Tết. Ngoài ra, việc giết gà, mổ lợn lấy thịt được làm chung. Ví thử, nhà nào neo người, lại thịt một con lợn quá to thì sẽ bán giá "ưu đãi" cho hàng xóm. Có nhà chăm gà tốt, béo mẫm, thịt căng sẽ được người láng giềng đặt mua từ sớm. Cứ như vậy, Tết đầu phải của riêng ai nữa, hóa không khí tung bừng, sôi nổi cả thôn, cả xóm. **HƯƠNG NGỌC**

ĐÓN XUÂN AN VUI

“Chở” mùa xuân đến với mọi người

Món quà xuân yêu thương

Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Quảng Trị, Sở LĐ-TB&XH, Đài PT-TH và Hội Chữ thập đỏ tỉnh phối hợp tổ chức chương trình “Nối vòng tay nhân ái” tỉnh Quảng Trị Xuân Ất Tỵ 2025. Theo đó, Ban Tổ chức đã nhận được nhiều phần quà và kinh phí ủng hộ của các tổ chức, cá nhân hảo tâm trong và ngoài tỉnh với tổng trị giá khoảng 170 tỉ đồng và 30.000 suất quà Tết cho người nghèo. Ban Tổ chức chương trình trao tặng 15 nhà đại đoàn kết (70 triệu đồng cho nhà ở miền núi, 60 triệu đồng cho nhà ở đồng bằng) và quà Tết cho 15 gia đình gặp hoàn cảnh khó khăn về nhà ở; trao 20 suất quà cho các gia đình nghèo khó. Ngoài những hộ gia đình được trao quà trực tiếp tại chương trình, Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh sẽ phối hợp các đơn vị tài trợ, địa phương rà soát, lựa chọn trao quà Tết tận tay các hộ gia đình khó khăn khác trước thềm Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025.

Trong 5 năm trở lại đây, bằng sự chung tay, góp sức của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài tỉnh thông qua chương trình “Nối vòng tay nhân ái” và “Quý Vị người nghèo” Quảng Trị đã hỗ trợ xây mới 1.860 nhà ở hộ nghèo, tặng trên 335 suất quà Tết, 21.000 áo ấm cho trẻ em vùng cao và nhiều phần quà thiết thực khác cho nạn nhân chất độc da cam, người khuyết tật, trẻ mồ côi, gia đình bị ảnh hưởng thiên tai, dịch bệnh, người gặp hoàn cảnh khó khăn... với tổng giá trị hơn 310 tỉ đồng.

Trải qua 26 năm triển khai, phong trào “Tết nhân ái” tại Thái Nguyên đã vận động, ủng hộ, giúp đỡ được nhiều hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn thêm điều kiện vui xuân, đón Tết. Phát động phong trào “Tết nhân ái” Xuân Ất Tỵ và phiên chợ “Tết nhân đạo” năm 2025, tỉnh Thái Nguyên đặt chỉ tiêu phấn đấu đạt 15.000 suất quà Tết trở lên (mỗi suất trị giá ít nhất 500.000 đồng) để trao tặng hộ nghèo, cận nghèo, gia đình chính sách, nạn nhân chất độc da cam, hộ dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai, dịch bệnh và cán bộ, hội viên, tình nguyện viên chữ thập đỏ có hoàn cảnh khó khăn cùng các đối tượng yếu thế khác có thêm điều kiện vui Tết, đón Xuân Ất Tỵ năm 2025.

Ông Nguyễn Văn Phương - Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ TP Sông Công (Thái Nguyên) cho hay, với phương châm “không để ai lại phía sau”, Hội Chữ thập đỏ Thái Nguyên và Hội Chữ thập đỏ TP Hà Nội và Nghệ nhân Ưu tú Đặng Ngọc Anh đã tổ chức chương trình “Tết Nhân ái” tặng quà cho 100 gia đình, học sinh có hoàn cảnh khó khăn tại phường Phố Cò, phường Cái Đan (thành phố Sông Công, Thái Nguyên).

Song song với việc gìn giữ, phát huy giá trị tín ngưỡng thờ Mẫu Tam Phủ của người Việt, Nghệ nhân Ưu tú Đặng Ngọc Anh - Phó Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu và Bảo tồn văn hóa tín ngưỡng Việt Nam, Thủ nhang

● Tết Nhân ái đến với những người dân có hoàn cảnh khó khăn. (Ảnh: T.D)

● Nghệ nhân ưu tú Đặng Ngọc Anh - Phó Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu và Bảo tồn văn hóa tín ngưỡng Việt Nam trao quà Tết cho các em học sinh có hoàn cảnh gia đình khó khăn. (Ảnh: T.D)

Ngày Tết là ngày đoàn viên, là ngày sum họp của gia đình, ngày Tết cũng là ngày mà người dân Việt Nam cùng nhau “chia ngọt, sẻ bùi”. Phương châm hành động “ai có gì giúp nấy, có của góp của, có nhiều góp nhiều, có ít góp ít”, các tổ chức, cá nhân đã tạo nên sức mạnh đoàn kết to lớn, chung tay hỗ trợ người nghèo, có hoàn cảnh khó khăn, không để ai bị bỏ lại phía sau tại kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

đền Mẫu Phố Cò còn là người tích cực trong các hoạt động xã hội, chung tay cùng chính quyền để chăm lo cuộc sống cho người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn, như: Ủng hộ cứu trợ đồng bào bị thiên tai lũ lụt, đại dịch, hoạt động đền ơn đáp nghĩa, phục vụ mục đích an sinh xã hội, thể hiện sự “tương thân, tương ái” với tôn chỉ “Tốt đời, đẹp đạo”. Thể hiện truyền thống “thương người như thể thương thân” của dân tộc Việt Nam, nghệ nhân Đặng Ngọc Anh luôn luôn đồng hành với Hội Chữ thập đỏ Việt Nam, Hội Chữ thập đỏ TP Hà Nội, chăm lo, động viên tinh thần các gia đình có hoàn cảnh khó khăn trong dịp Tết đến, Xuân về.

Nghệ nhân Ưu tú Đặng Ngọc Anh chia sẻ: “Hàng năm, chúng tôi luôn mang đến tận tay bà con những món quà, tri ân tất cả mọi người. Trong nhiều năm qua, cả trong thời gian dịch bệnh, bão lũ,

tôi luôn đồng hành cùng với các nhà hảo tâm, tình nguyện. Tôi tha thiết kêu gọi các nhà hảo tâm, bách gia trăm họ, Tết đến, Xuân về, hãy mang tâm đi công đức, mang tâm đến những người tàn tật, những người cô đơn, những người nghèo, đặc biệt là những Bà mẹ Việt Nam anh hùng. Hơn 15 năm nay, mỗi dịp Tết đến, Xuân về, tôi đều mang quà trao cho các tỉnh, thành. Năm nay tôi trao quà sớm hơn so với mọi năm. Bởi khi trao sớm hơn, bà con sẽ nhận được những món quà, chút tiền để có niềm vui chuẩn bị cho không khí Tết Nguyên đán. Với tôi, khi cho đi, chúng ta sẽ nhận lại được nhiều niềm vui, hạnh phúc”.

Chuyến tàu Tết đoàn viên

Cố gắng “Tất cả người lao động đều có Tết”, các hoạt động thăm hỏi, tặng quà và hỗ trợ vé tàu được triển khai một cách đồng bộ và hiệu quả, Tổng Liên đoàn

Lao động Việt Nam, Liên đoàn Lao động các tỉnh, thành phố đã hỗ trợ vé tàu - xe cho đoàn viên, người lao động về quê đón Tết. Theo đó, chương trình: “Chuyến tàu/chuyến bay Công đoàn - Xuân 2025” với số lượng 2.000 vé tàu 2 chiều, 400 vé máy bay 1 chiều. Liên đoàn Lao động TP Hà Nội có chương trình “Hành trình Tết Công đoàn - Xuân 2025” với 1.200 vé về quê và 200 vé đón trở lại làm việc. Liên đoàn Lao động Hải Phòng tặng 10.000 vé xe cho công nhân ở xa về quê đón Tết cùng gia đình. Liên đoàn Lao động TP Đà Nẵng với “Hành trình Tết Công đoàn” tặng 2.000 vé tàu, xe và tổ chức chuyến xe miễn phí đưa đoàn viên, công nhân viên chức lao động và gia đình về quê đón Tết. Còn Liên đoàn Lao động tỉnh Đồng Nai có chương trình: “Chuyến tàu tết đoàn viên - Xuân 2025” hỗ trợ 1.000 vé tàu một chiều cho đoàn

viên, người lao động có hoàn cảnh khó khăn không có điều kiện về quê đón Tết có quê ở các tỉnh phía Bắc. Chương trình “Chuyến tàu Công đoàn” của Liên đoàn Lao động tỉnh Bình Dương dành tặng 1.000 vé tàu cho người lao động về đón Tết ở các tỉnh miền Trung, miền Bắc. Chương trình “Tấm vé nghĩa tình - Xuân đoàn viên” của Liên đoàn Lao động TP HCM dành cho những người lao động khó khăn, 2 năm liền chưa có điều kiện về quê đón Tết hoặc đoàn viên bị mất việc do doanh nghiệp khó khăn phải thu hẹp sản xuất, ngừng hoạt động, giải thể, phá sản, chủ doanh nghiệp bỏ trốn. Và chương trình “Chuyến tàu mùa xuân” hỗ trợ 100% giá trị vé tàu đưa 500 gia đình công nhân tại khu chế xuất, khu công nghiệp.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh cũng phối hợp với đơn vị tài trợ, tổ chức chương trình trao 5.035 vé máy bay, vé xe “mang Tết về nhà” tặng sinh viên và người lao động có hoàn cảnh khó khăn. Cụ thể, chương trình sẽ trao tặng 4.455 vé xe ô tô xuất phát từ TP HCM, Bình Dương và Đồng Nai, đi các tỉnh, thành miền Bắc và miền Trung gồm: Gia Lai, Kon Tum, Bình Định, Quảng Ngãi, Quảng Nam, Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế, Quảng Trị, Quảng Bình, Hà Tĩnh, Nghệ An, Thanh Hóa.

Chương trình còn trao tặng 580 vé máy bay khởi hành từ sân bay Tân Sơn Nhất (TP HCM) đến sân bay Vinh, Đồng Hới, Phú Bài, Đà Nẵng, Chu Lai. Đối tượng tham gia chương trình là sinh viên, thanh niên công nhân, người lao động có hoàn cảnh khó khăn đang học tập, làm việc tại một số tỉnh phía Nam như TP HCM, Đồng Nai, Bình Dương... quê tại các địa phương ở Tây Nguyên, miền Trung và miền Bắc, có nguyện vọng về quê đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025. Thời gian khởi hành của các chuyến bay “mang Tết về nhà” dự kiến diễn ra từ ngày 21 - 24/1/2025 (ngày 22 - 25 tháng Chạp năm Giáp Thìn); chuyến xe dự kiến từ ngày 18 - 24/1/2025 (nhằm ngày 19 - 25 tháng Chạp năm Giáp Thìn). Hàng chục ngàn tấm vé 0 đồng tình nghĩa đã giúp cho hàng chục ngàn người lao động, có hoàn cảnh khó khăn được về quê đón Tết sum họp cùng gia đình.

Chính nhờ sự sẻ chia với tấm lòng nhiều gia đình khó khăn, người lao động nghèo được đón mùa xuân, Tết Nguyên đán đủ đầy hơn, ấm áp hơn, giúp họ vững vàng trên con đường còn nhiều chông gai phía trước. Những tổ chức, cộng đồng, cá nhân thiện nguyện không chỉ mang tới những mảnh đời khó khăn những vật chất mà còn mang tới cả tấm lòng, sự động viên, lạc quan, niềm tin vào... cuộc đời vẫn đẹp sao. Sự sẻ chia, giúp đỡ đó càng thấm đẫm tấm lòng nhân văn của người dân Việt Nam và tôn vinh những giá trị đích thực của cuộc sống.

THUỶ DƯƠNG

● Những chuyến tàu chở mùa xuân yêu thương tới mọi nhà: (Ảnh: Nguyễn Anh)

ĐÓN XUÂN AN VUI

Đủ kiểu hiểm họa rình rập

Thời gian thấm thoát trôi nhanh, chỉ còn hơn nửa tháng nữa chúng ta sẽ chào đón Tết Nguyên đán 2025. Ngay từ đầu tháng Chạp, không khí Tết đã bắt đầu len lỏi vào từng ngóc ngách của cuộc sống, mang theo những cảm xúc rạo rực và háo hức về một mùa lễ hội sum vầy. Khi sắc xuân rộn rã trên khắp các tuyến đường, không khí Tết tràn ngập muôn nơi, những hoạt động quen thuộc như dọn dẹp, trang hoàng nhà cửa, mua sắm, tiệc tùng tất niên hay tham gia các lễ hội cuối năm cũng trở nên nhộn nhịp hơn bao giờ hết.

Tuy nhiên, giữa niềm vui chờ đón năm mới, không ít thông tin về hiểm họa từ các hoạt động đón Tết liên tục xuất hiện trên báo đài. Những vụ việc liên quan đến vệ sinh an toàn thực phẩm, tai nạn giao thông hay sự cố pháo nổ,... khiến người dân không khỏi lo lắng. Những hiểm họa này không chỉ gây ảnh hưởng đến sức khỏe và tính mạng của mỗi cá nhân mà còn làm gián đoạn niềm vui sum họp, đoàn viên của biết bao gia đình trong dịp Tết.

Hàng năm, cứ đến thời điểm giáp Tết, tình trạng buôn bán, tàng trữ, chế tạo, sử dụng trái phép các loại pháo nổ, pháo hoa nổ lại diễn biến phức tạp, dẫn đến nhiều vụ nổ gây thương tích nghiêm trọng, thậm chí cướp đi sinh mạng con người. Đáng chú ý, xuất hiện hàng loạt vụ tai nạn thương tâm có liên quan đến pháo tự chế với nạn nhân là học sinh, thanh, thiếu niên tự mua nguyên liệu, học cách chế tạo pháo qua mạng xã hội.

Minh chứng là các bệnh viện trên cả nước liên tục ghi nhận nhiều trường hợp học sinh, thanh, thiếu niên bỏng nặng, mất thị lực, phải cắt bỏ tay,... thậm chí tử vong do pháo tự chế phát nổ. Điển hình là vụ nổ pháo tự chế tại xã Thạnh Tây, huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh, khiến 6 thanh, thiếu niên thương vong, trong đó 5 nạn nhân bị bỏng nặng, đa chấn thương và 1 nạn nhân tử vong. Dù lực lượng Công an và các ngành chức năng đã đưa ra nhiều cảnh báo nhưng các vụ tai nạn đau lòng vẫn xảy ra cho thấy hiểm họa tiềm tàng từ pháo nổ, pháo hoa nổ và pháo tự chế.

Bên cạnh các loại pháo cấm sử dụng, theo Nghị định 137/2020/NĐ-CP, người dân được phép sử dụng pháo hoa không nổ mua tại các tổ chức, doanh nghiệp được phép sản xuất, kinh doanh pháo hoa. Đón Tết, nhu cầu mua bán, sử dụng pháo hoa không nổ tăng cao, tuy nhiên, không phải người dân nào cũng nắm rõ quá trình sử dụng để bảo đảm an toàn, phòng ngừa nguy cơ cháy nổ và đúng quy định của pháp luật. Đã từng có một số vụ việc người dân đốt pháo hoa ngay ở

Kiểm soát an toàn các hoạt động đón Tết

● Nhiều mặt hàng bánh kẹo Tết tiềm ẩn nguy cơ mất vệ sinh, an toàn thực phẩm. (Ảnh minh họa: PV)

Tháng Chạp về, không khí chuẩn bị cho Tết Nguyên đán trở nên nhộn nhịp hơn bao giờ hết, người người, nhà nhà tất bật lo toan, sắm sửa. Tuy nhiên, ẩn sau các hoạt động đón Tết là không ít hiểm họa rình rập. Để có một mùa Tết an vui, bên cạnh nỗ lực kiểm soát an toàn của cơ quan chức năng, mỗi cá nhân cần chủ động nâng cao ý thức phòng ngừa và bảo đảm an toàn cho bản thân cũng như cộng đồng.

ban công chung cư, không bảo đảm khoảng cách an toàn, rất dễ dẫn đến cháy nổ.

Đây cũng là thời điểm các hiểm họa liên quan đến cháy nổ diễn biến phức tạp khi các hoạt động mua sắm hàng hoá, thấp hương thờ cúng, đốt vàng mã; sử dụng thờ gas, điện, nhiên liệu trong sinh hoạt của người dân gia tăng. Đồng thời, cuối năm là lúc các nhà xưởng, cơ sở sản xuất tăng cường công suất hoạt động để phục vụ người tiêu dùng dịp Tết. Do đó, việc liên tiếp xảy ra các vụ cháy nghiêm trọng tại khu dân cư, xưởng sản xuất đã giống lên hồi chuông cảnh báo về nguy cơ cháy nổ trong thời gian này.

Cùng với cháy nổ, tai nạn thương tích, tai nạn giao thông cũng có xu hướng gia tăng trong những ngày cuối năm. Tai nạn thương tích trong các hoạt động đón Tết thường xảy ra khi dọn dẹp nhà cửa. Công việc tưởng chừng đơn giản nhưng nếu không cẩn thận, làm không đúng cách rất dễ dẫn đến những tai nạn đáng tiếc. Nhẹ thì sây sạt da, trật khớp, đau lưng,... nặng thì liệt tuỷ, chấn thương cột sống, rách nhãn cầu, đứt mạch máu...

Trong các hoạt động đón Tết cũng không thể thiếu những bữa tiệc liên hoan tổng kết, tất niên, dâng sau những bữa tiệc tung bừng ấy luôn tiềm ẩn nhiều nguy cơ tai nạn giao thông nếu người tham gia giao thông sử dụng rượu, bia.

Chưa kể, lưu lượng phương tiện tham gia giao thông tăng và tâm lý vội vã của người dân vào những ngày cuối năm cũng là nguyên nhân chính dẫn đến tai nạn giao thông.

Một vấn đề khác cũng đáng lo ngại đó là hàng giả, hàng kém chất lượng và thực phẩm bẩn. Tết là thời điểm tiêu thụ thực phẩm lớn trong năm, đặc biệt là các loại thịt, cá, trứng, bánh mứt, bia, rượu và nước giải khát. Tuy nhiên, vẫn tồn tại không ít cơ sở sản xuất và kinh doanh các mặt hàng không bảo đảm chất lượng, hàng quá hạn sử dụng, không bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm. Trong khi, người tiêu dùng thường ưu tiên những gì “ngon miệng”, “hợp túi tiền” mà nhiều lúc không quan tâm đến xuất xứ. Từ đó dẫn đến nguy cơ ngộ độc thực phẩm hoặc thậm chí những vấn đề sức khỏe nghiêm trọng.

Tết vui là Tết an toàn

Với mong muốn kết thúc năm cũ, đón chào năm mới thật tốt đẹp, thời gian qua, Chính phủ đã chỉ đạo các cấp, các ngành, địa phương, đơn vị, doanh nghiệp... tăng cường biện pháp bảo đảm đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ năm 2025 vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm. Trong đó, yếu tố an toàn được quan tâm đặc biệt trong bối cảnh hiểm họa từ các hoạt động đón Tết vẫn luôn hiện hữu.

● Hàng loạt vụ tàng trữ, vận chuyển trái phép pháo quy mô lớn đã bị lực lượng công an các đơn vị, địa phương triệt phá. (Ảnh: Bộ Công an)

Nhằm tiếp tục giữ vững an ninh, trật tự, ổn định xã hội, bảo vệ tuyệt đối an ninh, an toàn Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025, Bộ Công an phát động đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, bảo đảm an ninh, trật tự trên phạm vi toàn quốc từ ngày 15/12/2024 đến 14/02/2025. Một trong những nội dung trọng tâm là thực hiện tốt công tác quản lý, tuyên truyền, vận động thu hồi và phòng ngừa, đấu tranh với các vi phạm về vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ và pháo, không để phức tạp trong dịp Tết Nguyên đán.

Trước nội dung trên, để chủ động phòng ngừa, đấu tranh với loại tội phạm này, lực lượng công an các đơn vị, địa phương đã, đang triển khai nhiều biện pháp nghiệp vụ, kiên quyết đấu tranh, phát hiện, bắt giữ, xử lý nghiêm minh hành vi vi phạm. Hàng loạt vụ tàng trữ, vận chuyển trái phép pháo quy mô lớn đã bị triệt phá; nhiều trường hợp học sinh, thanh niên tự chế pháo nổ để sử dụng hoặc mua bán trái phép cũng được xử lý kịp thời. Đồng thời, lực lượng công an tích cực vận động người dân giao nộp pháo, tập trung tuyên truyền, nâng cao nhận thức của người dân, không để xảy ra đốt pháo nổ trong dịp Tết.

Cùng với đó, công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông cũng được tăng cường, tập trung xử lý nghiêm các vi phạm liên quan đến nồng độ

cồn, ma túy, chớ quá tải, xe khách, xe container và bảo đảm an toàn giao thông cho học sinh. Chuẩn bị các phương án để phòng ngừa và giải quyết tình trạng ùn tắc giao thông, kiên quyết ngăn chặn hành vi đua xe trái phép. Triển khai các kế hoạch, phương án phòng, chống cháy, nổ trong dịp Tết và các lễ hội đầu xuân, các hoạt động chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội đầu năm. Đặc biệt, chú trọng tuyên truyền, kiểm tra, hướng dẫn và kịp thời triển khai lực lượng, phương tiện chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ, hạn chế thiệt hại về người và tài sản do cháy, nổ gây ra.

Về công tác y tế nói chung và vấn đề an toàn vệ sinh thực phẩm nói riêng, Bộ trưởng Bộ Y tế vừa ký Chi thị tăng cường công tác y tế đảm bảo đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025. Trong đó, nội dung chỉ đạo Cục An toàn thực phẩm, hướng dẫn các đơn vị, địa phương tăng cường giám sát, phòng ngừa, ngăn chặn sự cố an toàn thực phẩm; kịp thời thông tin, cảnh báo nguy cơ ngộ độc. Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật, kiến thức an toàn thực phẩm nhằm nâng cao nhận thức cộng đồng. Tăng cường thanh, kiểm tra việc chấp hành pháp luật về an toàn thực phẩm trong dịp Tết.

Với Sở Y tế tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Bộ trưởng Bộ Y tế yêu cầu tăng cường kiểm tra, thanh tra liên ngành bảo đảm an toàn thực phẩm trong thời gian trước, trong và sau Tết, tập trung vào các nhóm sản phẩm tiêu thụ nhiều trong dịp Tết và lễ hội có yếu tố nguy cơ cao, các làng nghề chế biến thực phẩm, các tỉnh có cửa khẩu, các thành phố lớn. Phối hợp phối hợp với các sở, ban, ngành liên quan, huy động nguồn lực, phương tiện truyền thông thích hợp để phổ biến các quy định về an toàn thực phẩm, kiến thức về an toàn thực phẩm. Huy động toàn xã hội tham gia phòng ngừa, đấu tranh với việc sản xuất, kinh doanh thực phẩm giả, kém chất lượng; phòng ngừa ngộ độc thực phẩm, kịp thời cảnh báo nguy cơ mất an toàn thực phẩm trong dịp trước, trong và sau Tết, cũng như mùa Lễ hội Xuân 2025.

Ngoài ra, còn nhiều chỉ thị, kế hoạch được ban hành cho thấy nỗ lực của Chính phủ, các cấp, các ngành, địa phương trong việc bảo đảm người dân đón Tết an toàn. Tuy nhiên, điều cốt lõi vẫn nằm ở ý thức và trách nhiệm của mỗi cá nhân. Tết vui là Tết an toàn, vì vậy mỗi người dân cần nâng cao ý thức phòng ngừa và bảo đảm an toàn cho bản thân cũng như cộng đồng. Chỉ khi đó, công tác kiểm soát an toàn trong các hoạt động đón Tết mới đạt hiệu quả cao. **LINH CHI**

Tháng Chạp trong văn chương

“Mau quá. Nghe hai tiếng tháng Chạp thôi là bao nhiêu chuyện cần làm xông xộc tới. Làm cỏ, tía kiếng sân trước, cọ rửa quét vôi mười mấy năm mộ sau vườn, sửa sang nhà cửa, đề xập xệ vậy coi đâu có được... Rồi cũng phải đi sắm đồ mới cho tụi nhỏ, tính coi ăn Tết sao đây. Bao nhiêu chuyện đó thôi lo cũng đã bứt gân, tóc tai toi bời... Người Việt mình với Tết giống như con rắn tới kỳ lột da, lột không được, ngắc ngư hoài, rừ không hết lo phiền, khó chịu lắm”. Đọc đoạn văn đó của nhà văn Nguyễn Ngọc Tư, hiểu người Việt ghê. Hiểu cái tâm lý người Việt, cái lo âu, vui mừng đón năm mới.

Trong tuý bút của mình, nhà văn Mai Thảo viết về tháng Chạp rất sâu sắc: “Tâm trạng lạ thường này mỗi tháng Chạp với tôi là một lần có, như sự trở lại của gió mùa, một đợt gió mùa khô săn dịu dàng và buồn bã lạnh. Trong tôi, một kẻ gây rối nào đó đã thức dậy. Tôi mơ hồ với tôi và liên hệ giữa mình và cuối năm như thế mà không bao giờ đích thực tìm hiểu được nguyên nhân. Chỉ chừng như nhịp đời tới đoạn trường cuối chót, mãi miết, xô chen hơn. Và con sóng lớn dậy bất thường của nó, đã lại đẩy dạt tôi xa thêm chút nữa trên một đường lè. Chỉ chừng như những tờ lịch mỏng dần, cái vết kim đóng gáy lịch chìm lặng trong một chiều dầy của giấy đã hiện rõ, có mang trong nó ý nghĩa một ngậm ngùi. Và còn hình như là khoảng trống lớn là năm mới phía bên kia, khoảng trống đó lồng lộng gió sáng, dào dạt mưa chiều, tôi là kẻ lữ hành ngại ngừng tới gặp, chỉ muốn quần quanh trong cái bình năm cũ quen thuộc” (Những ngày cuối năm).

Mai Thảo - một người gốc Bắc (sinh ở Hải Hậu, Nam Định, quê gốc ở Gia Lâm, theo học ở Hà Nội) nên giọng văn trau chuốt, sâu sắc lắm. Cách ông tiếc nuối tháng Chạp như tiếc nuối phận người, thời gian trôi làm nhớ thương yêu mình, thương khung cảnh cũ, người xưa. Ngày tháng Chạp trôi qua tích tắc, nghe như sự tiễn biệt từ từ mà không ai bắt nó dừng lại được. Tất cả xuôi theo dòng, Mai Thảo nhìn chuyển động đó, thao thức, day dứt với

● Với người xưa, tháng Chạp coi như là “tháng Tết”, về nhà ăn Tết. (Ảnh trong bài: Tuấn Ngọc)

Nói đến Tháng Chạp là chọn rộn chuyện Tết đến, Xuân về. Mùa đông đã hết, chuyện bây giờ là bàn nhau sắm Tết, du ngoạn, thăm thú “chị em sắm sửa bộ hành chơi xuân” (Truyện Kiều). Dù thời thế đổi thay, nhưng khi giao mùa, hết năm, vẫn đầy háo hức, tha thiết.

tháng Chạp. Ngày đông tàn, năm hết, vẫn thấy bụi ngùi dù năm mới đang đến rộn ràng.

Trong “Thương nhớ mười hai”, Vũ Bằng coi tháng Chạp đẹp lạ lùng. Ông mê mẩn khung cảnh của những phiên chợ giáp Tết, nhà văn bình phẩm rằng cứ vào tháng Chạp là một nhọc tan biến hết, lại có một ít tiền dành dụm trong năm để sắm Tết “một cái Tết không to nhưng cũng không lủi xùi”. Vũ Bằng nhìn tháng Chạp từ một cặp vợ chồng yêu thương, quần quýt nhau, rạo rức đón Tết, vợ tự tay trông hai khúc xương rồng, rồi ghép cánh lan chân cua vào để hút nhựa

xương rồng mà sống: “Ghép lan như thế phải làm từ đầu tháng Chạp. Chừng một tuần, những lá lan trông như chân con cua bê căng nhựa, tươi lên trông thấy và thường thường vào cuối tháng Chạp thì hoa nở sum suê, đỏ chói - nhưng đỏ một màu đỏ đặc biệt, nửa như màu chu sa mà nửa lại như màu cánh sen” (Tháng Chạp, nhớ ơi chợ Tết).

Người vợ ghép hoa thì ông chồng lo lau chùi bàn thờ, tũ chè, sập gụ... cho sạch bóng, bày biện lại cho thật ngăn nắp như một niềm tin vào tiên tổ là năm mới phải có nhiều cái mới, không khí ấm áp. “Từ quan

niệm đó, người ta vui mừng trông đợi lúc cây cối và muôn vật trở lại cuộc sống bình thường và ao ước năm mới phải có một cái gì mới, một tiến bộ mới”.

Tháng Chạp, ngoài việc sắm sửa trong nhà, người ta còn lo chăm sóc phần mộ người thân đã khuất. Nó giống như chúng ta sửa sang lại nếp nhà cho gọn gàng, để mời tổ tiên về nhà đón Tết. Người Việt không tin người chết sẽ đi xa, nên phải thật chu đáo đón rước người thân về nhà. Nên ba ngày Tết lúc nào cũng có mâm cơm để trên bàn thờ là vậy, xong mới hoá vàng tiễn người đã khuất.

Đầu năm kiêng ăn cháo và mắm tôm, quét nhà, tại sao?

Cháo trắng, trong đời sống tâm linh của người Việt, thường được dùng trong các nghi lễ cúng cô hồn, đặc biệt là vào dịp rằm tháng Bảy âm lịch. Theo “Việt Nam phong tục” của Phan Kế Bính, việc dâng cháo trắng mang ý nghĩa an ủi các vong hồn không nơi nương tựa, thể hiện lòng từ bi và sự chu đáo của người sống.

Tuy nhiên, chính vì liên quan đến nghi lễ dành cho người âm, cháo trắng thường được kiêng ăn vào đầu năm hoặc những ngày mang tính khởi đầu quan trọng. Quan niệm dân gian lo ngại rằng ăn món này có thể thu hút sự quỷ nhiễu của ma quỷ, ảnh hưởng đến sự bình an và tài vận trong năm mới.

Đồng thời, trong hoàn cảnh đời sống trước đây, cháo trắng thường gắn liền với hình ảnh nghèo khó, là món ăn cứu đói khi điều kiện kinh tế gia đình không cho phép.

Mắm tôm cũng là một món kiêng kỵ trong những ngày đầu năm. Theo quan niệm dân gian, mùi hôi mạnh của mắm tôm được cho là mang tính “ô uế”, có thể phá vỡ không khí thanh tịnh và sạch sẽ cần có trong những ngày đầu năm, thậm chí mang đến những điều không may mắn.

Hơn nữa, khi đi lễ chùa vào đầu năm, mang theo mắm tôm hoặc sử dụng nó trước khi lễ bái bị coi là một hành động thiếu tôn trọng thần linh, bởi không gian chùa chiền đòi hỏi sự thanh khiết tuyệt đối.

Ngoài ra, vào những ngày đầu năm, quét tước trong nhà phải kiêng không dám hốt rác đổ đi, chỉ vun vào một xô, đợi ba hôm động thổ rồi mới đem đi.

Tục này do ở trong Sứu thần ký có chuyện người lái buôn tên là Âu Minh đi qua hồ Thanh Thảo. Thủy thần cho một con hầu tên là Âu Như Nguyệt, đem về nhà được vài năm thì giàu to. Đến sau, một hôm nhân ngày mồng một Tết, đánh nó, nó chui vào đồng rác mà biến mất, từ đấy nhà chàng kia lại nghèo đi. Bởi thế ta theo tục Tàu, kiêng không dám hốt rác.

Phong tục trong tháng Chạp

Trong tháng Chạp lễ cúng ông Táo vào ngày 23 tháng Chạp được xem là quan trọng nhất. Người Việt coi trọng cái bếp. Cái bếp là gia đình nhỏ, sum vầy, quần quýt. Nó vừa sưởi ấm, cung cấp thức ăn, trò chuyện, nên vì sao ông Táo châu trời để “báo cáo Ngọc Hoàng” chuyện gia đình làm ăn, yên ấm sao. Theo chuyện dân gian thì có “thanh tra” từ thiên đình để ghi nhận báo cáo từ ông Táo, xong rồi báo cáo Ngọc Hoàng minh xét.

Trong lễ cúng ông Táo, người ta đem đốt những chân nhang đi, rồi mang đổ xuống sông hồ, bát hương lại sạch sẽ để chuẩn bị cho lễ tất niên cuối năm. Nói về lễ vật cúng tiễn ông Táo, nhà nghiên cứu văn hoá dân gian Nhất Thanh cho biết: “Lễ vật thường là trầu, rượu, hoa quả, xôi gà hay chân giò heo... Nhiều nhà mua cá chép thả sông trong chậu nước bày lên cúng để ông Công dùng làm ngựa cưỡi; không ai mua cá giống khác hay con vật khác để cúng, vì theo thần thoại thì chỉ có cá chép hoá rồng, mà rồng bay trên mây thì đưa được ông Công lên trời...” (Đất lề quê thói).

Với người xưa, tháng Chạp coi như là “tháng Tết”. Nói về phong tục sửa soạn đón Tết của người Việt xưa từ triều đình cho đến dân thường, bác sĩ Hocquard, người Pháp có những quan sát thú vị: “Trong suốt gần một tháng, người dân An Nam dù giàu hay nghèo đều tạm dừng mọi công việc để dành thời gian cho việc ăn uống và giải trí. Không buôn bán, không đồng áng, không lao dịch buồn chán, tất cả già, trẻ, lớn, bé đều mặc quần áo mới đón Tết, kể cả những người nghèo túng cũng bán đi những đồ đạc cuối cùng và vay mượn để có đủ tiền ăn Tết. Theo như một câu ngạn ngữ An Nam thì “đầu năm mới phải tươi tốt, nếu không sẽ gặp họa lớn”. Lục Bộ trong Hoàng cung cũng đã đóng cửa. Kể từ 25 tháng Chạp, triều đình dừng mọi công việc, không nhận phê duyệt bản tấu, hộp đựng ấn tín sẽ khoá cho đến ngày 11 tháng Giêng. Các đầy tớ sẽ chỉ nghỉ ngơi trong 3 ngày Tết rồi lại quay trở lại phục vụ các gia đình giàu có, nhưng sẽ đòi thù lao cao” (theo “Một chiến dịch ở Bắc Kỳ” của tác giả Hocquard).

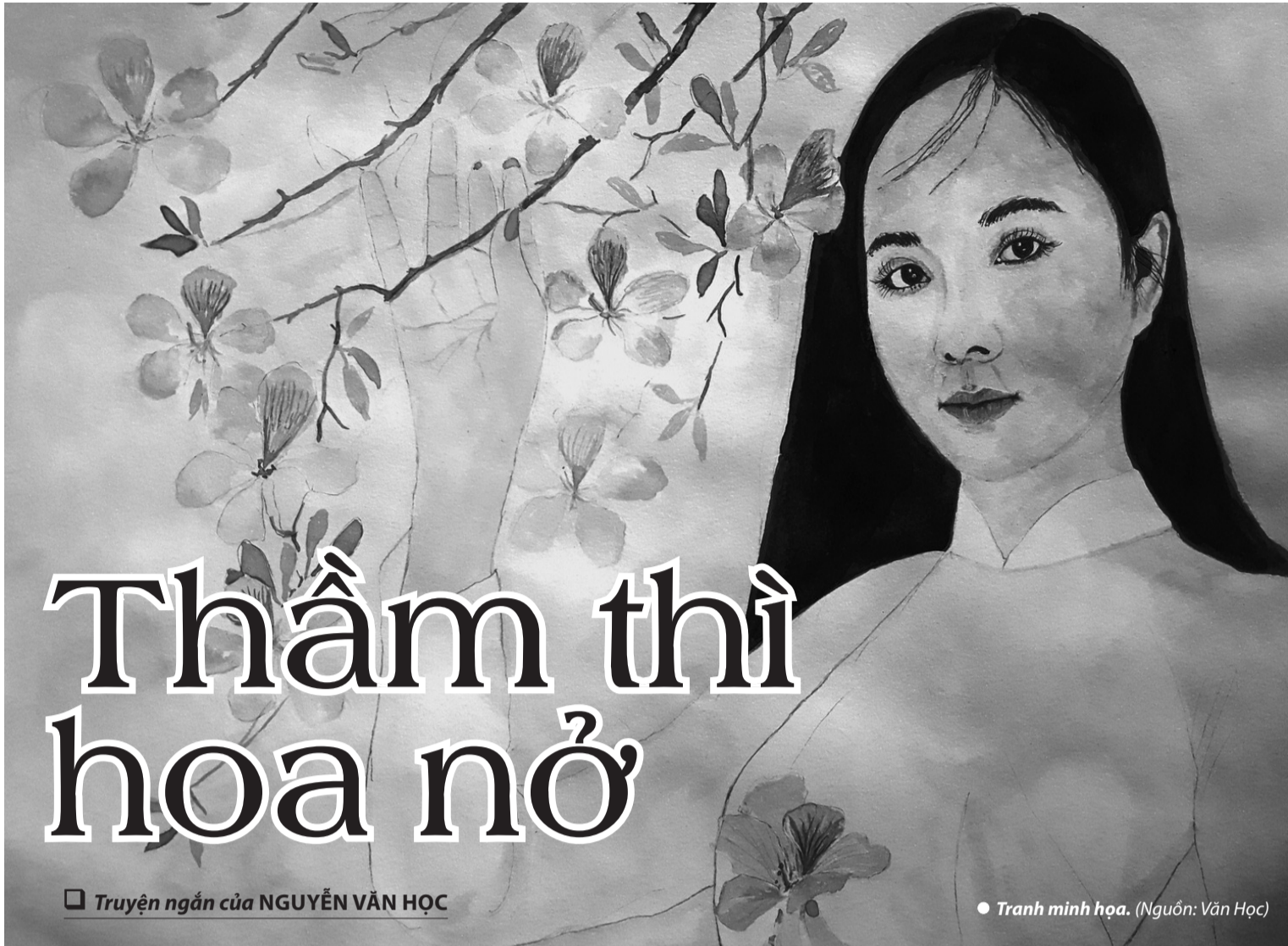
Chúng ta đang sống trong những ngày tháng Chạp, thấy được cái se lạnh, mùi vị đất trời, thấy được cái vội vã của dòng người tấp nập cuối năm. Có người vui, người buồn, người âu lo “Tết lấy gì mà tiêu pha đây”, người nhớ nhung “chắc chắn năm nay không về quê ăn Tết với cha mẹ được”... Ôi đủ thứ chuyện của tháng Chạp, nói sao cho hết.

Thôi đành mượn đoạn văn của Vũ Bằng để đan díu vậy “Yêu tháng Chạp không biết bao nhiêu, nhưng yêu nhất là những ngày giáp Tết, thời tiết sao mà dĩ thế, con mắt, tấm lòng sao mà đong đưa thế, lời nói, tiếng chào sao mà duyên dáng, tơ mơ thế”. **TUẤN NGỌC**

Người phụ nữ đó hay mua lắm và thường đội mũ và không tháo khẩu trang. Lần nào đến cũng chỉ chọn một bó nhỏ, hoặc chục bông hồng về cắm. Tôi tự nhủ, lần sau phải ghi nhớ biển số xe máy của cô. Để chừng một tháng mua một lần, có khi hai lần. Cô sẽ đứng trước cửa, lặng lẽ, nhìn quanh, rồi đi. Đang mãi nghĩ thì có chiếc xe máy đỗ trước cửa hàng. Nhìn họ ăn mặc khá sang trọng. Người thanh niên vẫn ngồi trên yên, chống chân, còn người con gái ngồi chéo sau, đi đôi guốc khá cao. Người thanh niên nói: “Cho bó hoa nào”. Tôi đứng lên, đơn đả, anh chọn đi ạ. Xung hô thế là để khách vừa lòng, chứ mặt khách non choẹt thế kia, để chừng kém tôi hơn chục tuổi. Thanh niên nói gì đó với cô phía sau, rồi cô ta ờ ờ chỉ bó hồng đỏ có điểm thêm hoa baby trắng. “Bó kia bao nhiêu?”. Tôi trả lời, bốn trăm ạ. Cô gái bĩu môi, ý chừng chê đắt. “Sao hôm nay hoa đắt thế nhỉ!”. Chàng thanh niên gật đầu, rút ví, nhưng cô gái ờ ờ vẫn tỏ vẻ không hài lòng.

Khách đến mua hoa có cả vạn kiểu người. Giàu có, nghèo có. Có cô váy áo thướt tha, có chàng lịch lãm, đẹp trai khó tả. Có người mặt dày trán bóng, có kẻ bót một, thêm hai, có kẻ tục tũn không chịu được. Đã bán hàng là làm dâu trăm nghìn họ. Mỗi người mỗi tính và người ta có quyền mặc cả, khen chê. Nhiều người coi mình là thượng đế nên nghĩ mình có quyền hạch sách. Đang mãi nghĩ thì hai cô gái choai choai tiến lại. Rõ là bụi phấn và nước hoa thơm phức. Sau hồi hỏi han, hai cô gái chọn bó to nhất, cầu kỳ, tốn nhiều giấy đẹp nhất. Chị chủ cửa hàng bên cạnh cũng nhìn hai cô bé không chớp mắt vì bộ trang phục khá ấn tượng. Hai cô nói với nhau, chúng mình chỉ mua thôi, còn người khác sẽ đưa lại tiền. Sau bao nhiêu năm, tôi chẳng có một đúc kết nào to lớn cả, nhưng chủ yếu người trẻ, người đang đi làm, ban, ngành, đoàn thể mua hoa. Còn người nghèo đến tiền ăn còn khó khăn chứ nói gì đến thưởng thức, mua tặng này nọ. Mà có lúc miên man nghĩ, người ta là hoa của trời đất. Mỗi người là đóa hoa thắm của riêng mình, những sắc màu rực rỡ ngoài kia chỉ là sự hiện hữu để làm giàu có thêm rừng nhan sắc mà thôi. Nếu một ngày nào đó tôi không bán hoa nữa, cả thành phố này không còn người bán hoa thì sao nhỉ? Thì cũng chẳng sao cả. Đường phố, công viên vẫn có chỗ dành cho hoa. Chúng nở cách này hay cách khác, sống đời chúng, nhẩy múa và tỏa hương theo tập quán sinh động của đời hoa mà con người không thể hiểu được.

Hai cô gái đi rồi. Phố hôm nay có chút gì đó phơi phới, như thể xuân về sớm. Xuân nhuộm mình lên những nhánh cây. Mở cửa hàng bán hoa ở đây đã nhiều năm,

Thâm thi hoa nở

Truyện ngắn của NGUYỄN VĂN HỌC

Tranh minh họa. (Nguồn: Văn Học)

chủ nhà đã tăng giá cho thuê mười lần nhưng đến giờ tôi vẫn trụ được. Có nghĩa vẫn đủ ăn, dư chút ít để phòng sau này. Cũng chẳng ít lần tôi nháp nhòm định chuyển, sau đó nghĩ, nơi này tuy chẳng phải mình sở hữu song đã trở nên quen thuộc, kỷ niệm cũng đã bồi đắp. Và lại, đây là nơi tôi đã nhặt được cái Hoa.

Mùa đông năm ấy, bầu trời đông đánh lấm. Tôi mới thuê cửa hàng được ít ngày. Sớm ấy, vừa mở cửa thì tôi đã nhìn thấy một cái làn nhựa, lót tấm chăn nhỏ, bên trong là một đứa trẻ đang mở mắt thao láo. Nhìn quanh không thấy ai, tôi bé bé lên. Người nó ấm lấm. Chắc ai đó vừa đặt nó ở đây thôi. Đợi mãi không thấy ai đến nhận, tôi lật trong tấm chăn ra thì thấy mảnh giấy ghi: “Tôi không đủ điều kiện, mong ai nhặt được thì nuôi giúp”. Nhờ người báo chính quyền và vì tha thiết, mong mỏi nên tôi được làm thủ tục để nuôi con.

Tuy có nó, cuộc sống của tôi vất vả hơn, bù lại tôi được khóa lấp nỗi đau khi người đàn ông ấy bỏ đi sau mấy năm chung sống. Tôi không hận anh, mà chỉ giận mình đã không đủ sức khỏe để sinh cho anh đứa con. Anh cũng chẳng đủ kiên nhẫn để chờ đợi. Ngoài kia, nhiều người

cũng đã kiên trì, chạy chữa đến mười năm, hoặc lâu hơn để được đón nhận món quà con cái đầy thôi. Tôi và anh không có duyên nhận được quà... Cái Hoa là món quà của riêng tôi.

Những khi có chút thời gian, tôi vẫn la cà đến các vườn hoa để thu gom rồi về bày, bó, bán cho khách. Tôi muốn được tận tay ngắt một vài thứ hoa mà mình thích. Lần đó, tôi đến vườn của vợ chồng chị Thuý. Đột nhiên chị hỏi han về con cái. Tôi tâm sự hoàn cảnh của mình, rồi cũng hỏi chị. Chị lặng đi, rồi chỉ tay ra vườn: “Chị chỉ có hoa làm con thôi”. Vợ chồng chị đã chạy chữa suốt hơn hai mươi năm mà niềm mong ước chưa thành hiện thực. Nhưng hai người không tắt hy vọng, vẫn cần mẫn làm việc và tin rằng, mình đang làm đẹp cho đời, thì đời cũng sẽ ban cho những điều tốt đẹp. Tôi nghĩ đến cái Hoa. Nó đang đi học. Nó cho tôi một niềm tin để mình tiếp tục nỗ lực, cố gắng trong dòng đời đầy bão gió này. Tôi và chị Thuý, ai may mắn hơn?

Chị Thuý xới lời, quý người nên tôi thường đến lấy hàng chỗ chị. Cũng có khi chị gửi ship tận nơi. Chị Thuý có mái tóc dài lấm. Mỗi khi làm việc chị phải buộc gọn, nhưng vẫn như thể chị đội cả bó tóc trên đầu. Còn anh Lộc, chồng chị lạnh như đất, có nụ cười rất tươi. Tôi ước mong sao, ông trời

tặng vợ chồng anh chị một đóa hoa... Nếu có con, hai người sẽ vui sướng lắm.

Đột nhiên chị Thuý lại tự chờ hoa đến mà không gửi ship. Chị đơn đả nói cười, khen chỗ bán hàng của tôi tiện quá, đông người qua lại. Chỗ này có thêm cửa hàng hoa thì người ta sẽ chú ý hơn. Chị Thuý thốt ra điều đó làm tôi giật mình. Vậy là sao? Chị bảo với tôi, chị đã thuê cửa hàng bán bánh cạnh cửa hàng của tôi để bán hoa cho có chị có em. Cửa hàng bánh thì ế khách, sẽ chuyển đi sau ít ngày nữa. Nếu có thêm một cửa hàng hoa, bảo đảm thu hút khách hơn, và lại cũng sẽ chẳng ảnh hưởng đến chuyện buôn bán của tôi. Tôi hơi chột dạ, nhưng nghĩ đi nghĩ lại, người ta có tiền thuê, người ta làm gì là quyền của họ. Nếu thêm cửa hàng mà việc kinh doanh của tôi tốt lên thì cũng ổn. Miếng cơm, manh áo của mẹ con tôi không bị ảnh hưởng thì hoan hi đón nhận.

Chẳng mấy chốc, cửa hàng hoa chị Thuý trở nên rực rỡ. Chị tu sửa lại, gắn biển và bảo tôi cùng trang hoàng để cả hai nhà đẹp chung. Tôi làm theo. Đúng là có đầu tư có hơn, cả hai bán đều và thu nhập của tôi tốt hơn. Cái Hoa cứ hót ha hót hải khi công việc của tôi bận hơn. Chồng chị Thuý khẳng định, khách sẽ ngày càng đông.

TIẾNG LÒNG

Tết ơi, Tết à

Từ ngày rằm tháng chạp, không khí Tết đã cận kề. Nhiều nhà đã lo chuẩn bị Tết sớm. Nhưng phải sau lễ cúng ông Công, ông Táo mới thực sự chuẩn bị tiền năm cũ đón năm mới. Tết trong ký ức, ấy là các bà nội trợ lo mua dân (và chế biến dân) thịt mỡ, dưa hành, lo hậu cần thực phẩm cho mâm cỗ Tết. Cỗ Tết khác cỗ giỗ, nhiều món hơn, chế biến tinh vi cầu kỳ hơn, ngoài thịt gà, thịt lợn, măng, miến “như bình thường” còn có thể có thêm giò chả, bóng bì, thêm thịt bò kho gừng, thêm nôi cá kho, thêm món thịt đông, thêm đĩa giò thủ và không thể thiếu bánh chưng xanh. Ngoài mâm ngũ quả to hơn nhiều những ngày rằm, mâm một còn có thêm nhiều loại kẹo, bánh,

mứt, các món chè: chè kho, chè con ong... Các món đồ ăn Tết ngày xưa đa phần được các bà, các mẹ tự nấu và cũng nhân đó mà dạy cho cháu gái, con gái của chữ Công - chữ đầu trong Tứ đức của người phụ nữ: Công, Dung, Ngôn, Hạnh - trước khi cô gái về nhà chồng... Theo truyền thống, vào dịp Tết nhà nhà mâm cao cỗ đầy. Phụ nữ quần quật trong bếp, bà nội trợ nào cũng tranh thủ khoe đủ thứ món cho gia đình. Thế nhưng, ngày nay, những món quanh năm chỉ trông chờ được ăn vào dịp Tết đã không còn gây thương nhớ nữa. Bởi mọi món ăn đã không còn thiếu thốn...

Những năm gần đây, thay vì mua sắm nhiều, nấu nướng quần quật, sau

đó bỏ thừa thức ăn và lãng phí tiền bạc, thời gian, các gia đình đều có xu hướng tối giản vật và cỗ bàn, mua sắm ngày Tết.

Đón Tết vui tươi trên tinh thần tiết kiệm là tiêu chí nhiều người hướng đến. Mua sắm ít hơn, nấu nướng ít hơn không có nghĩa là hạnh phúc ít hơn. Tết nghỉ ngơi, thư giãn mới thấy sự nghỉ ngơi thanh thản là quý báu để siết chặt tình yêu thương trong vui vẻ, sum vầy.

Theo đuổi lối sống tối giản, một số chị em cảm thấy nhẹ nhõm trong dịp Tết này. Lối sống tối giản là phong cách sống mà giữ càng ít vật chất thừa thãi xung quanh mình càng tốt. Người Nhật nổi tiếng nhất với phong cách

Người phụ nữ quen vẫn đến cửa hàng tôi mua. Có hôm cô nhìn sang cửa hàng chị Thuỳên, nhưng lại đứng mua của tôi. Lúc ấy, cái Hoa đang phụ giúp tôi mấy việc. Nó mười bốn tuổi, đang dậy thì nên mặt mũi lúc nào cũng hồng hào, cơ thể phồng phao. Người phụ nữ mua hoa đứng lặng nhìn nó. Tôi nhớ ra, nhiều lần trước chị cũng từng nhìn nó theo cách ấy.

- Chị có mua thêm hoa gì nữa không?
Người phụ nữ giật mình, nói không, rồi vội vã dắt xe.

Chuyện buôn bán thuận lợi hơn từ ngày chị Thuỳên, anh Lộc mở cửa hàng bên cạnh. Tôi bận hơn nên không đến vườn thu gom nữa mà gọi mỗi quen cung cấp luôn cho chị Thuỳên, bởi vườn của anh chị không đủ dùng. Lúc rảnh, anh Lộc thường ghé sang chỗ tôi buôn chuyện. Có vẻ anh thích nói chuyện nhiều hơn trước kia. Anh quý cái Hoa, hay mua quà cho nó. Đầu năm học, chị Thuỳên mua tặng nó chiếc cặp và đòi Hoa phải đi cùng đến cửa hàng để thử dép, chị tặng luôn. Nó ít khi ốm vặt, duy có một lần sốt xuất huyết, vợ chồng anh Lộc đơn đả, hết lòng đỡ đàn hai mẹ con cả ở nhà lẫn chuyện đi viện. Nếu không có vợ chồng anh chị, tôi chẳng biết xoay xở thế nào. Từ ngày có vợ chồng anh ở gần, dường như nó hoạt bát hơn. Bình thường đi học về, tôi ít khi nói chuyện với con, khi bác Lộc hoặc bác Thuỳên sang, nó “chém gió” như thân.

Cửa hàng hoa ngày càng đông khách, phải thuê thêm một người phụ. Nhờ vậy tôi có thêm thời gian chiêm soát chuyện học hành, tâm sự với con hơn. Cũng nhờ thế tôi có thời gian nghĩ vãn vơ. Liệu có lúc nào đó, những đóa hoa nói với con người rằng, chúng tôi không cần đến con người nữa, loài hoa hoàn toàn có thể sống độc lập khi thiếu vắng bàn tay con người. Rồi tôi mạnh dạn xóa bỏ ý nghĩ ấy. Con người là bông hoa tối thượng, rằng vẻ đẹp của muôn hoa chỉ có thể được đánh giá bằng sự nhạy cảm tuyệt mỹ của lòng người. Không có con người, hoa cỏ thành vô nghĩa.

Người khách quen, đeo khẩu trang kín hay mua hoa lại đến. Lần này cô ta không mua hoa mà là nói có chuyện hệ trọng. Tôi mời cô ta vào nhà. Cô tháo mũ, khẩu trang, để lộ một khuôn mặt xương xương gợi những nét buồn. Trong tôi có một dự cảm và khi cô ta cất lời, nói mình là mẹ cái Hoa, hơn chục năm trước đã bỏ nó trước cửa hàng của tôi. Cô xin lỗi, rồi giải thích mình có nỗi khổ riêng nên mới làm như vậy. Quả thực, cô cũng không xứng đáng được nói chuyện như thế này.

- Không phải em đến để đòi con. Em chỉ mong có một ân huệ, là được nhận nó, để thi thoảng được quan tâm...

Lúc này anh Lộc và chị Thuỳên cùng sang. Họ đưa tôi đến hết bất ngờ này đến bất ngờ khác. Thì ra, cái Hoa là con của anh Lộc và người phụ nữ đang ngồi rơm róm mắt trước mặt tôi. Hoa là sản phẩm của mỗi tình trái ngang đau đớn.

Người phụ nữ thút thít:
- Em mong chị thông cảm, thương cho thân phận em. Những năm tháng qua, em cố tình đến mua hoa của chị, cũng chỉ để nghe ngóng con mình và an tâm khi chị chăm sóc nó rất tốt. Sau khi vứt bỏ con, em đã lấy một người và cũng không có con. Chắc em bị trừng phạt rồi. Em không dám phiền đến anh Lộc nữa. Em đã nghĩ rất nhiều và chẳng nhẫn tâm để đến cướp con của chị...

Lúc này tôi cũng không cảm được nước mắt. Tôi đưa mắt nhìn xung quanh. Anh Lộc như sắp khụy xuống. Anh bỗng trở nên bé nhỏ, yếu đuối. Anh nói nhát gừng:

- Chúng tôi là những kẻ có tội, chẳng có quyền hành gì. Chỉ mong được nhận, để bù đắp cho cháu. Nếu cô không chấp nhận, chúng tôi cũng chẳng biết làm thế nào. Cháu là con của cô, chúng tôi chỉ...

Lúc này, chị Thuỳên mới lên tiếng.
- Thôi thì, chuyện đã như vậy, chị mong Hân hãy chấp nhận. Chị đã tha thứ cho anh Lộc, tha thứ cho người phụ nữ này. Con Hoa không có lỗi gì cả và xét đến cùng chẳng có nhu cầu phải biết sự thật trở trêu này. Nhưng chúng ta vẫn phải sống tiếp và chị mong em cho bọn chị cơ hội.

Chị Thuỳên là người trong cuộc, chồng chị là kẻ phản bội, để xảy ra cơ sự như ngày hôm nay. Chị đã quá mệt mỏi vì chạy chữa và cũng chẳng thể giận chồng. Nên để có cuộc gặp gỡ đường đột này, chị, anh Lộc và cả người phụ nữ này đã phải tính toán rất nhiều. Tôi không biết phải nói thêm gì. Tôi bảo mọi người cho thời gian. Rồi họ ra về, chờ đợi câu trả lời. Lòng dạ rồi bời, tay chân rệu rã, tôi chẳng muốn động đến việc gì nữa.

Tôi chấp nhận cho người phụ nữ đó đưa cái Hoa đi chơi. Chẳng hiểu sao tôi lại làm như vậy. Hôm tôi nói chuyện với con rằng nó còn có mẹ đẻ, tôi chỉ nuôi nấng, Hoa đã ôm ngang người tôi: “Con chẳng muốn thêm ai cả. Mẹ mới là mẹ của con”. Tôi thuyết phục nó gặp và chấp nhận người phụ nữ đó. Bây giờ lòng tôi bồn chồn không yên. Cuối chiều, người phụ nữ đưa Hoa về cho tôi. Nó tặng tôi một bó hoa đẹp hơn tất cả những bó hoa mình từng bán. Bao năm qua, tôi chỉ bán và đến giờ mới được tặng. Tôi ôm con vào lòng, thầm thì với nó. Mẹ sẽ chăm sóc con thật tốt. Con luôn là con yêu của mẹ. **N.V.H**

ĐỌC SÁCH

Lần theo dấu chữ

Ngày nay, tận mắt nhìn lại một cuốn sách, tận tay chạm vào một tờ báo đã ra đời cách đây hơn một trăm năm, ta không khỏi xúc động trước những di sản đã góp phần làm nên một giai đoạn đặc biệt trong lịch sử Việt Nam.

Nghề in ấn là tiền đề quan trọng cho sự phát triển của văn hóa, đặc biệt trong lĩnh vực báo chí và xuất bản, tuy nhiên chưa có cuốn sách nào ở Việt Nam thực sự viết về ngành in ấn Việt Nam thời thuộc địa. Từ nhận định đó, tác phẩm “Lần theo dấu chữ” của tác giả Trịnh Hùng Cường đã phác nên những nét cơ bản quan trọng đầu tiên trong việc nghiên cứu và bảo tồn những tài liệu có giá trị về thời kỳ đầu trong lịch sử in ấn nước ta, từ 1862 đến 1920.

Tác giả không chỉ ghi lại tên tuổi các nhà in chủ chốt, quá trình hoạt động, mà còn khắc họa sinh động chân dung các nhân vật tiên phong, những câu chuyện đặc sắc về hoạt động in ấn thời kỳ đầu. Cuốn sách không chỉ có giá trị về mặt học thuật mà còn là tài liệu tham khảo quý giá cho những ai quan tâm tìm hiểu lịch sử phát triển văn hóa, lĩnh vực báo chí, xuất bản ở Việt Nam.

Tác giả Trịnh Hùng Cường, sinh năm 1981 tại thành phố Bắc Ninh, là một nhà sưu tập sách cổ. Là cử nhân Vật lý ánh sáng, Đại học Bách khoa Hà Nội, nhưng với niềm đam mê sưu tầm tư liệu liên quan đến lịch sử, văn hóa Việt Nam, anh đảm nhiệm thêm vị trí chuyên viên khai thác tư liệu tại Thư viện Nguyễn Văn Hường.

Với hiểu biết phong phú về sách báo xưa của Việt Nam, anh thường sưu tập, khai thác và phục chế tài liệu liên quan đến lịch sử, chính trị và văn hóa Việt Nam.

Là tập khảo cứu đầu tiên nghiên cứu về lĩnh vực này, “Lần theo dấu chữ” đã lấp đầy một khoảng trống cần thiết trong nghiên cứu lịch sử văn hóa Việt Nam. Cuốn sách đi từ những ngày sơ khai của nghề in ấn ở Việt Nam, khi người Pháp mới vào Việt Nam từ giữa thế kỷ XIX, cho đến năm cuối thập niên 20 của thế kỷ trước. Cuốn sách tập hợp và phân tích nhiều nguồn tư liệu quý giá bằng ba thứ tiếng: Pháp, Anh và Việt. Tác giả đã dày công tìm kiếm thông tin từ các công báo, niên giám thời Pháp thuộc và đặc biệt là các tài liệu thư mục quan trọng như: Bibliotheca Indosinica của Henri Cordier hay Bibliographie de L'Indochine Orientale của Landes.

Điểm nổi bật của cuốn sách là cách tiếp cận có hệ thống về một giai đoạn quan trọng trong lịch sử ngành in ấn Việt Nam. Tác giả không chỉ ghi lại tên tuổi các nhà in chủ chốt, năm thành lập và quá trình hoạt động, mà còn khắc họa sinh động chân dung các nhân vật tiên phong, những câu chuyện đặc sắc về hoạt động in ấn thời kỳ đầu.

Tác giả đã thành công trong việc xác định và ghi lại lịch sử hoạt động của hầu hết các nhà in trong giai đoạn 1862 - 1920, phác họa quá trình chuyển giao từ các nhà in của người Pháp sang sự xuất hiện của các nhà in do người Việt làm chủ và cung cấp cái nhìn tổng quan về vai trò của ngành in trong đời sống chính trị, kinh tế, xã hội Việt Nam thời kỳ đầu thuộc địa.

Cuốn sách không chỉ có giá trị về mặt học thuật mà còn là tài liệu tham khảo quý giá cho các nhà nghiên cứu lịch sử, văn hóa, sinh viên ngành báo chí, xuất bản và những người quan tâm đến lịch sử phát triển văn hóa Việt Nam.

Bước ngoặt quan trọng đến từ sự xuất hiện của các giáo sĩ phương Tây vào đầu thế kỷ XVII. Họ đã sáng tạo chữ quốc ngữ bằng cách sử dụng ký tự Latin để ghi âm tiếng Việt. Đến đầu thế kỷ XX, dưới sự ủng hộ của chính quyền thuộc địa Pháp, chữ quốc ngữ được phổ biến rộng rãi và góp phần thúc đẩy sự phát triển của ngành in ấn.

Công nghệ in hiện đại của phương Tây được du nhập vào Việt Nam gắn liền với quá trình xâm lược của Pháp. Nhà in đầu tiên được thiết lập tại Sài Gòn sau khi Pháp chiếm Nam Kỳ. Đến năm 1884, khi Pháp hoàn tất việc chiếm đóng Việt Nam, công nghệ in được mở rộng ra Bắc Kỳ. **UYỄN NA**

sống này. Lối sống tối giản đang ngày càng được nhiều người ưa chuộng và theo đuổi.

Bỏ bớt các hình thức rườm rà, quay lại với những gì đơn giản nhất sẽ thấy được Tết ở trong lòng. Lòng vui tươi đón Tết chứ không phải dọn nhiều bánh mứt, nước uống mà trong lòng lại cau có vì phải dọn dẹp quá nhiều, không có thời gian nghỉ ngơi, trò chuyện, quan tâm, hay thời gian để nhìn vào mắt nhau đủ lâu thêm một chút. Một khoản chi phí mà chị em tốn nhiều là mua sắm quần áo, giày dép, phụ kiện. Thế nhưng, nhiều người đã làm mới mình bằng cách phối đồ và mix phụ kiện, chứ không nhất thiết phải “Tết manh áo mới”. Đồ mới các gia đình sắm sửa cho

người già và con trẻ”. Sống tối giản, tôi cảm thấy mọi thứ không nặng nề như trước. Trước đây, cô cây, hoa lá trong nhà, khi đón Tết phải có bao nhiêu loại thứ, đặt trước từ rất sớm. Năm nay tôi cảm thấy không cần nhiều những điều đấy. Đồ ăn mua vừa đủ, chọn lọc hơn”... “Từ khi theo lối sống tối giản, tôi thấy mọi thứ nhẹ nhõm hơn nhiều. Không quá quan tâm nặng nề chuyện đồ đạc, vật chất. Quan tâm chất lượng thời gian, đi thăm mọi người dịp Tết hơn là phải ăn cái gì, mặc đồ gì”, nhiều chị em chia sẻ.

Bởi Tết nên là thời gian tuyệt vời để dưỡng sức, nghỉ ngơi, bên người thân, bạn bè thân quý. Nghĩ về Tết với những

cảm xúc tích cực của những điều vui vẻ, ấm áp, sum vầy hơn là áp lực chi phí...

Và với nhiều người, cuộc sống tối giản giống như một bức tranh với những nét vẽ tinh giản, nơi mỗi đường nét đều có ý nghĩa. Không gian trống không phải là sự trống rỗng, mà là cách để làm nổi bật những điều thực sự quan trọng. “Một trong những điều khiến tôi cảm động nhất khi sống tối giản là khả năng cảm nhận mọi thứ rõ ràng hơn. Tôi nhớ lần đầu tiên tôi ngồi trong căn phòng được dọn sạch, chỉ còn một chiếc bàn và một chiếc ghế. Không có gì để phân tâm, tôi nhận ra mình đang thực sự lắng nghe. Lắng nghe bản thân, lắng nghe thế giới xung quanh. Khi bạn tối giản, không chỉ đồ vật trong nhà biến

mất. Sự lộn xộn trong tâm trí bạn cũng dần được dọn sạch”.

Cuộc sống hiện đại khiến chúng ta cảm thấy chật chội với vô vàn lựa chọn và sự bận rộn. Nhưng khi bạn chọn tập trung vào những điều quan trọng nhất, bạn sẽ thấy rằng mình không cần quá nhiều để cảm thấy đủ. Không chỉ trong việc trang trí nhà cửa, thời trang, trào lưu tối giản còn ảnh hưởng đến cả cách suy nghĩ tích cực với tâm lý giải phóng mình khỏi những điều không cần thiết. Tết cũng vậy, là khoảng thời gian lắng lại, là những vụn vặt, ấm áp từ trong tim, không phải là những hào nhoáng bên ngoài. Tết đủ đầy khi đủ yêu thương, sum vầy, đủ niềm vui và hạnh phúc trong mỗi nhà... **MIỄN THẢO**

Xu hướng gội đầu dưỡng sinh

Vào mỗi cuối tuần, B.Linh (27 tuổi, Hà Nội) lại cùng bạn bè đến một cơ sở gội đầu dưỡng sinh tại quận Đống Đa, Hà Nội để tận hưởng những giờ phút thư giãn sau một tuần làm việc căng thẳng. Không biết từ bao giờ, đây đã trở thành một thói quen không thể thiếu trong cuộc sống của cô gái công sở. Với 120 phút sử dụng liệu trình gội đầu dưỡng sinh trọn gói, B.Linh luôn gọi đó là “những phút giây thư giãn tuyệt vời”.

“Gội là gội đầu dưỡng sinh bởi không chỉ đơn thuần gội đầu làm sạch tóc mà còn bao gồm những dịch vụ khác. Liệu trình tôi sử dụng có 10 bước, trong đó có ba bước chính: massage cho vùng cổ, vai, gáy; gội đầu thảo dược kết hợp với ấn huyết cho vùng đầu; rửa và massage mặt. Mỗi bước, mỗi động tác đều được thực hiện một cách tỉ mỉ, chu đáo. Các bạn kỹ thuật viên luôn hỏi tôi xem liệu massage như vậy đã vừa ý chưa, nước gội đầu đã đủ nóng chưa, nếu cần chỉnh sửa gì hãy nói với họ”, B.Linh chia sẻ.

Sau mỗi lần kết thúc liệu trình, B.Linh thường cảm thấy đầu óc thư giãn, tinh thần thoải mái và sẵn sàng quay trở lại guồng quay công việc của một tuần mới. Với những lợi ích này, cô nhận thấy việc chi 200.000 đồng cho một liệu trình gội đầu dưỡng sinh là hoàn toàn xứng đáng. Đối với B.Linh, đây không chỉ là một liệu pháp thư giãn mà còn giúp duy trì sự cân bằng giữa công việc và cuộc sống cá nhân.

Cũng giống như B.Linh, nhiều người tìm đến gội đầu dưỡng sinh như một liệu pháp hiệu quả để xả stress. Cuộc sống bận rộn, thường xuyên đối mặt với áp lực công việc khiến nhiều người luôn trong trạng thái căng thẳng, mệt mỏi kéo dài. Vì vậy, nhu cầu tìm kiếm một liệu pháp thư giãn an toàn và lành mạnh trở nên cần thiết.

Gội đầu dưỡng sinh chính là một trong những liệu pháp hữu hiệu có thể giúp giải tỏa căng thẳng. Tại đây, khách hàng có những giây phút tĩnh lặng, tạm quên đi những lo toan thường nhật khi được trải nghiệm những động tác massage. Không chỉ các chị em, nhiều nam giới cũng thường tự thưởng cho bản thân một buổi gội đầu dưỡng sinh sau một ngày dài mệt mỏi.

H.Chung (29 tuổi, Hà Nội) đã trở thành khách quen của loại hình thư giãn này sau khi được một người bạn giới thiệu. “Lúc đầu, tôi không mấy hứng thú với gội đầu dưỡng sinh vì nghĩ rằng đây là dịch vụ dành cho phụ nữ. Đàn ông, con trai ít ai đi gội đầu ngoài tiệm. Nhưng sau khi trải nghiệm tôi thấy rất hài lòng khi có thể cảm nhận được sự thay đổi rõ rệt cả về thể chất lẫn tinh thần. Vì tính chất công việc, tôi thường phải thức trắng đêm làm dự án, có những lần đầu đau nhức như

Thả hồn thư giãn gội đầu dưỡng sinh

● Gội đầu dưỡng sinh - xu hướng thịnh hành của dân công sở. (Ảnh: TT Center)

Được biến đến là liệu pháp thư giãn hiệu quả, gội đầu dưỡng sinh đang ngày càng được ưa chuộng tại Việt Nam. Sự kết hợp hài hòa giữa liệu pháp gội đầu và dưỡng sinh không chỉ mang đến cảm giác thư giãn mà còn đem lại nhiều lợi ích cho sức khỏe thể chất và tinh thần.

búa bở. Nếu như trước đây phải dùng thuốc giảm đau đầu thì giờ chỉ cần đi gội đầu dưỡng sinh, cơn đau đầu giảm ngay 7 - 8 phần, thậm chí có lần cơn đau biến mất hoàn toàn”, H.Chung bày tỏ.

Thực tế, dù mới xuất hiện ở nước ta vài năm trở lại đây nhưng gội đầu dưỡng sinh nhanh chóng trở thành xu hướng, cho thấy độ “hot” của loại hình thư giãn này. Đạo một vòng quanh các tuyến phố, không khó để bắt gặp những cửa hàng chăm sóc sắc đẹp có dịch vụ gội đầu dưỡng sinh. Tại các spa, tiệm gội đầu chuyên nghiệp, mức giá trung bình rơi vào khoảng 200.000 - 300.000 đồng, dù không phải là mức giá rẻ nhưng nhiều khách hàng vẫn sẵn sàng chi trả vì những trải nghiệm mà gội đầu dưỡng sinh mang lại.

Chưa kể, giờ đây loại hình này còn có nhiều lựa chọn với mức giá phải chăng hơn dành cho phân khúc khách hàng bình dân. Với số tiền chỉ bằng một nửa so với các tiệm chuyên nghiệp, khách hàng vẫn có thể trải nghiệm đầy đủ các bước của liệu trình gội đầu dưỡng sinh, từ ngâm chân thảo dược, massage da đầu bằng lược ngọc đến việc sử dụng vòng nước tuần hoàn... Cũng nhờ vậy, gội đầu dưỡng sinh đã trở nên phổ biến và dễ tiếp cận hơn bao giờ hết khi có mặt tại cả các chuỗi spa cao cấp hay các cơ sở bình dân với quy mô nhỏ lẻ.

Mang lại lợi ích cho sức khỏe

Vài năm trở lại đây, việc kết hợp phương pháp dưỡng sinh với các dịch vụ chăm sóc sắc đẹp ngày càng trở nên phổ biến. Đặc biệt, sau đại dịch COVID-19, người dân ngày càng chú trọng hơn đến việc chăm sóc sức khỏe cả về thể chất lẫn tinh thần. Khi đó các loại hình, dịch vụ gắn liền với sức khỏe nhanh chóng thu hút sự quan tâm của khách hàng. Gội đầu dưỡng sinh chính là một ví dụ.

Gội đầu dưỡng sinh là một liệu pháp chăm sóc tóc và da đầu có nguồn gốc từ Ấn Độ, kết hợp các nguyên tắc dưỡng sinh Đông y. Liệu pháp này không chỉ đơn thuần làm sạch tóc và da đầu mà còn kết hợp các kỹ thuật bấm huyết, massage, xoa bóp ở các vùng như cổ, đầu, vai, gáy và cánh tay. Thông qua việc tác động lên các huyết đạo, gội đầu dưỡng sinh mang lại hiệu quả thư giãn, giảm căng thẳng và cải thiện sức khỏe toàn diện cho cơ thể.

Trong khái niệm “dưỡng sinh”, từ “dưỡng” mang ý nghĩa nuôi dưỡng, điều dưỡng, còn “sinh” chỉ sự sống và tồn tại. Vì vậy, dưỡng sinh hướng tới mục tiêu bảo vệ và duy trì sức khỏe toàn diện. Khi kết hợp với các loại thảo mộc và dược liệu thiên nhiên, gội đầu dưỡng sinh có tác dụng làm đẹp, làm chậm quá trình lão hóa, đã thông kinh lạc.

Phân tích kỹ hơn về lợi ích, trước hết cũng giống như gội đầu thông thường, gội đầu dưỡng sinh giúp làm sạch da đầu, loại bỏ bụi bẩn, dầu thừa và các tạp chất tích tụ. Từ đó giúp da đầu thông thoáng, giảm tình trạng tắc nghẽn lỗ chân lông và ngăn ngừa sự hình thành bã nhờn, gàu cũng như các loại vi khuẩn gây hại. Điểm khác biệt của gội đầu dưỡng sinh nằm ở việc kết hợp kỹ thuật massage da đầu cùng với các loại thảo mộc tự nhiên, giúp tăng cường lưu thông máu, kích thích mọc tóc, giảm rụng tóc, giảm chứng đau đầu, đồng thời mang lại cảm giác thư giãn hiệu quả.

Không chỉ dừng lại ở đó, gội đầu dưỡng sinh còn tác động tích cực đến tinh thần nhờ thao tác massage, những thao tác này giúp sản sinh hormone serotonin - được mệnh danh là “hormone hạnh phúc”, mang đến cảm giác dễ chịu, xua tan mệt mỏi và làm dịu căng thẳng. Hơn nữa, việc massage, bấm huyết cổ, vai, gáy trong quá trình gội đầu còn giúp đã thông kinh lạc, cải thiện tuần hoàn máu. Điều này không chỉ giúp giảm đau mỏi mà còn hỗ trợ cải thiện sức khỏe tổng thể, đặc biệt là với những người thường xuyên chịu áp lực từ công việc hoặc có lối sống bận rộn.

Bác sĩ Nguyễn Mạnh Tuấn - khoa Nội tiết, Bệnh viện Nội tiết Trung ương nhận định, việc gội đầu dưỡng sinh mang lại nhiều lợi ích sức khỏe đáng kể, đặc biệt là khả năng giảm thiểu stress. Bác sĩ cho biết, stress không chỉ gây ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng cuộc sống mà còn là yếu tố nguy cơ dẫn đến nhiều bệnh lý nghiêm trọng như tăng huyết áp hay đái tháo đường. Việc thư giãn thông qua gội đầu dưỡng sinh không chỉ giúp cải thiện trạng thái tinh thần mà còn hỗ trợ bảo vệ sức khỏe thể chất một cách hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống.

Có thể thấy, chính những lợi ích với sức khỏe thể chất và tinh thần là lý do khiến gội đầu dưỡng sinh trở thành một xu hướng thịnh hành. Tuy nhiên, sự phát triển nhanh chóng của liệu pháp này cũng kéo theo việc dịch vụ gội đầu dưỡng sinh xuất hiện tràn lan. Điều này đòi hỏi khách hàng phải cân nhắc và tìm hiểu kỹ lưỡng trước khi lựa chọn sử dụng dịch vụ. Bởi, bên cạnh những nơi sở hữu đội ngũ kỹ thuật viên được đào tạo chuyên nghiệp, mang đến trải nghiệm thư giãn chất lượng, cũng có không ít cơ sở kỹ thuật viên tay nghề kém, dẫn đến các thao tác sai kỹ thuật như bấm huyết không đúng vị trí, gây đau nhức cơ thể, thậm chí có nguy cơ ảnh hưởng xấu đến sức khỏe.

Liên quan đến vấn đề này, PGS.TS Đậu Xuân Cảnh - Chủ tịch Hội Đông y Việt Nam từng chia sẻ, đã gọi là phương pháp dưỡng sinh nghĩa là phải phù hợp với chức năng và cấu tạo của cơ thể. Chính vì thế, nếu kỹ thuật viên thực hiện không được đào tạo bài bản, không hiểu biết về cấu tạo và chức năng của cơ thể thì rất có thể sẽ gây nên hậu quả khôn lường. Do đó, khách hàng cần chọn những cơ sở uy tín. **TUỆ ANH**

THÔNG BÁO TÌM KIẾM NGƯỜI BỊ YẾU CẦU TUYÊN BỐ MẮT TÍCH

Căn cứ Điều 388 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;
Căn cứ Điều 68 của Bộ luật Dân sự;
Sau khi nghiên cứu hồ sơ việc dân sự sơ thẩm thụ lý số 432/2024/TLST - VDS ngày 09 tháng 12 năm 2024 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất tích theo đơn yêu cầu của bà Ngô Thị Kim Hoa; địa chỉ: Số 131, đường Tự Phước, Phường 11, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.
QUYẾT ĐỊNH:
1. Thông báo tìm kiếm ông Ngô Đình Long, sinh năm 1953.
Địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Số 136, đường Tự Phước, Phường 11, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.
Ông Ngô Đình Long vắng mặt tại nơi cư trú từ năm 1982.
2. Khi biết được thông báo này, đề nghị ông Ngô Đình Long liên hệ với Tòa án

nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng theo địa chỉ: Số 27, đường Pasteur, Phường 4, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, số điện thoại: 02633.822.237 để giải quyết việc yêu cầu tuyên bố một người mất tích hoặc ai biết được tin tức về ông Ngô Đình Long thì thông báo cho Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt theo địa chỉ như trên; Ủy ban nhân dân Phường 11, thành phố Đà Lạt; người yêu cầu.

3. Thời hạn thông báo tìm kiếm người bị yếu cầu tuyên bố mất tích là 4 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu. Trong hạn 10 ngày, kể từ ngày kết thúc thời hạn nêu trên nếu không có tin tức gì của ông Ngô Đình Long thì Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt sẽ mở phiên họp xét đơn yêu cầu tuyên bố một người mất tích.

(Thông tin tìm kiếm trong Quyết định này được đăng trên báo hàng ngày của Trung ương trong 03 (ba) số liên tiếp và phát sóng trên Đài phát thanh hoặc Đài truyền hình Trung ương 03 (ba) lần trong ba ngày liên tiếp, Cổng thông tin điện tử Tòa án nhân dân trong 03 (ba) số liên tiếp. Bà Ngô Thị Kim Hoa chịu mọi chi phí và có trách nhiệm liên hệ với cơ quan báo chí, đài phát thanh, truyền hình để ký hợp đồng thực hiện việc thông báo nói trên).

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP ĐÀ LẠT, TỈNH LÂM ĐỒNG

Tết xanh - tiết kiệm và bảo vệ môi trường

Từ Nhật Bản đến Hàn Quốc, xu hướng Tết xanh không chỉ là cách tiết kiệm mà còn là biểu hiện của trách nhiệm với thiên nhiên và thế hệ tương lai. Đây là cơ hội để mỗi quốc gia, mỗi gia đình nhìn lại cách tổ chức Tết của mình và tìm cách cân bằng giữa truyền thống và hiện đại.

● Trao lưu Tết Nguyên đán thân thiện môi trường, từ trang trí, ẩm thực đến lối sống, đang được đón nhận ở nhiều quốc gia.
(Ảnh: Kevin Malik/Cold Tea Collective)

● Tái chế, tái sử dụng đồ trang trí ngày Tết đang trở thành xu hướng để tránh lãng phí. (Ảnh: Unplash)

● Các công ty thực phẩm ở Hàn Quốc cho ra các bộ quà Tết sử dụng bao bì thân thiện với môi trường để gây ấn tượng với khách hàng. (Ảnh: Yonhap)

Tết Nguyên đán không chỉ là thời điểm để gia đình sum họp mà còn là dịp để thể hiện văn hóa, truyền thống và phong tục đặc trưng của từng quốc gia. Tuy nhiên, với thách thức từ biến đổi khí hậu và các vấn đề môi trường, nhiều nước trên thế giới đang chuyển hướng tổ chức Tết một cách bền vững hơn. Tại Nhật Bản và Hàn Quốc, phong trào Tết xanh - kết hợp giữa tiết kiệm và bảo vệ môi trường - đã thu hút sự chú ý của nhiều người dân, tạo nên những thay đổi đáng kể trong cách đón Tết.

Sống tối giản với tinh thần trân trọng thiên nhiên

Những ngày cuối năm ở Nhật Bản luôn là thời điểm nhộn nhịp, nhưng không giống với cảnh chen chúc mua sắm ở nhiều quốc gia khác. Người Nhật, với triết lý sống tối giản bắt nguồn từ văn hóa Zen, đã tìm ra cách để tổ chức một mùa Tết đầy ý nghĩa mà vẫn hài hòa với thiên nhiên. Đây không chỉ là câu chuyện về tiết kiệm mà còn là sự trân trọng đối với những giá trị tinh thần và môi trường sống.

Hình ảnh những cây "kadomatsu" (bó tre tượng trưng cho may mắn) hay dây "shimekazari" treo trước cửa nhà là điều không thể thiếu trong mỗi dịp năm mới ở Nhật. Nhưng thay vì mua mới mỗi năm, nhiều gia đình chọn cách làm sạch và tái sử dụng các món đồ

trang trí từ năm trước. Theo báo Japan Times, việc này không chỉ giúp giảm chi phí mà còn hạn chế lượng rác thải sinh ra sau kỳ nghỉ lễ. Một khảo sát năm 2022 được đăng trên Environmental Policy Journal cho thấy, hơn 60% các hộ gia đình tại Tokyo tái sử dụng đồ trang trí để góp phần giảm thiểu tác động môi trường. Thói quen tái sử dụng này không phải là sự cắt giảm niềm vui Tết mà là cách để gìn giữ những giá trị truyền thống. Một cây "kadomatsu" đã được làm sạch, sơn lại cẩn thận không chỉ đại diện cho sự tiết kiệm mà còn là biểu tượng của sự bền bỉ và lòng kính trọng thiên nhiên - những giá trị mà người Nhật luôn đề cao.

Mặt khác, trong văn hóa Nhật Bản, hộp cơm "osechi" được xem như biểu tượng của ngày đầu năm mới. Mỗi món ăn trong "osechi" mang một ý nghĩa tốt lành, từ sự trường thọ, thịnh vượng đến sức khỏe. Nhưng điều đặc biệt ở đây là cách người Nhật chuẩn bị các phần ăn đủ nhỏ gọn, vừa đủ cho mỗi thành viên trong gia đình. Tờ Asahi Shimbun ghi nhận rằng, nhờ phong trào "mua đủ, ăn đủ" (mottainai - tránh lãng phí), số lượng thực phẩm bị bỏ đi trong dịp Tết những năm gần đây tại Nhật đã giảm đáng kể so với trước đây. Thay vì những bữa tiệc dư thừa, các gia đình Nhật chọn cách lên kế hoạch tỉ mỉ, chỉ mua những nguyên liệu thật sự cần thiết. Những thực

phẩm còn dư lại sau Tết cũng được tận dụng triệt để, như chế biến thành món "okayu" - cháo gạo truyền thống, hoặc bảo quản bằng phương pháp muối chua.

Đằng sau sự tối giản của người Nhật là một triết lý sống sâu sắc: trân trọng những gì mình đang có và không đòi hỏi quá mức từ thiên nhiên. Phong trào này không chỉ dừng lại ở những hộ gia đình mà còn lan tỏa đến các doanh nghiệp và cộng đồng. Nhiều công ty tại Nhật đã bắt đầu chiến dịch giảm thiểu rác thải dịp Tết bằng cách khuyến khích nhân viên mang theo đồ dùng cá nhân khi tham gia tiệc tất niên. Các cửa hàng tiện lợi cũng giảm giá mạnh thực phẩm cận ngày Tết để tránh lãng phí. Một ví dụ điển hình là thành phố Kyoto, nơi từng bị chỉ trích vì lượng rác thải du lịch tăng cao. Trong những năm gần đây, chính quyền thành phố đã triển khai các sáng kiến xanh trong dịp Tết, như tái sử dụng đồ trang trí công cộng hay tổ chức các chợ thực phẩm "không rác thải". Những sáng kiến này đã nhận được sự ủng hộ rộng rãi từ người dân và giúp Kyoto giữ vững danh hiệu thành phố xanh của Nhật Bản.

Câu chuyện về Tết xanh ở Nhật không chỉ là sự thay đổi trong thói quen tiêu dùng mà còn là bài học về cách hài hòa giữa truyền thống và hiện đại. Đối với nhiều quốc gia, đặc biệt là Việt Nam, việc tái sử dụng đồ trang trí,

hạn chế thực phẩm thừa và trân trọng những gì mình có có thể là bước khởi đầu cho một mùa Tết bền vững hơn. Khi nhìn vào những hộp cơm "osechi" nhỏ gọn hay những cây "kadomatsu" được tái sử dụng qua từng năm, ta thấy rằng ý nghĩa thực sự của Tết không nằm ở sự xa hoa mà ở tình yêu thương, sự trân trọng và lòng biết ơn dành cho thiên nhiên và gia đình. Đó là một thông điệp mà người Nhật đã gửi gắm qua từng mùa xuân, từng thế hệ - một thông điệp đáng để học hỏi và lan tỏa.

Những thay đổi nhỏ nhưng ý nghĩa lớn

Hàn Quốc cũng đang nỗ lực tiên phong trong công cuộc kết hợp văn hóa truyền thống với bảo vệ môi trường, đặc biệt là trong dịp Tết cổ truyền (Seollal). Cũng như các quốc gia tổ chức Tết Nguyên đán khác, đây là dịp đặc biệt để gia đình đoàn tụ, tưởng nhớ tổ tiên và chia sẻ những giây phút ấm cúng đầu năm. Tuy nhiên, trong bối cảnh biến đổi khí hậu và áp lực về môi trường, người Hàn Quốc đã sáng tạo để giữ trọn vẹn ý nghĩa truyền thống mà vẫn giảm thiểu tác động lên thiên nhiên. Những năm gần đây, xu hướng "Seollal xanh" với các hoạt động tái chế và tiết kiệm đã trở thành một phần không thể thiếu của dịp lễ này.

Hanbok - trang phục truyền thống trong ngày Tết của người

Hàn, vốn mang đậm tính biểu tượng với những màu sắc rực rỡ và thiết kế cầu kỳ. Nhưng thay vì mua sắm những bộ hanbok mới mỗi năm, nhiều gia đình hiện nay lựa chọn thuê hoặc tái chế hanbok cũ để tiết kiệm chi phí và bảo vệ môi trường. Không chỉ dừng lại ở hanbok, bao lì xì (sebaetdon) - món quà truyền thống dành cho trẻ em trong dịp Tết, cũng được làm mới bằng cách sử dụng giấy tái chế hoặc vật liệu phân hủy sinh học. Nổi bật có thể kể đến các sản phẩm từ Công ty khởi nghiệp Green Korea, với những chiếc bao lì xì được thiết kế với hoa văn truyền thống nhưng làm từ chất liệu thân thiện với môi trường đã thu hút sự chú ý lớn từ người tiêu dùng. Báo Yonhap News cho biết, trong năm 2023, số lượng bao lì xì tái chế được bán ra tại Hàn Quốc tăng hơn 50% so với năm 2022.

Đồng thời, Hàn Quốc cũng triển khai nhiều sáng kiến nhằm giảm thiểu rác thải và bảo vệ môi trường trong các lễ hội truyền thống. Chẳng hạn, Chính phủ Hàn Quốc đã thúc đẩy việc giảm sử dụng đồ nhựa dùng một lần và khuyến khích người dân mang theo hộp đựng thực phẩm cá nhân khi mua sắm tại các chợ truyền thống. Những nỗ lực này nhằm giảm thiểu tác động môi trường trong các dịp lễ hội như Seollal. Sáng kiến "Lễ hội không rác thải" với mục tiêu giảm thiểu tối đa lượng rác thải phát sinh trong kỳ nghỉ lễ, đã tạo động lực cho người dân sử dụng hộp đựng thực phẩm cá nhân khi mua đồ tại chợ truyền thống, thay vì dùng túi ni-lông hay hộp nhựa dùng một lần. Không chỉ là giảm rác, lễ hội còn thúc đẩy ý thức cộng đồng về trách nhiệm đối với môi trường.

Phong trào "Seollal xanh" không chỉ dừng lại ở các hoạt động cộng đồng mà còn thấm sâu vào từng gia đình, từ khâu lựa chọn chuẩn bị các món ăn truyền thống với số lượng vừa đủ, tránh dư thừa. Thực phẩm thừa thường được tận dụng để làm kim chi hoặc các món ăn phụ cho những ngày sau Tết. Báo Korea Times cũng ghi nhận sự gia tăng của các sản phẩm tái sử dụng trong bữa ăn Seollal, như hộp đựng kim chi bằng thép không gỉ thay cho nhựa dùng một lần. Những thay đổi này không phải là sự từ bỏ truyền thống mà là cách người Hàn Quốc gìn giữ các giá trị văn hóa trong thời đại mới. Người dân Hàn Quốc cũng tin rằng việc trân trọng thiên nhiên, tránh lãng phí cũng chính là một cách để bày tỏ lòng biết ơn đối với tổ tiên và các thế hệ sau.

"Seollal xanh" ở Hàn Quốc là minh chứng cho thấy, dù hiện đại đến đâu, con người vẫn có thể tìm về những giá trị cốt lõi của mình, không chỉ để sống hài hòa với thiên nhiên mà còn để trao gửi những giá trị ấy đến thế hệ mai sau. Việc gìn giữ và phát huy giá trị truyền thống không nhất thiết phải đi kèm với sự tiêu dùng quá mức hay gây hại cho môi trường. Những hành động nhỏ như tái chế, giảm lãng phí và sáng tạo trong cách tổ chức lễ hội có thể mang lại những tác động tích cực to lớn cho môi trường và cả xã hội.

DIỆU BẢO

**Thưởng tết
hơn 18 triệu đồng/người**

Nhiều năm làm công nhân may tại Tổng Công ty May 10 (quận Long Biên, Hà Nội), chưa bao giờ chị Nguyễn Thị Hoa (trú quận Long Biên) bớt chờ mong thưởng Tết. Những ngày cuối năm, chị cũng như nhiều NLĐ khác đều mong ngóng tiền thưởng Tết. Bởi đây là khoản thu nhập chính giúp chị và các công nhân khác chuẩn bị đón Tết trong gia đình, quà cáp cho hai bên nội, ngoại... được chu đáo, đủ đầy.

Theo chị Hoa, cả năm đi làm, thu nhập căn bản cũng đủ trang trải chi phí sinh hoạt gia đình, chỉ dư dả một chút. “Tết đến, trăm thứ phải chi, bởi vậy, công nhân chúng tôi rất mong có khoản thưởng Tết kha khá. Năm nay, công việc đều đặn suốt năm, anh em rất hy vọng sẽ có mức thưởng Tết tốt hơn”.

Anh Bùi Anh Tùng (trú huyện Tiên Lữ, Hưng Yên), công nhân Công ty CP Tiên Hưng (huyện Tiên Lữ, Hưng Yên) cũng háo hức chờ đón mức thưởng cuối năm. Năm trước, khoản thưởng cuối năm anh nhận được gần 20 triệu đồng. Hai vợ chồng anh đều làm công nhân may, năm nay hy vọng công ty sẽ tăng thưởng Tết một chút để cả nhà có cái Tết thơm tất, đủ đầy hơn.

Trước đó, từ giữa tháng 12, nhân dịp Tết Ất Tỵ 2025, Công đoàn Dệt May Việt Nam phối hợp với Tập đoàn Dệt May Việt Nam (Vinatex) và Hiệp hội Dệt May Việt Nam (Vitas) tổ chức Chương trình thường niên “Tết Sum vầy - Ngày hội công nhân - Phiên chợ nghĩa tình” khu vực phía Nam, 39 đoàn viên, NLĐ có hoàn cảnh khó khăn thuộc cụm Việt Thắng ngoài thưởng Tết đã được tặng quà gồm nhu yếu phẩm thiết yếu và tiền mặt 1 triệu đồng/người.

Cũng tại đây, gian hàng nghĩa tình thu hút hơn 26 đơn vị tham gia với 40 gian hàng như: Phong Phú, Nhà Bè, May Việt Thắng, Quốc tế Phong Phú, Liên Phương, Đồng Nai, Bình Minh, May 10... cùng nhiều doanh nghiệp ngoài ngành với các sản phẩm thiết yếu như quần áo, chăn, ga, gối, giày dép, mỹ phẩm, thực phẩm, hóa mỹ phẩm... đảm bảo chất lượng, giá ưu đãi giảm từ 20 - 70%. Các gian hàng được tổ chức với mục tiêu “Chung tay vì công nhân lao động ngành Dệt may”... Đây chỉ là một trong rất nhiều hoạt động thiết thực chăm lo cho đoàn viên, NLĐ được Công đoàn Dệt may Việt Nam tổ chức.

Với các hoạt động chăm lo thiết thực diễn ra ở cả 3 miền Bắc - Trung - Nam, dự kiến sẽ có trên 1.900 cán bộ, đoàn viên, NLĐ được tặng quà Tết là các sản phẩm thiết yếu như quần áo, thực phẩm, hóa mỹ phẩm; có 409 lượt NLĐ được tặng tấm vé nghĩa tình về quê đón Tết; có 129 gian hàng ưu đãi giảm giá, gian hàng 0 đồng, dự kiến lợi ích mang đến cho NLĐ là trên 4,5 tỷ đồng. Đây là dịp kết nối các doanh nghiệp trong ngành và thực hiện chủ trương “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”. Đồng thời, phiên chợ cũng là một trong

Chuyện đón Tết ở ngành dệt may

● Trao tặng quà Tết Ất Tỵ năm 2025 cho đoàn viên, NLĐ có hoàn cảnh khó khăn tại Tết Sum vầy ở Tổng Công ty Việt Thắng - CTCP. (Ảnh: Công đoàn dệt may Việt Nam)

● Các nữ công nhân tham gia một tiết mục văn nghệ tại chương trình.

● Quà Tết sớm cho công nhân Huế.

Thưởng Tết là mong muốn chung của rất nhiều người lao động (NLĐ) hiện nay, bởi ngoài có thêm một khoản tiền, đây còn là niềm động viên tinh thần rất lớn, thể hiện sự quan tâm của doanh nghiệp đối với NLĐ. Đặc biệt, trong giai đoạn sản xuất - kinh doanh gặp nhiều khó khăn như những năm qua, điều này càng trở nên trân quý hơn.

những hoạt động có ý nghĩa của Tập đoàn - Công đoàn Dệt May Việt Nam nhằm chia sẻ khó khăn với NLĐ, chung tay để NLĐ đón Xuân vui tươi, đầm ấm.

Về thưởng Tết, ông Cao Hữu Hiếu, Tổng Giám đốc Tập đoàn Dệt may Việt Nam (Vinatex) cho biết, năm 2024, Vinatex bảo toàn được nguồn lực cốt lõi là lao động và khách hàng. Lợi nhuận hợp nhất ước đạt 740 tỉ đồng, bằng 137,5% so với năm 2023; thu nhập bình quân đạt 10,3 triệu đồng/người/tháng, bằng 108,9% so với năm 2023. Theo thống kê sơ bộ, lương tháng 13 và thưởng Tết cho người lao động trong hệ thống ước bình quân đạt hơn 18 triệu đồng/người, tương đương 1,5 - 2 tháng lương.

Chăm lo, tăng thu nhập “giữ chân” công nhân

Ông Cao Hữu Hiếu nhìn nhận, năm 2024, một trong những khó khăn nội tại mà nhiều doanh nghiệp dệt may phải đối mặt là biến động lao động. Năm 2023, lao động rất dồi dào nhưng đơn hàng thiếu. Năm 2024 thì ngược lại, đơn hàng đủ, lao động lại rất thiếu. Có đơn vị biến động lao động lên tới 20%. Lao động sau khi nghỉ có thể tuyển lại nhưng lượng tuyển không đủ bù đắp. Thậm chí, nhiều trường hợp

việc tuyển dụng lại lao động rất khó khăn. Quan trọng nhất là khi lao động có tay nghề nghỉ, việc tuyển lao động mới cũng khó giải quyết vấn đề biến động năng suất. Năm 2025, dự báo tình hình xuất khẩu dệt may có nhiều tín hiệu tích cực, ông Cao Hữu Hiếu chia sẻ: “Đến nay, nhiều đơn vị ngành may đã có đơn hàng hết quý I/2025, một số đơn vị đã có đơn hàng đến hết tháng 5/2025”. Tuy nhiên, theo lãnh đạo Vinatex, năm 2025 sẽ tiếp tục tái diễn tình trạng thiếu hụt lao động, đặc biệt là trong ngành may.

Theo ông Hiếu, ngoài cạnh tranh lao động giữa các doanh nghiệp dệt may Việt Nam với doanh nghiệp FDI cùng ngành nghề hoặc với các doanh nghiệp ngành nghề khác, một trong những nguyên nhân lớn khiến ngành dệt may thiếu hụt lao động là tỷ lệ lao động nghỉ việc để đi xuất khẩu lao động khá cao.

Do đó, trước những diễn biến mới của thị trường, Vinatex đã đẩy mạnh nhiều giải pháp nhằm duy trì và thúc đẩy hoạt động sản xuất kinh doanh, đón bắt đơn hàng quay trở lại. Trong đó, ngành may giữ được đà tăng trưởng với hiệu quả sản xuất kinh doanh cải thiện rõ rệt từ quý III/2024, không có đơn vị nào bị lỗ trong năm 2024, ông Hiếu chia sẻ...

Nửa cuối năm 2024 các doanh nghiệp dệt may đón nhận sự chuyển dịch đơn hàng lớn, đặc biệt là đơn hàng từ Bangladesh sang Việt Nam. Vinatex bảo toàn được nguồn lực cốt lõi là lao động và khách hàng, vượt qua khó khăn năm 2024 với doanh thu hợp nhất ước đạt 18.100 tỉ đồng, bằng 102,8% so với năm 2023; Lợi nhuận hợp nhất ước đạt 740 tỉ đồng, bằng 137,5% so với năm 2023.

Ông Cao Hữu Hiếu cho biết, năm 2024 các doanh nghiệp thuộc Tập đoàn đủ đơn hàng, đặc biệt là 6 tháng cuối năm, nhưng lại thiếu lao động. Đây là vấn đề khó khăn với ngành dệt may trong thời gian vừa qua. Bước sang năm 2025, Vinatex định hướng phải tổng hợp được thành sức mạnh chung toàn Tập đoàn. Hình thành năng lực cạnh tranh cấp Tập đoàn trong giai đoạn mới là cơ sở quan trọng nhất để đối diện với thách thức của thị trường, cũng là điều kiện số 1 để gia nhập các chuỗi cung ứng toàn cầu với vị thế cao. Cùng với đó, thu hút, đãi ngộ và sử dụng chung một cách có hiệu quả nguồn lực con người chất lượng cao. Tạo lực kéo tất cả các doanh nghiệp cùng tiến bộ, không chờ đợi việc phát triển nguồn nhân lực ở từng doanh nghiệp trong điều kiện cạnh

tranh trên thị trường lao động rất cao, nhân lực giỏi khan hiếm.

Về công tác chăm lo Tết cho người lao động, bên cạnh mức thưởng Tết nêu trên, bà Phạm Thị Thanh Tâm - Chủ tịch Công đoàn Dệt May Việt Nam cho biết, Công đoàn phối hợp với Tập đoàn tổ chức Chương trình Tết sum vầy - Ngày hội công nhân - Phiên chợ nghĩa tình tại nhiều điểm trên cả nước với các nội dung như: bán các mặt hàng thiết yếu với giá ưu đãi, tặng quà cho người lao động có hoàn cảnh khó khăn, hỗ trợ chuyển xe, tấm vé nghĩa tình đưa người lao động về quê đón Tết... Theo kế hoạch, có trên 1.990 cán bộ, đoàn viên, người lao động được Công đoàn ngành tặng quà Tết bằng tiền và hiện vật; có 655 người lao động được hỗ trợ tấm vé nghĩa tình về quê đón Tết...

Bà Phạm Thị Thanh Tâm cho biết, với đặc thù trình độ công nhân lao động (CNLĐ) chưa cao, thu nhập còn thấp so với các ngành khác, Công đoàn Dệt may Việt Nam đã tập trung vào hoạt động chăm lo, bảo vệ quyền lợi chính đáng cho NLĐ. Việc thương lượng, ký kết ngành được tổ chức định kỳ; phát huy hiệu quả của Văn phòng tư vấn pháp luật; tổ chức Tết Sum vầy - Ngày hội công nhân - Phiên chợ nghĩa tình tại 6 điểm trên cả nước; tổ chức các hoạt động chăm lo cho NLĐ và gia đình NLĐ như tặng sổ tiết kiệm, khen thưởng con NLĐ học giỏi và các hoạt động đột xuất khác. Những hoạt động này đã hỗ trợ được NLĐ lúc khó khăn và động viên họ nỗ lực trong lao động sản xuất.

Thực tế, xu hướng dịch chuyển lao động sang các ngành dịch vụ, công nghệ cao khiến ngành Dệt may khó thu hút được nguồn nhân lực chất lượng cao. Bên cạnh đó, sự thay đổi về tâm lý xã hội của các thế hệ CNLĐ trong môi trường làm việc đặt ra các vấn đề của công tác quản lý và tác động không nhỏ đến nhiệm vụ xây dựng đội ngũ CNLĐ đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Để khắc phục tình trạng này, Công đoàn Dệt may Việt Nam đã chú trọng công tác đào tạo. Nhiệm kỳ 2023 - 2028 là nhiệm kỳ thứ 2 liên tục Công đoàn ngành xây dựng và triển khai một trong 5 chương trình công tác lớn mang tên “Đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực thích ứng cho cán bộ, đoàn viên và người lao động”. Qua đó, Công đoàn ngành trực tiếp tổ chức 106 lớp đào tạo tại các Công đoàn cơ sở có hơn 4.700 lượt người tham gia với nội dung đa dạng, không chỉ chuyên môn mà còn cả kỹ năng mềm. Đặc biệt, Công đoàn ngành đã tạo được động lực thi đua lao động sản xuất bằng nhiều phong trào, giải thưởng cấp ngành như: Ngày hội Lao động sáng tạo, Hội thi thợ giỏi, Giải thưởng Nguyễn Thị Sen, Gia đình Dệt may tiêu biểu...

NGUYỄN MỸ

Thấy áo dài là thấy Tết

Cận kề ngày Tết, chỉ cần đến các địa điểm như Hoàng thành Thăng Long, đường Phan Đình Phùng, Văn Miếu - Quốc Tử Giám, triển lãm phố Hàng Bạc,... sẽ thấy hình ảnh các nam thanh, nữ tú trong bộ áo dài đang khoe sắc, đón xuân chụp những bộ ảnh Tết. Tà áo dài đủ màu sắc, được tô thắm bằng nụ cười rạng rỡ, hạnh phúc của những người Việt Nam đang chuẩn bị cho năm mới Ất Tỵ.

Thực tế, trong những năm gần đây, người trẻ Việt Nam dần quay lại, dành tình yêu cho những nét đẹp văn hóa truyền thống của dân tộc. Áo dài đã trở thành một "tín vật" thân thương, được giới trẻ "diện" trong dịp lễ Tết đặc biệt. Thậm chí, đối với nhiều người, cứ đến Tết là phải có áo dài.

Thúy Hiền (30 tuổi, sinh sống ở Hà Nội) cho biết, mỗi năm cô đều mua một bộ áo dài mới chụp những "pô" ảnh chuẩn bị đón Tết Nguyên đán. Hiền tâm sự: "Chỉ cần mặc bộ áo dài truyền thống, cầm nhánh hoa đào, hoa mận, giỏ mây tre đan, đi dạo trên khắp đường phố Hà Nội, là tự dung lòng tôi lại nôn nao đón Tết đến, Xuân về". Cô cho biết, bản thân thường chọn những bộ áo dài màu đỏ, màu cam, màu hồng,... mang sắc thái rực rỡ, may mắn chuẩn bị tâm thế đón Tết Nguyên đán. Tính đến năm nay, Hiền đã có khoảng gần 10 năm đón Tết bằng những bức ảnh khoác lên mình bộ áo dài truyền thống của dân tộc.

Giống với Thúy Hiền, Bạch Dương (24 tuổi, sinh sống ở Hà Nội) tâm sự, cô rất thích mặc áo dài, đặc biệt trong dịp lễ, Tết, ngày lễ trọng đại. Cô chia sẻ: "Mỗi khi khoác lên mình tà áo dài, tôi thấy mình dịu dàng, nữ tính, xinh đẹp. Tôi cảm nhận như mình đang hòa nhập vào dòng chảy lịch sử của quê hương, đất nước".

Mỗi năm, cô đều mua hoặc đặt may những bộ áo dài có màu sắc tươi sáng, rực rỡ phục vụ cho dịp Tết Nguyên đán. Để có được những bộ ảnh đẹp, cô thường di chuyển đến các địa điểm như: phố cổ Hội An (tỉnh Quảng Nam), chùa Địa Tạng Phi Lai Tự (Hà Nam), Cổ đô Huế (Huế), làng lụa Vạn Phúc (Hà Nội),... Mỗi năm tùy vào điều kiện kinh tế, thời gian mà cô và bạn bè sẽ chọn địa điểm phù hợp để chụp các bức hình đón Tết.

Dương cho biết: "Có những địa danh vốn đã quen thuộc với người Việt Nam như Hoàng thành Thăng Long, làng cổ Đường Lâm, Cổ đô Huế nhưng khi mặc áo dài chụp ảnh lại đem đến một cảm xúc rất khác biệt. Đặc biệt, vào những ngày Tết cổ truyền, chúng tôi như được đắm chìm không gian văn hóa, sống cuộc đời tựa ông cha, tổ tiên mình thời xa xưa".

Còn đối với Nguyễn Thu Hằng (24 tuổi, sinh sống ở Hà Nội), áo dài hiện nay đang đến gần hơn với giới trẻ. Bằng

Sắc xuân bung nở trên những tà áo cổ truyền

● Ngoài áo dài, những bộ Việt phục đang được nhiều người trẻ lựa chọn để chụp ảnh du xuân, đón Tết. (Nguồn: Leika)

● Áo dài truyền thống là sự lựa chọn của Bạch Dương vào dịp Tết đến, Xuân về. (Nguồn: NVCC)

● Đối với Thu Hằng, áo dài có vị trí quan trọng trong trái tim của cô.

Chỉ còn vài tuần nữa sẽ đến Tết Nguyên đán, đường phố trên khắp các tỉnh, thành Việt Nam đang nở rộ những nhánh hoa mai, hoa đào, cây quất tươi. Đây là thời điểm nhiều người dân lên kế hoạch chụp những bộ ảnh đón Tết bằng tà áo truyền thống.

những mẫu mã đa dạng, từ áo dài truyền thống chiết eo, đến áo dài cách tân thoải mái, rộng rãi. Mỗi bộ áo dài lại mang đến vẻ đẹp khác nhau cho người mặc, phù hợp từng vóc dáng, cá tính. Vì vậy, người trẻ như Hằng ngày càng thích mặc áo dài.

Cô cho biết: "Tết cổ truyền của Việt Nam, tôi và gia đình luôn chuẩn bị những bộ áo dài mặc đi thăm họ hàng, bạn bè và du xuân. Nhưng không chỉ ngày Tết, mà ngay cả ngày bình thường, khi đi uống cà phê, đi chơi với bạn bè tôi cũng rất thích mặc áo dài". Đối với Hằng, áo dài đem đến cho cô cảm giác cổ điển, nhẹ nhàng, thân thương. Hằng chia sẻ, từ bé, cô đã rất thích nhìn các bà, các mẹ diện những bộ áo dài trong các dịp lễ, Tết đặc biệt. Chỉ cần khoác mình bộ áo dài, thêm chuỗi vòng cổ ngọc trai hoặc vòng bạc và chiếc túi xách nho nhỏ, đã khiến cho người mặc tôn lên vẻ đẹp quý phái, đài các, trang nhã.

Chia sẻ lý do lựa chọn chụp ảnh với những bộ áo dài trước Tết Nguyên đán, cô tâm sự: "Tết Nguyên đán là một dịp lễ cổ truyền đặc biệt của mỗi người Việt Nam. Đây là khoảng thời gian sum họp, đoàn viên bên gia đình, nhớ về cội nguồn của bản thân. Vì vậy, tôi rất hạnh phúc được khoác lên mình bộ dài truyền thống, tượng trưng cho vẻ đẹp kín đáo, đài các, đoan trang của người Việt Nam suốt bao thế hệ nay".

Việt phục "hoài cổ" cho những ngày Tết xưa

Tết đầu chỉ có mỗi áo dài, hiện nay, với xu hướng "hoài cổ", người trẻ còn rất "chịu chi" vào những bộ Việt phục khác nhau. Có những người sau nhiều năm chụp áo dài, đã đổi sang những bộ trang phục khác như áo tứ thân, áo ngũ thân, áo lực bình,... Tết đến, Xuân về, cần đến những di tích lịch sử, không khó nhìn thấy các "nàng tiểu thư", "quý công tử" đến từ nhiều triều đại lịch sử khác nhau.

Vũ Minh Anh (22 tuổi, sinh sống ở Hà Nội) chia sẻ, cô rất thích những bộ Việt phục. Tết Nguyên đán là một dịp lễ đặc biệt lớn của người Việt Nam, vì vậy, cô muốn có một bộ ảnh thật độc đáo. Minh Anh chia sẻ: "Tôi có nhiều năm chụp ảnh áo dài vào dịp Tết cổ truyền. Năm nay, tôi muốn thay đổi bằng bộ áo tác tay dài. Đây là mẫu Việt phục tương đối khó để mua được. Tôi phải đặt may trước Tết gần một tháng để kịp chụp bộ ảnh đẹp".

Minh Anh cho biết, hiện nay các mẫu Việt phục ngày càng đa dạng và đẹp hơn rất nhiều. Mỗi mẫu mã được may bằng loại vải khác nhau, có loại lụa mềm mại, có loại bằng vải xước,... Màu sắc rất đa dạng, trẻ trung và phù hợp với những người trẻ. Cô cho biết: "Mỗi bộ Việt phục ngày nay không chỉ là một dấu tích lịch sử đáng trân trọng đối với giới trẻ, mà còn là một bộ trang phục gần gũi, mỹ miều mà bất cứ thanh, thiếu niên nào cũng muốn khoác lên mình".

Cũng giống như Minh Anh, Trần Nam (19 tuổi, sinh sống ở Hà Nội) hiện đang là sinh viên năm nhất cho biết, anh rất thích mặc bộ Việt phục. Anh chia sẻ: "Tôi vô cùng thích nghiên cứu lịch sử Việt Nam. Những bộ cổ phục Việt đem lại cho tôi cảm giác cổ kính, trang nghiêm. Vì vậy, Tết năm nay, tôi lựa chọn áo giao lĩnh để chụp một bộ ảnh cổ trang cho dịp Tết". Nam tâm sự, bộ đồ anh phải đặt thuê trước 2 tuần để có mẫu vải ưng ý nhất.

Chia sẻ về lý do mặc Việt phục chụp bộ ảnh Tết, anh vui vẻ cho biết: "Tết Nguyên đán là một dịp lễ thiêng liêng, đặc biệt đối với tôi và hàng triệu người Việt Nam trên toàn thế giới. Đó là giây phút thiên nhiên, đất trời hòa nhịp với con người đón năm mới mới thuận hòa, êm ấm. Tôi muốn có một bộ ảnh lấy cảm hứng từ giá trị văn hóa quý báu mà ông cha đã để lại cho dịp đặc biệt như vậy. Tôi hy vọng, những bức ảnh của mình có thể lan tỏa tình yêu lịch sử, yêu trang phục Việt cho người trẻ Việt Nam".

Thực tế, người trẻ hiện nay rất trân trọng những ngày Tết Nguyên đán. Đối với giới trẻ, Tết Nguyên đán là ngày đầu tiên của năm mới Âm lịch, đánh dấu sự kết thúc của năm cũ và bắt đầu của năm mới. Đây là thời điểm để mọi người tạm gác lại những lo toan, muộn phiền của năm cũ và chào đón một năm mới với nhiều hy vọng, khởi đầu mới.

Theo quan niệm của người Việt Nam, Tết Nguyên đán là thời điểm mà đất trời giao hòa, vạn vật sinh sôi nảy nở. Đây là thời điểm để con người cầu mong một năm mới mưa thuận, gió hòa, mùa màng bội thu, gia đình an khang, hạnh phúc.

Tết cũng là dịp giao thoa giữa con người và thần linh, dịp để con người bày tỏ lòng thành kính với ông bà, tổ tiên, cầu mong sự phù hộ cho gia đình trong năm mới. Giao thoa giữa con người với con người, khi mọi người quây quần bên nhau, cùng nhau chúc Tết, chia sẻ niềm vui, nỗi buồn, thắt chặt tình cảm gia đình, làng xóm.

Hướng đến giá trị văn hóa, gia đình, truyền thống, người trẻ muốn có những bức ảnh đặc biệt lưu giữ khoảnh khắc giao mùa đẹp đẽ nhất trong năm. Áo dài, Việt phục chính là lựa chọn hàng đầu của thanh, thiếu niên trong vài năm trở lại đây. Những bộ trang phục truyền thống lại càng được yêu mến hơn với cách tân, biến tấu từ kiểu dáng, màu sắc đến phụ kiện, phù hợp với thị hiếu của người trẻ.

Vì vậy, mà đối với nhiều cô gái, chàng trai 9x, 10x ngày nay, Tết là phải có áo dài, cổ phục Việt, có đồ trang trí như câu đối đỏ, dây bánh chưng, nhánh đào thắm thì mới "đúng chuẩn" là Tết. Tết cứ như vậy, trở thành một mùa mà "nhà nhà, người người" khoe sắc, đón Xuân với những tà áo truyền thống của dân tộc. **HƯƠNG NGỌC**

Giai điệu mang kí ức, niềm tin, khát vọng

Giữa muôn vàn bản nhạc về mùa xuân, “Mùa xuân đầu tiên” của nhạc sĩ Văn Cao luôn giữ một vị trí thiêng liêng trong lòng người Việt. Ca khúc được sáng tác vào Tết năm 1976, khi cả dân tộc lần đầu tiên đón xuân trong niềm hạnh phúc đoàn tụ sau bao năm chia cắt bởi chiến tranh. Thực tế, bài hát đã được nhạc sĩ Văn Cao lên ý tưởng từ sau khi Hiệp định Paris được ký kết, nhưng phải đến mùa xuân đầu tiên sau khi đất nước thống nhất năm 1976 ông mới viết và hoàn thành.

“Mùa xuân đầu tiên” chạm đến lòng người bằng những nốt nhạc dịu dàng, sâu lắng. Giai điệu chậm rãi, lời ca giản dị nhưng đầy ý nghĩa đã vẽ nên bức tranh mùa xuân hòa bình với hình ảnh rất đời thường: “Rồi đặt diu mùa xuân theo én về/Mùa bình thường mùa vui nay đã về/Mùa xuân mơ ước ấy đang đến đầu tiên/Với khói bay trên sông, gà đang gáy trưa bên sông/Một trưa nắng cho bao tâm hồn”... Sau những năm dài kháng chiến, mất mát, hy sinh, một mùa xuân “bình thường” đầu tiên lại khiến người ta rơi nước mắt. Chính những điều nhỏ bé, bình dị ấy lại mang thông điệp lớn lao về sự thiêng liêng của hòa bình và sự tái sinh của cả dân tộc.

Văn Cao không chỉ viết về mùa xuân, ông viết về niềm hy vọng, tình yêu và sự đoàn kết của con người. Từng ca từ như ôm lấy vết thương của chiến tranh, xoa dịu bằng hơi ấm của yêu thương và hàn gắn bằng nhịp cầu thông nhất. Chính sự nhân văn và chiều sâu triết lý ấy đã khiến “Mùa xuân đầu tiên” vượt thời gian, trở thành bản nhạc mùa xuân bất hủ, đi cùng năm tháng và sống mãi trong trái tim người Việt.

Ra đời cùng thời điểm với “Mùa xuân đầu tiên” là “Mùa xuân đến rồi đó”, cũng là một khúc ca mùa xuân hòa bình với những hình ảnh rất “đời”. Bài hát này được nhạc sĩ Trần Chung sáng tác năm 1976 trong chuyến đi công tác ở các tỉnh phía Nam và có dịp tiếp xúc với các thanh niên xung phong đang ở độ tuổi “xuân thi” với đầy sức sống, với tình yêu đời và khát vọng cống hiến mãnh liệt.

“Nghe em mùa xuân nói gì đó/Xúc động lòng ta trước cuộc đời/Qua bao nhiêu đau thương thấy mùa vui theo chim én đã bay về riu rít ngang trời/Chim hót chào bàn tay dựng xây trên tầng cao có thấy/Mùa xuân nào nức công trường đồng lúa mới dâng hương...”. Bài hát dạt dào sức sống, mang đầy tình yêu quê hương, đất nước, mang nhiệt huyết của những người trẻ đang dựng xây lại quê hương sau bao mất mát. Sức xuân ấy chảy trôi trong từng lời hát, từng giai điệu trầm bổng, vui tươi. 40 năm đã trôi qua, những mỗi mùa xuân đến, nghe lại ca khúc “Mùa xuân đến rồi đó”, lòng người vẫn vẹn nguyên cái rộn ràng, phơi phơi ấy.

Những khúc ca mùa xuân đi cùng năm tháng

Những ngày giáp Tết thật rộn ràng bởi những khúc ca xuân. Trong đó, không thể nào thiếu những ca khúc bất hủ đã đi cùng âm nhạc Việt nhiều thập kỉ. Đó không chỉ là bản hòa ca của niềm vui, tình yêu mà còn là giai điệu của những kí ức hào hùng đẹp đẽ, của niềm tin và hy vọng vào tương lai tươi sáng.

● Nhạc sĩ Văn Cao - tác giả ca khúc “Mùa xuân đầu tiên”. (Ảnh: TL)

● NSND Thanh Hoa biểu diễn ca khúc “Mùa xuân làng lúa làng hoa” của nhạc sĩ Ngọc Khuê. (Ảnh: MH)

Dường như, những điều gì đẹp đẽ, thiêng liêng nhất, lại chính là những điều bình dị nhất. Xuất hiện trong những khúc ca mùa xuân bất hủ thường không phải những điều gì lớn lao, phi thường, chỉ là những cánh én nhỏ, làn khói lung trời, là công trường sôi nổi, hay vẻ đẹp giản dị những vật lúa, đồng hoa như trong ca khúc “Mùa xuân làng lúa làng hoa” của nhạc sĩ Ngọc Khuê viết vào cuối năm 1980. Nhạc sĩ đã chia sẻ về bối cảnh ông sáng tác bài hát như sau: “Tôi vốn là người Hà Tây nhưng sống tại Hà Nội. Từ rất lâu tôi muốn viết một ca khúc về mùa xuân Hà Nội, nhưng chưa tìm được tứ. Rồi một chiều đông năm 1981, khi đạp xe đi thăm người bạn ở gần hồ Tây, tôi mới phát hiện ra rằng hồ Tây không chỉ có làng hoa, mà còn có cánh đồng lúa xanh mướt, tôi muốn ví đó là những làng lúa. Phát hiện đó đã khiến tôi bật ra câu hát: “Bên lúa, anh bên lúa, cánh đồng làng ven đê. Hồ Tây xanh mênh mông trong tươi thắm nắng chiều. Làng em làng hoa, hoa thơm ngát bốn mùa...”. Từ câu hát đầu tiên ấy, về nhà tôi đã viết xong bài hát mà hầu như không phải chỉnh sửa nhiều”. Bài hát đã giúp nhạc sĩ Ngọc Khuê được nhận Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2017.

Những hình ảnh của cánh đồng lúa xanh mướt, những vật

hoa rực rỡ ngát hương, khung cảnh miền quê bình yên mà tươi đẹp, cùng với nhạc điệu du dương đã ru lòng biết bao thính giả. Chính vì thế, “Mùa xuân làng lúa làng hoa” đã được đồng đảo công chúng Việt Nam thời điểm đó đón nhận, vượt lên cả sự mong đợi của người sáng tác và vẫn giữ nguyên sức sống cho đến ngày hôm nay.

Nhắc đến những khúc ca xuân bất hủ sống cùng năm tháng, có lẽ cũng không thể nhắc đến bài hát “Mùa chim én bay” của nhạc sĩ Hoàng Hiệp, phổ thơ Diệp Minh Tuyên vào năm 1980. “Khi gió đông ngát hương rợp trời chim én lượn/Cây nẩy đây chồi xanh mây trắng bay yên lành/Em chợt đến bên anh dịu dàng như cơn gió nhẹ/Mà lòng anh đề nghị cho tình em mơn man”. Một tình khúc mùa xuân dịu dàng quá đỗi, khiến người ta nghe mà chìm đắm trong những giai điệu ngọt ngào sâu lắng, khiến người ta cảm thấy như mùa xuân của tình yêu đang đơm chồi, nẩy lộc trong chính cõi lòng ta.

Không ồn ào, không náo nhiệt, không “Tết đến xuân về”, nhưng chất “xuân” ẩn trong từng tứ thơ, nhịp điệu chảy trôi mới là điều khiến người nghe rạo rức, xôn xao, khiến cho ca khúc mùa xuân của hơn 40 năm về trước vẫn vang lên trong mỗi mùa xuân hôm nay.

Xuân của tình yêu và tuổi trẻ

Nền âm nhạc Việt Nam rất phong phú, điều này thể hiện cả trong những ca khúc mùa xuân. Chúng ta có những ca khúc kinh điển mùa xuân kháng chiến vừa sôi nổi, tràn đầy tinh thần yêu nước như các ca khúc của Xuân Hồng, người được mệnh danh “nhạc sĩ mùa xuân”: “Xuân chiến khu”, “Mùa xuân bên cửa sổ”... Hay những khúc ca xuân hòa bình với tinh thần cách mạng hăng say như “Đường tàu mùa xuân” của nhạc sĩ Phạm Minh Tuấn, “Mùa xuân trên thành phố Hồ Chí Minh”... của nhạc sĩ Xuân Hồng.

Nền âm nhạc Việt Nam cũng có một trường hợp ca khúc xuân rất đặc biệt, đó là bài hát “Ly rượu mừng” của nhạc sĩ Phạm Đình Chương. “Ly rượu mừng” được nhạc sĩ Phạm Đình Chương sáng tác và ban hợp ca Thăng Long trình diễn vào năm 1952. Từ khi ra đời, qua các giọng hát danh tiếng của nền tân nhạc khi ấy, ca khúc đã trở thành một khúc xuân ca không thể thiếu trong mỗi dịp Tết đến, Xuân về, được phát lên các đài phát thanh để “đếm ngược” cho phút giao thừa. Sức ảnh hưởng của bài hát là rất lớn trong nền âm nhạc Việt Nam thời ấy.

Lời bài hát vẫn là khung cảnh ấm áp, tươi đẹp của mùa xuân quê hương Việt Nam trên khắp nẻo đường: “Ngày xuân nâng chén ta chúc nơi nơi/Mừng anh nông phu vui lúa thơm hơi/Người thương gia

lợi tức/Người công nhân ấm no...”. Kết hợp với giai điệu đẹp, lúc dịu dàng, ấm áp, lúc lắng mạn, lúc lại mang âm hưởng hùng tráng, khơi gọi lên trong lòng người một tình cảm xúc động với những điều đẹp đẽ xung quanh, về tình yêu quê hương, đất nước, mở cửa lòng đón mùa xuân mới rộn ràng.

Tuy nhiên, có một thời điểm, ca khúc bị cấm phát hành do có từ “người lính” khá nhạy cảm, dễ gây hiểu lầm về cuộc kháng chiến chống ngoại xâm của dân tộc. Tuy nhiên, sau đó, bài hát đã được “minh oan” bởi những nhà nghiên cứu âm nhạc sau khi xác định rõ thời điểm sáng tác bài hát, đã cho thấy ca khúc ra đời trong bối cảnh 1951 - 1953, đây là thời điểm nhạc sĩ Nguyễn Đình Chương sáng tác các ca khúc về người lính trong kháng chiến chống Pháp. Như thế, đây hoàn toàn là một khúc ca xuân yêu nước với khát vọng ấm no, hòa bình. Và bài hát đã được “gỡ” rào cấm, lại trở thành khúc ca vang lên mỗi khi Tết đến, Xuân về.

Âm nhạc Việt Nam còn có những ca khúc mùa xuân rất đời ngọt ngào, thiên về “ù y mị” về mùa xuân của tình yêu đôi lứa, hoặc những ca khúc ôn ã, rộn vui, được bao thế hệ người yêu nhạc Việt yêu thích, có thể kể đến: “Bài ca Tết cho em” của nhạc sĩ Quốc Dũng với những câu hát đã ăn sâu vào tâm trí mỗi người nghe nhạc: “Tết này anh không thèm kẹo mút/Vì đã có môi em thơm ngọt tựa sen hồng”; “Điệp khúc mùa xuân” cũng của nhạc sĩ Quốc Dũng đầy vui tươi: “Nắng chiếu lung linh muôn hoa vàng/Chờ tia nắng về trong ánh mùa sang”. Hay “Anh cho em mùa xuân” của nhạc sĩ Nguyễn Hiền với giai điệu rộn ràng trên nền nhạc Tango: “Anh cho em mùa xuân, nụ hoa vàng mới nở/Chiều đông nào nhưng nhớ”; “Ngày Tết quê em” của nhạc sĩ Từ Huy: “Tết Tết Tết Tết đến rồi/Tết Tết Tết Tết đến rồi/Tết đến trong tim mọi người”...

Ở những năm 90 trở lại đây, âm nhạc Việt Nam tiếp tục cho ra đời những ca khúc xuân sâu lắng, lắng mạn, được công chúng yêu thích qua năm tháng, như “Lắng nghe mùa xuân về” của nhạc sĩ Dương Thụ; “Khúc giao mùa” của nhạc sĩ Huy Tuấn; “Phút giao thừa lặng lẽ” của hai nhạc sĩ Anh Quân và Huy Tuấn; “Thì thầm mùa xuân” của nhạc sĩ Ngọc Châu... Đó đều là những ca khúc không thể thiếu mỗi dịp đón xuân của làng nhạc Việt.

Những khúc ca xuân bất hủ không chỉ là âm hưởng của ký ức, mà còn là nhịp cầu nối những thế hệ người Việt qua bao mùa Tết. Từ giai điệu hào hùng đến lời ca ấm áp, dịu dàng, mỗi khúc ca mang theo hơi thở của đất trời, tình yêu quê hương và niềm hy vọng. Trong lòng người Việt, mùa xuân không chỉ là một thời khắc, mà còn là bản hòa ca bất tận của niềm tin và khát vọng, mãi ngân vang theo năm tháng. **NGỌC MAI**

Sách Tết đong đầy hương vị mùa xuân

● Sách Tết là món quà ý nghĩa mang hương sắc mùa xuân. (Ảnh: sggp.org.vn)

● Dù là đọc để thưởng thức hay làm quà tặng, sách Tết mang giá trị của sự sẻ chia và kết nối. (Ảnh: Đình Tị Books)

Khi nhắc đến Tết, ta thường nghĩ đến mâm cơm đoàn viên, sắc mai đào khoe sắc hay những phong tục cổ truyền. Nhưng trong nhịp sống hiện đại, có một món quà tinh thần đang dần trở thành biểu tượng của mùa xuân: sách Tết. Đó không chỉ là những trang viết đơn thuần mà còn là hơi thở của Tết xưa hòa quyện với Tết nay, là những lát cắt tinh tế từ cuộc sống, văn hóa, nghệ thuật được gói ghém trong từng dòng chữ, trang giấy.

● Các bạn trẻ quan tâm nhiều hơn đến các ấn phẩm sách Tết được thiết kế tinh xảo, nội dung hấp dẫn. (Ảnh: PV)

Hành trình khám phá Tết Việt qua trang giấy

Nhân dịp năm mới, nhiều đơn vị xuất bản đã giới thiệu các ấn phẩm đặc biệt về Tết. Mang đậm nét đẹp của văn, thơ, nhạc, họa, sách Tết 2025 trở thành món quà tinh thần không thể thiếu cho những ngày đầu xuân.

Nổi bật trong loạt sách Tết năm nay là “Én bay khắp miền - Tết về bình yên” của Đình Tị Books. Cuốn sách thuộc bộ “Đọc sách ngày xuân - Quây quần đón Tết”, đưa độc giả theo chân Én nhỏ trên hành trình khám phá Tết Việt trên khắp mọi miền Tổ quốc. Xuất phát từ miền Nam, Én nhỏ cùng gia đình ghé thăm miền Tây sông nước, hải đảo xa xôi, vùng biển Đà Nẵng, Thủ đô Hà Nội và kết thúc tại quê nhà miền núi yên bình. Qua từng chặng, những phong tục Tết đặc trưng của từng vùng miền hiện lên sinh động. Độc giả có thể cảm nhận Tết miền Tây với những thuyền hoa rực rỡ, Tết miền Nam ngập tràn sắc màu từ bánh tét, dưa giá. Tại hải đảo, Tết là sự ấm áp của tình người. Trong khi đó, Tết miền biển rực rỡ pháo hoa, Tết Hà Nội cổ kính mang đậm dấu ấn lịch sử

với những trò chơi truyền thống như nặn tò he, tô tượng. Khi trở về miền núi, Tết lại là khung cảnh hoa mai, hoa mận khoe sắc cùng trang phục dân tộc sặc sỡ và các trò chơi dân gian đầy thú vị.

Nhiều thập kỷ về trước, sách Tết đã từng là một phần không thể thiếu của mùa xuân Việt Nam. Đó là thời kỳ các giai phẩm Tết - những ấn phẩm kết hợp giữa thơ, văn và hội họa - được xuất bản để mang lại niềm vui, sự thư giãn và cả tri thức cho người đọc. Nhưng qua thời gian, phong tục này dần bị mai một, chỉ để lại dấu vết mờ nhạt trong ký ức. Đến năm 2019, truyền thống làm sách Tết được nhiều nhà xuất bản khơi dậy, gây được sự chú ý với đông đảo độc giả hơn, điển hình là Đông A Books với ấn phẩm “Sách Tết Kỷ Hợi”. Từ đó, mỗi dịp cuối năm, sách Tết trở thành món quà đặc biệt, không chỉ để đọc mà còn để tặng, để gìn giữ giá trị văn hóa.

Tiếp nối hành trình làm sống dậy văn hóa sách Tết, Đông A phát hành “Sách Tết Ất Tỵ 2025” - cuốn thứ bảy trong dự án Sách Tết hàng năm, bắt đầu từ 2019. Ấn phẩm này gồm năm phần: Khúc dạo đầu của mùa xuân,

Văn, Thơ, Nhạc và Họa, dẫn dắt bạn đọc qua các cung bậc cảm xúc đặc sắc. Phần Khúc dạo đầu của mùa xuân mở ra những suy tư sâu lắng qua các bài viết như “Mở toang cánh cửa năm mới” của Trung Sỹ hay “Người Việt còn ăn Tết đến bao giờ” của Nguyễn Ngọc Tiến. Ký ức về Tết Quý Tỵ 1953 giữa rừng Tuyên Quang được Xuân Phương tái hiện trong “Bánh chưng sản và xem phim giữa rừng”. Phần Văn và Thơ mang đến những câu chuyện đậm chất xuân. Từ tình cảm nhẹ nhàng giữa chàng lính biển và em gái đồng đội trong “Quả biển” của Lê Minh Khuê đến câu chuyện cảm động về sự đồng cảm giữa các thế hệ trong “Chủ nhật mừng một xa xứ” của Thư Uyên. Những vần thơ của Trần Đức Cường, Hữu Việt hay Chế Lan Viên mang sắc thái khi dịu dàng, khi chiêm nghiệm sâu sắc, khơi gợi hương xuân tràn ngập. Phần Nhạc gợi lại ký ức qua các bài hát mùa xuân nổi tiếng như “Bài ca hy vọng” (Văn Ký), “Mùa xuân làng lúa làng hoa” (Ngọc Khuê). Phần họa giới thiệu họa sĩ tuổi Tỵ Đào Hải Phong với phong cách độc đáo.

Bài viết “Những bức tranh có năng lượng sinh học chữa bệnh” của Nguyễn Đăng mang đến góc nhìn mới lạ về liệu pháp điều trị bằng màu sắc.

Với thiết kế tinh xảo, nội dung sâu sắc, sách Tết không chỉ là món ăn tinh thần mà còn là món quà ý nghĩa cho gia đình, bạn bè và đối tác. Hình ảnh minh họa đẹp mắt, bìa sách trang nhã cùng thông điệp tích cực làm cho sách Tết trở thành biểu tượng mới của những ngày đầu năm. Dù là đọc để thưởng thức hay làm quà tặng, sách Tết đều mang trong mình giá trị của sự sẻ chia và kết nối. Trong không gian Tết ấm áp, lật giở từng trang sách cũng là một cách để cảm nhận trọn vẹn hơi thở của mùa xuân, của tinh thần và những giá trị văn hóa bất biến qua thời gian. Tự bao giờ, sách Tết làm đầy thêm hương vị của mùa xuân hàng năm. Mở sách ra là thấy Tết, mở lòng ra là thấy yêu thương.

Gìn giữ truyền thống cho thế hệ nhỏ

Tết không chỉ là một dịp lễ mà còn là biểu tượng của sự đoàn viên, của những giá trị văn hóa truyền thống quý báu được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Nhưng làm thế nào để những giá trị ấy không bị mai một trong dòng chảy hối hả của cuộc sống hiện đại? Câu trả lời có thể là những điều rất giản dị: hãy bắt đầu từ trẻ nhỏ, những mầm non đang hình thành ý thức và nhận thức về thế giới xung quanh.

Dành cho thiếu nhi, cuốn sách “Tết là gì hở mẹ?” của NXB Hà Nội kể lại cuộc trò chuyện giữa mẹ và con dưới hình thức thơ song ngữ. Những góc nhìn khác biệt về Tết giữa hai thế hệ được khắc họa qua lời thơ trong trẻo và tranh minh họa sống động. Thông điệp “Chúng ta là người giữ Tết cho con” nhấn mạnh vai trò của cha mẹ trong việc gìn giữ giá trị Tết truyền thống, giúp trẻ hiểu ý nghĩa sâu sắc về gia đình và nguồn cội.

Lời nhắn nhủ ấy như một hồi chuông thức tỉnh, rằng trách nhiệm bảo tồn giá trị truyền thống không chỉ nằm ở những hành động lớn lao mà còn trong những câu chuyện nhỏ, những lời kể chân thành từ cha mẹ đến con trẻ. Tết cũng là cơ hội để cha mẹ trở thành những “người thầy đầu tiên” trong hành trình hình thành nhận thức văn hóa cho con. Những câu chuyện về bánh chưng, mâm ngũ quả, hay lễ cúng ông Táo chứa đựng giá trị tinh thần, giúp giáo dục trẻ hiểu rằng Tết không chỉ là vui chơi mà còn là dịp để gắn kết với gia đình, sẻ chia, yêu thương và tri ân nguồn cội. Chính từ sự giản dị ấy, những giá trị truyền thống được thắp sáng trong lòng trẻ nhỏ, từng chút một khắc sâu và trở thành một phần bản sắc không thể tách rời.

Việc nuôi dưỡng thói quen đọc sách từ sớm là một phương thức đầy ý nghĩa để khơi dậy niềm đam mê tìm hiểu và trân trọng các giá trị văn hóa trong trẻ nhỏ. Những ấn phẩm về ngày Tết không chỉ mở ra thế giới phong tục truyền thống đầy màu sắc, mà còn gieo mầm tình yêu đối với bản sắc dân tộc trong tâm hồn non trẻ. Khi cha mẹ cùng con lật giở từng trang sách, cùng trao đổi về ý nghĩa sâu xa của những phong tục, hay lồng ghép những câu chuyện gia đình đong đầy kỷ niệm, đó không chỉ là sự kết nối mà còn là cách làm giàu thêm trí tưởng tượng và vốn sống của trẻ. Đồng thời, việc tạo cơ hội cho con tham gia vào các hoạt động gắn liền với Tết cổ truyền cũng đóng vai trò không kém phần quan trọng. Những chuyến đi chợ hoa, những lần háo hức chơi trò dân gian hay việc cùng chuẩn bị mâm cơm đoàn viên không chỉ mang đến niềm vui, mà còn giúp trẻ thấu hiểu sâu sắc hơn giá trị tinh thần ẩn sau những truyền thống ấy.

Sách Tết là món quà ý nghĩa mang hương sắc mùa xuân, gợi nhắc những giá trị văn hóa đã trường tồn qua bao thế hệ. Trong nhịp sống hiện đại, sách Tết như một điểm dừng chân bình yên, giúp ta lắng lòng, tìm lại niềm tự hào dân tộc và vun đắp tình yêu với truyền thống. Đó là cách hương Tết Việt mãi lưu giữ trong trái tim mỗi người Việt. **ĐỖ TRANG**

Xuân về trên khắp bản làng

Hòa chung không khí đón năm mới của cả nước, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đông Mô, Sơn Tây, Hà Nội) diễn ra nhiều hoạt động văn hóa hấp dẫn, ý nghĩa phục vụ du khách tham quan, trải nghiệm tạo không khí vui tươi, rộn ràng khắp các không gian của “Ngôi nhà chung”.

Theo đó, các hoạt động chủ đề “Xuân về trên bản làng” giới thiệu các hoạt động nô nức đón xuân đầu năm cùng các nghi lễ, lễ hội, phong tục tập quán, các hoạt động truyền thống đón Tết cổ truyền đặc trưng của các dân tộc.

“Xuân về trên bản làng” bao gồm: “Chợ phiên vùng cao - Chào năm mới 2025”, chương trình dân ca, dân vũ “Đón xuân ở bản em” của các nhóm đồng bào phía bắc; tái hiện “Lễ tạ ơn” của dân tộc Dao, chương trình giao lưu “Xuân về trên cao nguyên” của các dân tộc Tây Nguyên; “Dựng cây nêu ngày Tết”, “Bữa cơm đoàn viên” của các dân tộc hoạt động tại Làng...

Đặc biệt, ngày 19/1, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam sẽ diễn ra chương trình “Bánh chưng xanh - Tết vì người nghèo” năm 2025. Ban Tổ chức sẽ trao 660 phần quà từ nguồn huy động tài trợ để trao cho các đối tượng chính sách, các hộ khó khăn xã Định Tiến, huyện Yên Định (Thanh Hóa); xã Ninh Lai, huyện Sơn Dương (Tuyên Quang); Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin xã Ba Trại, huyện Ba Vì; Hội Nạn nhân chất độc da cam/Dioxin xóm Muối, xã Yên Bài, TX Sơn Tây (Hà Nội) và đồng bào đang sinh hoạt hàng ngày tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam.

Ngoài ra, còn có các hoạt động “Vui Tết cổ truyền” tại không gian các làng đồng bào thể hiện phong tục chúc Tết theo truyền thống và mang đậm sắc màu các dân tộc: lễ dựng cây nêu ngày Tết Xuân Ất Tỵ 2025, các nghi thức đón Tết của đồng bào các dân tộc theo truyền thống vùng, miền; các hoạt động lễ hội, âm nhạc đầu năm mới, giao lưu văn nghệ và các loại hình nghệ thuật dân gian truyền thống tiêu biểu mang âm sắc mùa xuân: múa xòe, nhảy sạp, múa rùa... Các hoạt động có sự tham gia của khoảng 100 đồng bào của 16 dân tộc (Nùng, Tày, Dao, Mông, Mường, Lào, Thái, Khơ Mú, Tà Ôi, Cơ Tu, Ba Na, Xơ Đăng, Gia Rai, Raglai, Ê Đê, Khmer) với sự tham gia của 11 địa phương có đồng bào hoạt động hàng ngày (Thái Nguyên, Hà Nội, Hà Giang, Sơn La, Hòa Bình, Thừa Thiên Huế, Gia Lai, Kon Tum, Ninh Thuận, Đắk Lắk, Sóc Trăng).

Tại huyện Lâm Bình (Tuyên Quang), lễ hội Lồng Tồng và Ngày hội Văn hóa các dân tộc sẽ diễn vào ngày 8/2/2025. Đây là một trong những lễ hội đặc sắc nhất của đồng bào dân tộc Tày, Mông và Dao... thể hiện

● Đà Nẵng sẽ bắn pháo hoa trong đêm giao thừa Tết Ất Tỵ 2025. (Ảnh: Huỳnh Sơn)

● Lễ hội Ánh sáng Quốc tế Hà Nội 2025 đón chào năm mới sẽ có màn trình diễn ánh sáng từ 2025 drone. (Ảnh: Minh Đức)

● Dịp Tết nguyên đán 2025, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế sẽ tái hiện các nghi thức dựng nêu đúng theo nghi lễ truyền thống của triều Nguyễn. (Ảnh: Phúc Đạt)

● Không gian gói bánh chưng tại nhà dân tộc Mường. (Ảnh: Phạm Tiệp)

● Pú mo chủ trì lễ cúng tại Lễ hội Lồng Tồng. (Ảnh: KCLDT)

Những ngày giáp Tết, tại các tỉnh, thành, không khí đón Tết cổ truyền tràn ngập trên khắp mọi nẻo đường, thu hút du khách. Các chương trình, lễ hội mang đậm bản sắc văn hóa Tết truyền thống được “trình làng” tươi vui, rộn rã đong đầy niềm hy vọng vào một năm mới Ất Tỵ hưng khởi, sung túc. Các lễ hội năm nay đa dạng hoạt động tái hiện mỹ tục cổ truyền ngày Tết, khơi dậy tình yêu đất nước và tôn vinh giá trị văn hóa, ẩm thực đặc trưng của mảnh đất hình chữ S.

những giá trị văn hóa sâu sắc. Lễ hội Lồng Tồng được xem là hoạt động tín ngưỡng cầu trời cho mưa thuận gió hòa, cây cối tốt tươi, mùa màng bội thu, đời sống ấm no, cơm áo đầy đủ. Lễ hội tổ chức tại những ruộng được cho là tốt nhất, to nhất. Tại lễ hội sẽ có: té lễ, rước lễ cây tịnh diên, phát lộc đầu năm, thi chọi dê, thi bắt cá. Đặc biệt, tại đây sẽ tổ chức lễ đón nhận Bằng di sản văn hóa phi vật thể quốc gia “Tri thức và tập quán trồng lúa nước của người Tày”.

Tết sắc màu muôn nẻo

Trong Chương trình Hòa nhạc ánh sáng - Chào năm mới 2025, sự kiện mở màn cho Lễ hội Ánh sáng Quốc tế Hà Nội 2025, sẽ có màn trình diễn ánh sáng từ 2025 drone (thiết bị bay không người lái) kết hợp với âm nhạc của dàn nhạc giao hưởng theo tiêu chuẩn quốc tế. Mỗi drone được lập trình công phu để

vẽ nên những hình ảnh độc đáo kể những câu chuyện về lịch sử ngàn năm, di sản văn hoá của Thủ đô Hà Nội, để tạo nên không gian sáng tạo đầy cảm xúc. “Hòa nhạc ánh sáng - Chào năm mới 2025” được tổ chức tại ngã tư Nguyễn Hoàng Tôn - Lạc Long Quân (quận Tây Hồ, Hà Nội) vào 20h ngày 18/1/2025 do Báo Nhân Dân, UBND TP Hà Nội phối hợp với UBND quận Tây Hồ tổ chức. Cũng trong chương trình này có nhạc hội quy tụ nhiều nghệ sĩ hàng đầu Việt Nam hứa hẹn mang đến một bữa tiệc nghệ thuật độc đáo và ý nghĩa. Tại không gian di sản hồ Tây, các thế hệ nghệ sĩ sẽ kể những câu chuyện lịch sử qua từng màn biểu diễn với chung tình yêu nồng nàn dành cho Thủ đô Hà Nội.

TP Hồ Chí Minh sẽ tổ chức trình chiếu ánh sáng 3D lên tòa nhà UBND - HĐND TP Hồ Chí

Minh vào tối 28/1 và bắn pháo hoa nghệ thuật từ 0 giờ đến 0 giờ 15 phút ngày 29/1 (Giao thừa Tết Ất Tỵ). Ngoài ra, TP Hồ Chí Minh còn diễn ra: chợ hoa Tết mang đậm dấu ấn đặc trưng “trên bến, dưới thuyền”, Ngày hội bánh tét; lễ dâng cúng bánh tét Quốc Tổ Hùng Vương và Đức Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh tại Đền thờ niệm các Vua Hùng và Đền thờ Đức Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh; các chương trình biểu diễn nghệ thuật “Mừng Xuân Ất Tỵ - Mừng Đảng quang vinh”; biểu diễn đờn ca tài tử, nghệ thuật truyền thống...

Dịp Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025, thành phố bên sông Hàn (Đà Nẵng) sẽ trở thành tâm điểm của không khí lễ hội với hàng loạt sự kiện truyền thống và hiện đại đặc sắc. Nổi bật là đường hoa Bạch Đằng chào mừng và phục vụ 500 đại biểu,

đôi tác trong nước và quốc tế tham dự Diễn đàn các TP hữu nghị và hợp tác - Đà Nẵng 2025 đến tham quan. Đường hoa Bạch Đằng với không gian rực rỡ sắc hoa phục vụ người dân và du khách đến tham quan, thưởng ngoạn trong dịp Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025. Những tiêu cảnh sáng tạo và nghệ thuật bài trí tinh tế sẽ tạo nên điểm nhấn không thể bỏ lỡ trong mùa Tết cổ truyền sắp tới. Cùng với đường hoa Bạch Đằng, đường hoa biển sẽ được tổ chức dọc vỉa hè từ bãi biển Mỹ Khê đến bãi biển Mỹ An, mang không gian của sắc hoa tươi hòa quyện cùng vẻ đẹp thiên nhiên của bãi biển Đà Nẵng. Đây sẽ là điểm đến lý tưởng để thư giãn, tận hưởng không khí biển trong lành và chiêm ngưỡng nghệ thuật trang trí độc đáo trong dịp Tết.

Tại Ninh Bình, nơi nổi tiếng với các danh lam thắng cảnh như Tràng An, Tam Cốc - Bích Động và chùa Bái Đính, dịp Tết Nguyên đán Ất Tỵ sẽ có nhiều hoạt động văn hóa đặc sắc. Ngoài ra, phố cổ Hoa Lư sẽ trở thành một điểm đến hấp dẫn vào ban đêm với các chương trình đêm nhạc hội countdown, chợ xuân với gần 100 gian hàng mang đậm nét văn hóa truyền thống. Các chương trình này sẽ đáp ứng nhu cầu tham quan, mua sắm và thưởng thức ẩm thực của du khách, đồng thời góp phần quảng bá văn hóa đặc sắc của vùng đất Cố đô Hoa Lư.

Tỉnh Thừa Thiên Huế tổ chức nhiều hoạt động, trong đó có chào đón năm mới với chủ đề: “Mừng đất nước đổi mới, mừng Đảng quang vinh, mừng Xuân Ất Tỵ”. Tại Trường THPT chuyên Quốc học, đường Lê Lợi (quận Phú Xuân) tối ngày 28/1/2025 (ngày 29 tháng Chạp năm Giáp Thìn). Bên cạnh đó, Huế cũng tổ chức các hoạt động đón Xuân tại các tuyến đường đi bộ và công viên từ Bảo tàng Hồ Chí Minh đến Công viên 3/2, Công viên Thương Bạc...; tổ chức các hoạt động văn hoá, trò chơi dân gian, thể dục thể thao, như Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế tổ chức Lễ Thương tiêu (dựng nêu); Tết Hoàng cung. Đáng chú ý, Huế sẽ mở cửa miễn vé đón Nhân dân tham quan di tích vào ngày 29/1/2025 (mùng 1 Tết Nguyên đán); tổ chức một số hoạt động vui Xuân tại các di tích do đơn vị quản lý... TP Huế sẽ tổ chức bắn pháo hoa tầm cao đón năm mới Ất Tỵ tại 4 địa điểm gồm trung tâm thành phố và 3 địa phương huyện A Lưới, Phong Điền, Phú Lộc.

... Mỗi dịp Tết Nguyên đán, du lịch Việt Nam lại được “thổi” một luồng sinh khí mới, nhờ vào sự kết hợp yếu tố hiện đại với những lễ hội đặc sắc mang đậm bản sắc dân tộc, tạo cơ hội cho du khách trong nước và quốc tế trải nghiệm những sắc màu văn hóa đặc biệt của từng vùng miền Tổ quốc Việt Nam.

Thành phố vươn mình rực rỡ

Bà Trần Thị Hoàng Mai, Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao Hải Phòng cho biết, năm 2024, ngành Văn hóa và Thể thao là một trong những đơn vị chủ lực triển khai nhiều nhiệm vụ quan trọng của thành phố về phát triển văn hóa, thể thao, đặc biệt là việc tổ chức Lễ hội Hoa Phượng Đỏ và truyền thông giá trị của di sản thiên nhiên thế giới vịnh Hạ Long - quần đảo Cát Bà.

Lễ hội Hoa Phượng Đỏ - Lễ hội thường niên, riêng có, đã trở thành thương hiệu của Hải Phòng. Một diện mạo hoàn toàn mới với lần thứ 11 tổ chức đã mang tới cho Nhân dân và du khách trong nước, quốc tế một trải nghiệm mới mẻ. Lễ hội Hoa Phượng Đỏ - Hải Phòng 2024 nhân kỷ niệm 69 năm Ngày giải phóng Hải Phòng gắn với Lễ trao bằng Di sản thiên nhiên thế giới vịnh Hạ Long - quần đảo Cát Bà - Di sản thiên nhiên thế giới liên tỉnh - thành phố đầu tiên ở Việt Nam. Lần đầu tiên Lễ hội được tổ chức với quy mô lớn nhất từ trước đến nay tại Quảng trường Khu đô thị mới Bắc Sông Cấm, huyện Thủy Nguyên (nay là thành phố mới Thủy Nguyên). Một không gian mới, biểu tượng mới của sự phát triển thành phố trong tương lai đã được hiện hữu trong đêm hội với những màn nghệ thuật công phu và mãn nhãn. Lễ hội Hoa Phượng Đỏ là sự kiện nhiều lần góp mặt tại bảng xếp hạng BSI Top 10 Events của Buzzmetrics, năm 2024 được bình chọn là sự kiện nổi bật thứ 3 trên Social Media tháng 5, vượt trên cả Lễ hội Sông nước thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

Cùng đó, lần đầu tiên, quần đảo Cát Bà được phát sóng trên truyền hình CNN khu vực châu Á trong nhiều chương trình khác nhau như The Lead, First Move, CNN News room... để giới thiệu, quảng bá giá trị nổi bật toàn cầu của di sản, mang tới cho du khách những khám phá mới lạ. Hoạt động truyền thông này góp phần quảng bá định hướng phát triển du lịch Cát Bà theo hướng xanh, bền vững, đảm bảo giá trị và tính toàn vẹn của di sản.

Một sự kiện khác nhân lên niềm tự hào của mỗi người dân Hải Phòng đó chính là biểu tượng thành phố. Sau 32 năm tìm kiếm với 6 lần tổ chức các cuộc thi thiết kế biểu tượng thành phố, đến tháng 1/2024, mẫu thiết kế NTM 787 với cánh hoa phượng đỏ, sóng biển đã được lựa chọn. Tổng thể logo tạo thành con tàu vượt biển vươn khơi, chở các giá trị lịch sử, văn hóa mang ý nghĩa phát triển, hiện đại, năng động, sáng tạo và nghĩa tình trong ánh bình minh.

"Đánh thức" di sản

Song song đó, công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá tiếp tục có những điểm nổi bật: Phối hợp với các địa phương xây dựng 02 hồ sơ khoa học Di tích lịch sử khu vực Từ Lương Xâm - căn cứ bán doanh của Ngô Quyền năm 938 và Cùm di tích liên quan đến nhà Mạc trình Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch, đề nghị Thủ tướng Chính phủ xếp hạng di tích cấp quốc gia đặc biệt. Xây dựng và trình các cấp Hồ sơ đề nghị xét công nhận Bảo vật quốc gia đối với bộ kim phẩm đền Nghè. Di sản văn hóa phi vật thể Lễ hội kỳ phúc xã Tân Viên, huyện An Lão được Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. 02 di tích là đền thờ Lê Khắc Cẩn, xã An Thọ, huyện An Lão và Nhà lưu niệm Chủ tịch Tôn Đức Thắng, xã Tiên Cường, huyện Tiên Lãng, thành phố Hải Phòng được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quyết định xếp hạng là Di tích cấp quốc gia. Tham mưu xếp

● Màn pháo hoa mãn nhãn trong đêm hội Hoa Phượng đỏ 2024. (Ảnh: PV)

● Romeo và Juliet là tác phẩm kinh điển của William Shakespeare do Đoàn Kịch nói Hải Phòng thực hiện, NSUT Như Lai đạo diễn trên sân khấu của Nhà hát Thành phố Hải Phòng. (Ảnh: PV)

Hải Phòng xưa nay được biết đến là thành phố công nghiệp. Thế nhưng, những năm gần đây, thành phố Cảng đã để lại những dấu ấn dẫn đầu cả nước về văn hóa, di sản. Đó là những sân khấu sáng đèn, những lễ hội lớn, những miền di sản được "đánh thức"...

hạng 12 di tích cấp thành phố. Lập thư mục tư liệu, hiện vật liên quan đến Trang Trình Nguyễn Bình Khiêm năm 2024, tổ chức Hội thảo khoa học "Danh nhân văn hoá Nguyễn Bình Khiêm trong lịch sử dân tộc" tại Hải Phòng năm 2024; tổ chức Lễ phát động cuộc thi sáng tác ca khúc và kịch bản sân khấu về Trang Trình Nguyễn Bình Khiêm. Lần đầu tiên trưng bày 18 bảo vật quốc gia và bộ kim phẩm vàng, bạc trong thánh cung đền Nghè tại Bảo tàng Hải Phòng, thu hút đông đảo công chúng tham quan thưởng ngoạn. Và những ngày đầu năm mới này, bộ kim phẩm vàng cung tiến Nữ tướng Lê Chân tại đền Nghè đã được công nhận Bảo vật quốc gia.

Với quan điểm, văn hóa là một dạng tài nguyên, công nghiệp văn hóa là việc ứng dụng công nghệ, tổ chức khai thác tài nguyên đó phục vụ cho phát triển thành phố, Hải Phòng đã và đang tập trung khai thác bề dày truyền thống văn hóa của mảnh đất cửa biển - nơi đang sở hữu nguồn tài nguyên di sản văn hóa dồi dào

● Cảnh trong vở nhạc kịch Bi vô. (Ảnh: PV)

với gần 1.000 di tích lịch sử, văn hóa. Trong đó có Di sản thiên nhiên thế giới quần đảo Cát Bà, 2 di tích xếp hạng quốc gia và 435 di tích xếp hạng cấp thành phố. Đồng thời, Hải Phòng cũng có hơn 400 lễ hội các cấp; 10 lễ hội và 1 nghệ thuật trình diễn dân gian được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia; 2 di sản văn hóa được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại và di sản cần bảo vệ khẩn cấp...

Đặc biệt, Hải Phòng còn có 21 cổ vật được công nhận là Bảo vật quốc gia - số lượng hiếm địa phương nào có được. Các bảo vật quốc gia phần lớn thuộc sở hữu tư nhân, nhưng vẫn được trưng bày, giới thiệu rộng rãi đến công chúng trong những sự kiện trọng đại của thành phố. Cùng với đó, thành phố Cảng còn có 15 nghệ nhân ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể và hệ thống làng nghề phong phú, độc đáo, lâu đời khá hấp dẫn với du khách trong nước, quốc tế...

Để hướng tới phát triển công nghiệp văn hóa, Trường Ban Tuyên giáo Thành ủy Hải Phòng Đào Khánh Hà cho biết, thực hiện các nghị quyết của Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng về phát triển kinh tế - xã hội, cũng như chương trình thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, thành phố Hải Phòng quan tâm đặc biệt đến văn hóa và ngành công nghiệp văn hóa, phấn đấu tăng nhanh và chiếm tỷ trọng cao trong tăng trưởng GRDP của Hải Phòng... Cùng với kinh tế - xã hội, thành phố Hải Phòng luôn quan tâm đến lĩnh vực văn hóa và phát triển công nghiệp văn hóa, góp phần tích cực vào công cuộc "xây dựng và phát triển Hải Phòng đi đầu cả nước trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa"...

Thành phố dẫn đầu cả nước về sáng đèn sân khấu

Cùng với dấu ấn sân khấu thành phố sáng đèn, năm 2024, lần đầu tiên Hải Phòng đăng cai tổ chức Liên hoan Nghệ thuật sân khấu dành cho thiếu niên, nhi đồng quy tụ 14 đơn vị nghệ thuật tham gia: Đoàn nghệ thuật múa rối Hải Phòng, Nhà hát Tuổi trẻ Việt Nam, Nhà hát Nghệ thuật truyền thống Thanh Hóa, Nhà hát Nghệ thuật Xiếc và Tạp kỹ Hà Nội, Nhà hát Kịch Việt Nam, Nhà hát Kịch Hà Nội, Trung tâm Bảo tồn và Phát triển nghệ thuật sân khấu Việt Nam, Liên đoàn Xiếc Việt Nam; Phối hợp với Hội Nhạc sĩ Việt Nam tổ chức Lễ trao giải thưởng âm nhạc Việt Nam thu hút sự tham gia của đông đảo nhạc sĩ, nghệ sĩ, nhà lý luận phê bình, nhà đào tạo âm nhạc cả nước...

Và để đưa nghệ thuật đến gần hơn với người dân, đoàn nghệ thuật Hải Phòng thực hiện 11 số và 46 buổi sáng đèn thuộc Đề án sân khấu truyền hình năm 2024, tổ chức trên 150 buổi lưu diễn phục vụ Nhân dân vùng sâu, vùng xa, hải đảo và biểu diễn phục vụ công nhân tại các khu công nghiệp; 39 chương trình nghệ thuật đường phố; 43 chương trình tại Nhà Kèn - Vườn hoa Nguyễn Du được đông đảo khán giả đón nhận.

Tham gia Liên hoan Sân khấu Trung Quốc - ASEAN lần thứ 11 năm 2024 tại thành phố Nam Ninh, Trung Quốc giành Huy chương Vàng vở diễn xuất sắc và 2 Huy chương Vàng cá nhân. Đoàn Ca múa Hải Phòng tham gia Liên hoan Ca múa nhạc toàn quốc 2024 đợt 1 quy tụ gần 1.000 nghệ sĩ, diễn viên, kỹ thuật viên của 13 đơn vị nghệ thuật ca múa nhạc trên cả nước tranh tài, giành Huy chương Bạc toàn đoàn với vở nhạc kịch "Bi vô", 02 Huy chương Vàng cho các tiết mục. Đoàn Chèo Hải Phòng tham dự Liên hoan Sân khấu Hà Nội mở rộng với vở "Hồ Xuân Hương" đạt Huy chương Bạc cho vở diễn, 7 cá nhân nghệ sĩ đạt giải gồm 03 Huy chương Vàng, 03 Huy chương Bạc, 01 giải nhạc công xuất sắc...

Có thể nói, Hải Phòng là một trong những đơn vị hiện thực hóa những chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm trong đổi mới mạnh mẽ công tác quản lý, phát triển, ươm tạo, bồi dưỡng, phát huy các tài năng văn học, nghệ thuật trong bài phát biểu tại buổi gặp mặt văn nghệ sĩ tiêu biểu của cả nước vừa diễn ra ở Thủ đô Hà Nội, chiều 30/12.

Tại nhiều hoạt động văn hóa, nghệ thuật của Hải Phòng, những chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực văn hóa nghệ thuật như, nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân, Chủ tịch Ủy ban Liên hiệp các hội Văn học nghệ thuật Việt Nam, Nghệ sĩ Nhân dân Xuân Bắc, Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn, Nghệ sĩ Nhân dân Trịnh Thúy Mùi, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ sân khấu Việt Nam, nhạc sĩ Đức Trịnh, Chủ tịch Hội Nhạc sĩ Việt Nam, Nghệ sĩ Nhân dân Nguyễn Tiến Dũng, Giám đốc Nhà hát Múa rối Việt Nam... đều đánh giá, hoạt động sân khấu của Hải Phòng là điểm sáng của cả nước, có đóng góp vô cùng quan trọng trong đời sống văn hóa nghệ thuật và nâng cao đời sống tinh thần của Nhân dân.

Theo Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng Lê Khắc Nam, mỗi năm thành phố dành trên 40 tỷ đồng cho "Đề án Sân khấu Truyền hình" cùng nguồn lực để tổ chức nhiều sự kiện văn hóa, nghệ thuật khác của Trung ương và thành phố. Đây là điều kiện quan trọng tạo môi trường để các nghệ sĩ phát triển tài năng và cống hiến cho sự phát triển lĩnh vực văn hóa nghệ thuật của Hải Phòng.

NGUYỄN MỸ - ĐÔNG BẮC

Bộ kim phẩm cung tiến Thánh mẫu Lê Chân được công nhận Bảo vật quốc gia

Bộ kim phẩm gồm 16 hiện vật bằng vàng được chế tác từ thời Nguyễn đầu thế kỷ 20 được cung tiến Thánh mẫu Lê Chân tại đền Nghè, thành phố Hải Phòng vừa được Thủ tướng Chính phủ công nhận là Bảo vật quốc gia.

● Bông tai vàng.

Xúc động bộ kim phẩm cung tiến Thành hoàng nơi cửa biển

Bà Trần Thị Hoàng Mai, Giám đốc Sở Văn hóa - Thể thao thành phố Hải Phòng cho biết, bộ kim phẩm gồm 16 hiện vật vừa được Thủ tướng Chính phủ công nhận trong dịp đón năm mới 2025, là Bảo vật quốc gia gồm: 1 đôi vòng; 1 lá vàng; 1 thẻ lá trầu, 3 quả cau; 1 chuỗi hạt; 1 quạt; 2 sấp môi; 3 cái cúc; 1 đôi hoàn to; 2 đôi hoàn nhỏ... Tất cả các hiện vật trên đều được chế tác thủ công từ vàng 24K một cách khá công phu, tinh xảo và hiện đang lưu giữ tại Bảo tàng Hải Phòng.

Bộ kim phẩm được người dân cung tiến vào đền Nghè - nơi thờ Thánh mẫu Lê Chân, người có công khai phá vùng đất mới và lập nên Trang An Biên xưa (thành phố Hải Phòng ngày nay) và được người dân Hải Phòng tôn vinh vị Thành hoàng của vùng đất Hải Phòng. Theo Bảo tàng Hải Phòng, với các đặc trưng trên bộ kim phẩm như: hoa văn rồng, hoa văn tứ quý, hoa văn hoa chanh, chấm tròn nhỏ... và chữ khắc trên hiện vật như: “Trung Thiên Thánh Mẫu”; “Trang Huy Thượng Đẳng Thần”, “Dực Bảo Trung Hưng” (đều là những tên mỹ tự của Nữ tướng Lê Chân), thì bộ kim phẩm đền Nghè được người Việt Nam chế tác vào thời Nguyễn, đầu thế kỷ 20.

Theo đánh giá của các chuyên gia, bộ kim phẩm đền Nghè là hiện vật gốc, độc bản, chưa thấy xuất hiện trong các di tích và bảo tàng ở Việt Nam. Bộ kim phẩm đền Nghè lần đầu tiên được giới thiệu đến công chúng trong trưng bày chuyên đề: “Bảo vật quốc gia - Suu tập An Biên” tại Bảo tàng Hải Phòng vào tháng 5/2024 trong chuỗi các sự kiện của Lễ hội Hoa Phượng Đỏ 2024 Hải Phòng - Bùng sáng miền di sản, thu hút sự quan tâm, thưởng ngoạn của đông đảo công chúng và du khách thập phương.

● Bộ kim phẩm gồm 16 hiện vật được công nhận là Bảo vật quốc gia. (Ảnh trong bài: Bảo tàng HP)

● Lá trầu vàng.

Trải qua thăng trầm của lịch sử, các hiện vật bằng vàng tại đền Nghè được chế tác vào giai đoạn này được bảo quản, gìn giữ khá nguyên vẹn, phản ánh tài nghệ khéo léo, tinh tế của các bậc thầy nghệ nhân kim hoàn từ xa xưa. Minh văn trên các hiện vật thể bài là mỹ tự về Thánh mẫu Lê Chân do các vua triều Nguyễn gia phong “Trang Huy Thượng Đẳng Thần”, “Dực Bảo Trung Hưng”... các mỹ tự trên vừa góp phần xác định niên đại cho bộ kim phẩm, đồng thời thể hiện được tính thiêng, ngưỡng vọng của Nhân dân đối với một nữ tướng gắn liền với lịch sử, truyền thống yêu nước, dựng nước và giữ nước của người Hải Phòng xưa. Những tấm thẻ bài được tạo tác cẩn trọng với những cụm đề tài mang ý nghĩa mật thiết với chức sắc trong cung đình, qua đó thể hiện được tư duy về sự tiếp nối giữa truyền thống với đương thời, giữa quá khứ và thực tại của triều đình nhà Nguyễn với những vị anh hùng đã để lại chiến công oanh liệt cũng là sự khẳng định về chủ quyền đất nước từ những thế kỷ đầu Công nguyên đến thế kỷ XX và kế thừa đến ngày nay.

Trong văn hóa cung đình Việt Nam, các “linh vật hoàng gia” gồm: Long, Ly, Quy, Phượng chiếm vị trí vô cùng quan trọng. Qua đó, người cung tiến muốn bày tỏ sự đức hạnh, thanh nhã nhưng cũng đầy oai dũng và kiên cường của Nữ tướng Lê Chân. Đồng thời, chim phượng là đại diện cho sự tái sinh và bất tử. Và chuỗi vàng 4 số 9 cũng mang ý nghĩa tâm linh sâu sắc. Số 9 là tiêu chí có ý nghĩa danh dự và tối cao, là giới hạn cao nhất, là sự khởi đầu của một bước chuyển ngoặt, còn là một sự biến đổi và phát triển. Chuỗi hạt vàng dâng lên thánh cung đền Nghè vừa là món trang sức đến Nữ tướng Lê Chân, đồng thời khẳng định vị trí của Thánh mẫu Lê Chân trong văn hóa Việt...

● Vòng vàng.

Tâm thức yêu nước nồng nàn và thành phố vươn mình ra biển lớn

Cũng theo các chuyên gia, nhóm hiện vật thể bài trong bộ kim phẩm đền Nghè được dập nổi mỹ tự được các vua thời Nguyễn gia phong “Trang Huy Thượng Đẳng Thần”, “Dực Bảo Trung Hưng”. Do vậy, bộ kim phẩm đền Nghè là đại diện độc đáo, tiêu biểu hiện nay về việc sử dụng mỹ tự trên thẻ bài với mục đích tâm linh. Đặc biệt, bộ kim phẩm được chế tác riêng cho Nữ tướng Lê Chân, không gắn trên tượng. Bộ kim phẩm đền Nghè là điểm tiếp nối trong truyền thống tạo tác trang sức cho tượng thờ, là đại diện tiêu biểu của sự sáng tạo trong việc sử dụng đồ trang sức cho mục đích tín ngưỡng tại thành phố Hải Phòng.

Nữ tướng Lê Chân là một nhân vật lịch sử, một võ tướng giữ chức “Chương quân binh quyền” dưới thời Hai Bà Trưng. Bà chiến đấu anh dũng, chống quân Đông Hán xâm lược, lập nhiều công lao, giúp Hai Bà xưng Vương, lập nước, mở nền độc lập cho dân tộc Việt Nam những năm đầu công nguyên. Nữ tướng Lê Chân còn là người khai phá vùng đất ven biển từ vùng bãi bồi sinh lầy hoang vu thành làng mạc trù phú, đặt nền móng cho việc hình thành thành phố Hải Phòng ngày nay, một trung tâm kinh tế - văn hóa - khoa học phát triển, độ thị loại I cấp quốc gia, có vị trí chiến lược trong bảo vệ an ninh - quốc phòng và là đầu tàu đưa đất nước hướng ra biển lớn.

Công trình kiến trúc đền Nghè, nơi bộ kim phẩm được cung tiến vào, đã được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xếp hạng Di tích Lịch sử Văn hóa cấp quốc gia vào năm 1975. Lễ hội truyền thống Nữ tướng Lê Chân được đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia năm 2016.

Từ đầu thế kỷ XX, các văn bia, sắc phong hiện còn lưu giữ tại đền Nghè khẳng định tín ngưỡng thờ mẫu Lê Chân tại Hải Phòng đã rất phổ biến. Bia “Hải Phòng An Biên thần tích bi” niên hiệu Khải Định cửu niên (1924) có đoạn: “...Sau khi mất, Thánh rất linh ứng. Nhân dân địa phương một đêm chiêm bao thấy Thánh về báo: Ta đã hết duyên trần, nay về Thiên đình châu thượng đế. Thượng đế ân phong làm Thành hoàng... Đền thờ Lê Thánh mẫu nơi Hải áp là cổ tích bậc nhất thành phố Hải Phòng. Người đời ca tụng tôn thờ cũng như đền thờ Hai Bà Trưng ở Hà Nội. Vua tôi cùng được thờ tự, cùng được kỷ niệm...”. Hay “Bia ghi công đức trùng tu đền Nghè” khắc năm Bảo Đại nhị niên (1927), ghi chép về việc “...Tiên chi, quan Hàn lâm thị giảng học sĩ Lê Xuân Hiên vào ngày tốt mùa xuân, năm Giáp Tý niên hiệu Khải Định cửu niên (1924) cùng các chức dịch, các họ tộc khởi công trùng tu miếu điện... Qua ba, bốn năm thì hoàn thành, miếu điện nguy nga, cảnh sắc lộng lẫy, huy hoàng, thật là đẹp đẽ... Việc đó có được là do Nhân dân thập phương phát tâm đóng góp tiền của, công sức mà dựng lên. Công đức ấy thật là cao quý, mãi mãi không quên...”.

Từ một nhân vật lịch sử, với những công đức lớn lao, trong tâm thức người dân Hải Phòng, Nữ tướng Lê Chân đã được tôn vinh là bậc Thánh mẫu - Thành hoàng của thành phố Cảng. Là vị Mẫu thân thực thi quyền năng ban phát ân đức, phù giúp cho cuộc sống ngày càng sinh sôi, nảy nở... Đền Nghè là di tích tín ngưỡng linh thiêng của thành phố Hải Phòng, nằm giữa lòng thành phố với vẻ trầm mặc, nét rêu phong, cổ kính và linh thiêng. Trong tâm thức người dân Hải Phòng, tín ngưỡng thờ Thánh mẫu Lê Chân mang giá trị truyền thống xuyên suốt hàng ngàn năm, thấm đượm tinh thần dân tộc, lắng đọng trên những công trình kiến trúc, đồ thờ tự, nét hoa văn chạm trổ trang trí chi tiết, tinh xảo, gắn liền với cuộc đời, sự nghiệp của Nữ tướng. Bộ kim phẩm được cung tiến vào đền Nghè là đại diện tiêu biểu cho nét đẹp văn hóa của người Việt, là sự tôn vinh truyền thống yêu nước nồng nàn thông qua một hình tượng nhân vật lịch sử - Nữ tướng Lê Chân.

Bởi vậy, bộ kim phẩm đền Nghè là đại diện cho tín ngưỡng dân gian - tín ngưỡng thờ Thánh mẫu Lê Chân tại Hải Phòng và nghệ thuật chế tác kim hoàn đỉnh cao đầu thế kỷ XX. Nhóm hiện vật có nhiều giá trị trên các lĩnh vực lịch sử, văn hoá, kỹ thuật, mỹ thuật đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận là Bảo vật quốc gia, nhằm tôn vinh giá trị di sản văn hoá có giá trị tiêu biểu, qua đó nâng cao ý thức bảo vệ di sản của cộng đồng, đồng thời có cơ chế, chính sách phù hợp cho hoạt động bảo tồn, khai thác và phát huy giá trị di sản trong thời gian tới.

Và thành phố có vị thành hoàng thời Bà Trưng, Bà Triệu trải qua hàng ngàn năm lịch sử ấy đang từng ngày vươn mình trong kỷ nguyên mới. Với sự khởi đầu đầy ấn tượng, đó là huyện Thủy Nguyên vừa chính thức trở thành thành phố trong thành phố nơi cửa biển...

MIỀN THẢO - MINH CHÂU